

MAGYAR NŐK LAPJA

I. ÉVFOLYAM, 36. SZÁM

BUDAPEST, 1939 DEC. 20

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án. Postatakarépenkénti csekkszámja: 20.334. Előfizetési ár: Magyarországon egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 24 P. félévre 12 P. negyedévre 6 P. Beljumban, Franciaországban, Németországban, Svájcban és Olasz-

S Z E R K E S Z T I

PAPP JENŐ

országban: egész évre 30 P, félévre 15 P, negyedévre 7.50 P. Szlovákiában: egész évre 180 Ks., félévre 90 Ks., negyedévre 50 Ks. Romániában: egész évre 900 lei, félévre 450 lei, negyedévre 250 lei. Angliában és Amerikában: egész évre 40 pengő, félévre 20 pengő. Egyes szám ára 80 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7. II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 18—73—42

KATONA KARÁCSONY

IRTA PAPP JENŐ

A század egyik fele tartalékban volt Tolmeinben, a másik fele pedig kint állt fegyverben a hídfőnél, az Isonzo partján. Tótfalussy Miklós kapitány elrendelte, hogy a szent estén csend legyen odakint. Senki se lőjjön. Egy puska se szóljon meg nálunk. Ha az angyalok meg akarnak örvendeztetni bennünket kint az árkokban: béke fogadja őket. Talán csak gondolatokat küldenek majd maguk helyett az angyalok s az őrszemek a harcéri csendben haza álmódhatják magukat. Puskával a kezükben szívüik átlép majd a drótsövényeken, át a haragos, olasz hegyeken s a csendes éjszakában képzeletük hazatalál, ahol most Magyarországon hó borítja a falvakat, zengenek a tornyok és ragyognak a betlehemes csillagok. S hogy a tartalékszáznak szeme elé varázsolja a családi melegséget: a kapitány mennyezetig erő fenyőfát állíttatott fel a régi osztrák járásbíróház sárga épületében, az irattár termében, ahol a bolívek alatt tiszték, altisztek és közlegények szorongtak. Otthoni fogalmak szerint siralmas volt ez a katonai karácsonyfa. Gyertyák ugyan égtek rajta és előkerült némi csillogó dísz is. Az összelőtt Tolmein utolsó drogériájából ezüsthajat, hópihéket, színes láncot és aranyglóriás szenteket aggattak rá a kapitány küldönci. Maga a kapitány megindultan és meglegedetten szemlélte a fát, hajlott hátát kihúzta s nagy, barna szeme fénylett, mikor az elámuló század betelöngött a porszagú helyiségbe. Atyai esze gondoskodott arról is, hogy a karácsonyfára a sok csecsebecse, papírdísz és csillagszóró mellé felkerüljenek rendkívül értékes tárgyak is, mint például kurta pipák, selyemmel átkötözött cigaretták, gyufaskatulyák, öngyújtók. Megrakatta az ágak helsejét feldíszített bicskákkal, tarkahátú zsebtükrökkel, kiváló zsebkésekkel. Cipőzsinórok és hasznos cipőpaszták lógtak szép számban a harcéri fán, amelynek legmesszebbre nyúló ágain igazi ezüst- és aranytallérok himbálóztak: azok a medáliák, amelyeket a vitéz 16-ik század a legutóbbi véres ütközetben szerzett. Valódi aranyesőben tündöklött az óriási fenyőfa, amelyre a kapitány még fölszórta az előléptetések legfrissebb csillagait is, a káplárok, őrmesterek, zászlósok és új hadnagyok rangjelzését is. De se puska, se kard nem volt a fán s alatta semmiféle játékgépjű csöve nem meredt a levegőbe. Hiányzott róla az aranydiók és mogyorók gömbje is. És ahogy se tudták összeszedni a subás pásztorokat, a fehérhullás angyalokat, a térdigérő, nagy szakállt s a színes papírosból való püspöksüvegeket. Betlehemi pásztorjátékok helyett egy új hadnagy állt ki a középre és elcsukló hangon köszönte meg a kapitánynak, hogy ezzel a földíszített fával emlékeztette őket a távoli otthonra. S valakinek a torkán mégis csak feltört az ének. A kemény vitézek és földszínű hősök letérdeltek a széles hajópadlóra s a különös katona-karácsonyfa körül szívből szállt a himnusz az egék felé:

— Mennyből az angyal

Lejött hozzátok ...

Terített asztal is akadt s a pincékben, odukban és szükségfedezékekben lakó, ünneplő század kalács, bor, sódar mellett virrasztotta át a szentestét.

Jóval éjfél után egy kis különítmény lopakodott ki a városból. Tótfalussy kapitány vezette, magával vitte legkedvesebb hadnagyát, két küldöncét s a kürtösét. A kőfalak közt kifelé tartottak a városból s a hadnagy halkán megkérdezte:

— Hová megyünk, kapitány úr?

— Az igazi szegények közé, fiam!

— Hol vannak azok?
— Kint a poszton. Meglátogatom azokat, akik egész éjjel egyedül álltak a helyükön és se nem örültek, se nem ettek-ittak, csak a kötelességüket teljesítették.

— De hiszen valamennyien kaptak forró rumosteaét, egy egész fehér cipőt és cigarettát is!

— Tudom, hadnagy úr. De én úgy érzem, hogy egy-két jó szóval meg kell hogy simogassam őket ezen az éjszakán. Gondold csak meg, fiam, hogy mit éreztek ma este itt ezekben a nedves árkokban a családapák. Én is az vagyok. Engem is várt otthon Budapesten a kislányom. Sőt ma éjszakára meghívott magához a brigadéros is, hátra, a front mögé, ünnepi vacsorára. És én nem mentem el. Veletem maradtam. Úgy-e, hogy jólesett? ... De vajon ki maradt azokkal, akik ma éjjel a lörésekben állnak, köröttük ez az ázott, olasz táj, a csupasz fák, a feldőlt föld s előttük a durva drótkerít-

tés, amelyen kiakasztott, üres konzervdobozok harangoznak a szélben. Egész éjszaka az Isonzó zúgását hallgatták s a fegyverüket szorongatták. Szerettem volna, ha elkísérsz hozzájuk. De ha sajnálod itthagyni, fiam, a kompániát, akkor egyedül is kimegyek hozzájuk.

Nyirkos köd ült a haretéren, a városon kívül felhőrongyok vonultak át a völgyön s a kis csapat többször belekerült a sűrű és alacsonyan járó fellegekbe. A sötétben bele-beleestek az úton egy-egy gránát tölesérébe. Hangtalanul húzták ki egymást.

— Háború van, kapitány úr! Tessék lejönni onnan ide a futóárokba, mert még eltalálják.

— Én most a fiaimhoz megyek, szentestén, karácsony éjszakáján, mikor megszűtettem Ő, aki a földre a békét és szeretetet hozta. Nem megyek le. Nem megyek le. Engem ma nem találhat el semmiféle golyó!

És ment tovább, fent az úton. A hadnagy kiugrott a futóárokba, intett a három embernek és közrefogták a kapitányt, hogy egyik oldalról se érhesse golyó. Így érték el a ködben a legelső árkot. A földtúrás tetejéről a kapitány leszólt:

— Poszt! Hol vagy?

— Jelen!

— Gyere ide, fiam!

— Nem mehetek. Nem hagyhatom el a helyemet.

A kapitány könyökével meglökte a hadnagyot.

— Hallod, fiam? . . . A kapitánya szavára se hagyja ott a helyét. Nem gyönyörű ez? Aztán hangosabban hozzátette:

— Jól van, fiam. Majd én megyek le hozzád.

Leereszkedtek a sáros sánca.

— Hogy hívnak, fiam?

— Közlegény Pócsi Lajos!

— A sötétben nem látom, fiam, az arcodat, de ez nem baj. Mindegy, hogy milyen vagy. Katona vagy. És én eljöttem hozzád, hogy megkérdezzem ezen a szent éjszakán: hogy vagy, fiam?

— Köszönöm, jól, kapitány úr!

Valami befürödött mellettük a földre.

— Mi volt ez?

— Golyó.

— Mindegy. És mondd, fiam: mikor jöttél ide a haretérré?

— A kapitány úrral jöttem.

— Velem jöttél? . . . Látod, ez nagy öröm nekem. Én csak kibotorkáltam ide most és az első ember, akire rábukkanok, az velem jött el hazulról. S van családod?

— Van. Egy.

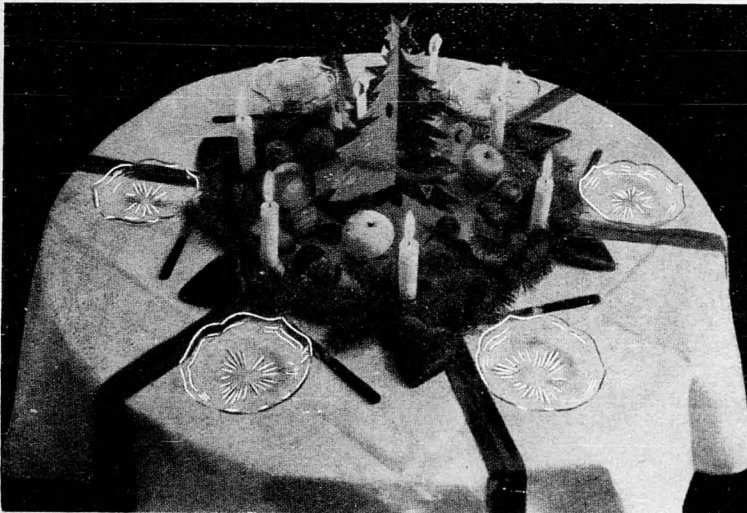
— Leány?

— Leány.

— Ó! . . .

A kapitány szeméből kibugygyant a könny.

A kőposztról kavics omlott le az Isonzóba.

— S vártak otthon, fiam?

— Vártak, kapitány úr. De mit csinálnak a katona?

— Látod, fiam: engem is vártak otthon. Én se mehettem haza.

Az egyik küldönc zsebkendőt húzott elő. Sirt. A golyók a csupaszfák derekát ütik. Szemesés köd esik, hideg és sűrű.

— És mondd, fiam, mióta állsz itt poszton?

— Tegnap este óta.

— És mindig vigyáztál?

— Vigyáztam.

A kapitány egy pillanatig hallgatott. Aztán még csendőbb lett a hangja, amikor kérdezte:

— Mire vigyáztál?

— Az ellenségre.

— Hogy nem akar-e átjönni a vizen, úgy-e?

— Igenis.

— És nem aludtál el?

— Nem.

— Egy percre se?

— Egy percre se.

— És mi tartott ébren?

— Hogy baj ne legyen.

— Látod, ez szép, fiam, hogy baj ne legyen! Hogy azok, akik várnak, büszkén várjanak haza. Úgy-e?

— Igenis.

— Fiam, ha írsz haza, írd meg, hogy ezen az éjszakán itt volt nálad egy öreg kapitány, nálad . . . és megdicsért téged. Hogy csodált téged, közvitéz Pócsi Lajost, aki egész karácsony éjjel állt és vigyázott s nem aludt el. Ez szép tőled. Légy büszke erre a dícséretre, fiam. Mert te nagy dolgot cselekedtél ma éjjel, mikor ilyen rendületlenül teljesítetted a kötelességedet. Ismersz engem, úgy-e? Tudod, hogy ki vagyok? A te kapitányod vagyok. Aki parancsol neked, hát én most azt parancsolom neked, közvitéz Pócsi Lajos, hogy lépj le innen az őrhelyedről. Leváltalak a szolgálathoz. Jelentkezz és add át nekem a vártát. Én fogok reggelig vigyázni itt helyetted. Jelentsd meg ezt a káplárodnak s reggel nyolc órakor jelenj meg a századirodában s én megírom majd neked a két hétre szóló szabadságos levelet, hogy hazamehess s hogy a kisleány ne várjon otthon hiába. Az Isten áldjon meg, fiam! Az Isten áldjon meg! . . .

Lent az árokban mereven a simléderhez futott egy kéz, hozzánőtt, aztán lecsapott a bajonét tokjára.

Ez volt a köszönet.

A kapitány is összeültötte a két bakancs sarkát a közvitéz előtt s fegyverrel tisztelgett a lelépő előtt. Beállt a poszt helyére s reggelig ott maradt a vártán.

*

. . . A forró rumos teán, a fehér cipőn és a karácsonyi cigarettán kívül közvitéz Pócsi Lajos előadása szerint így jelent meg a kapitány személyében kint az árkokban Krisztus, ezen a szent karácsonyi éjszakán . . .

Bókay János

Férjek figyelmébe

Vajjon lehet-e boldoggá tenni egy asszonyt: tökéletesen boldoggá? És mi kell ahhoz, hogy egy asszony valóban boldog legyen?

Izgalmas kérdések, legalább is nekem azok, aki a legnagyobb emberi diadalnak, gyönyörűségnek, művészetnek azt tartom, ha sikerül valóaváltani valamit abból, ami a párunk, a szerelmesünk, az élettársunk lelkében lakozik, mint álom a boldogságnál. Az egyetlen boldogság, az egyetlen férfiboldogság szerintem: boldoggá tenni!

Fanyar iróniával nézem azokat a kitünő férfitársaimat, művészeket, tudósokat, politikusokat egyaránt, akik mérhetetlen hiúságukban, dőlyfösségükben és fölényességükben a dicsőségben keresik az élet legistenibb zamatját, s felérkezve a csúcra, amelyre egy verejtékes életen keresztül sóváran igyekeztek, ott állnak az óhajtott tapsözönből üres kézzel, csalódottan, egyedül: elátkozottan. Igen, részvételt, de kissé gúnyosan nézem azt a diadalmas férfit, azt az ünnepelelt hőst, aki sikert sikerre halmozott, csak éppen a párjánál bukkott meg keservesen, annál az egyetlen embernél, akit meggyőzni, elbódítani, boldoggá tenni a legelső kötelessége, a legemberibb feladata lett volna, — olyan feladat, melynél megtalálta volna számítását. Van-e fájdalmasabb, viaszosabb, szégyentelesebb egy Tolsztojnál (örök szimboluma a dicsőségtől megmámorosodott és dicsőségben elbukott férfinak), aki a jóság, a szabadság apostola kifelé, otthon ellenben lelketlen zsarnoknak tartják, aki szeretetről prédikál és győtri az övét, aki harmóniát hirdet és a legdiszharmonikusabb házasságban él, akit csodálatos lánghelmeként ünnepel a világ, otthon pedig ugyanakkor a felesége azt írja naplójába: „hiú, gonosz ember, aki tehetségnek is közepes” — igen, ezt írja Tolszj felesége, aki fölébe helyez urának egy ismeretlen tenoristát...

Ez rabulisztika, kérem — mondják önök bosszankodva: — miért keresi ön a férfiban a hibát? Az asszony is hibás lehet. Hiszen köztudomású, hogy a nagyembert éppen a hozzá legközelebb állók értik meg a legkevésbé... Egyszerűen: az asszony nem volt méltó hozzá.

Igen: az asszony is hibás lehet, néha csakugyan az. De a hibásabb a férfi. A férfi, aki pénzért, hírért, tapsért folytatott vak hajszájában elfelejti, hogy marelához váltott egy életet, melynek a boldogságáért felel. És százszor hibásabb a „nagy férfi”, aki intuitív lánghelméjével olyan könnyen kifürkészhet egy egyszerű női lelket, belepillanthat mélyen, megfejtheti álmait és szellemének, szívének, fascinálo képességének ellenállhatatlan erejével elbódíthatja ezt a lelket és meglevenítheti álmait, — ha nem rösteli a fáradságot és elég bölcs hozzá, hogy megértse: egyetlen embert elvarázsolni, boldoggá tenni egy életre, nagyobb öröm és nagyobb dicsőség, nagyobb, emberibb kielégülés, mint láthatatlan milliók múló tapsát és hódolatát kivívni. Én jobban szeretem a csókot, mint a tapsot; én jobban szeretem az átszellemült szemeket, mint a földig hajladozó derekakat; a tömjén dohos szagánál jobban szeretem a szerelem friss illatát...

De könnyű-e boldoggá tenni egy asszonyt?... ha mégúgy akarjuk is? Könnyű is és nem is. Tudni kell a módját. Ismerni kell az asszonyi lelket.

Én ilyenek ismerem:

Három elmaradhatatlan kelléke van az asszony boldogságának. Mindenekelőtt: hogy kiélhesse a szerelmében azt az örök asszonyi, azt a veleszületett és a szerelmébe is átvitt anyai ösztönét, amely óvni, ápolni, gondozni akarja szerelmét. Csak ezután következik: hogy szeressék, hogy törődjenek, foglalkozzanak vele. És a harmadik kellék (ezt nehéz egyetlen mondatba letenni): hogy ne legyen a szerelmese „tökéletes ember”...

„A nő nagyobb szükségét érzi annak, hogy szeressen, minthogy őt szeressék”, — írja Gina Lombroso a női lélekről írt remek tanulmányában. Ez a megállapítás igaz. Az asszony haláláig megmarad annak a kislánynak, akinek a legnagyobb boldogsága babáját dédelgetni, ringatni, takargatni. Örök anyai ösztön. S ezt az anyai ösztönét átviszi a nő a szerelmébe is. Védganyala, ápolója, gondozója akar lenni nemcsak a gyermekének, hanem annak a másik nagy gyermeknek, a szerelmesének is, — kedves paradoxon — aki rábízta életét. A nő minden érzésébe beleviszi az anyai érzést. Bohó, nagy gyereket, oltalmazásra szorulólt lát a párjában akkor is, ha az ezerszer keményebb, biztosabb is nála. Elragadó, megható, imáandó ez a nőben. És végzetesen letöri az asszonyi lelket, ha ezt a legerősebb ösztönét nem élteti ki a házasságában. Kell, hogy az asszony érezze, hogy szükség van rá. Hogy megőrizze azt az illuzióját, hogy nélküle gyámoltalan a férfi, hogy talán nem is tudna élni nélküle, hogy tönkremenne, elbukna, tévutakra térne. Hogy ő védi meg minden bajtól. Hogy ő az a menedék, amely megoltalmazza a gonoszolt. Ezt az illuzióját — amely talán nem is egészen illuzió — letörni az asszonynak, enyhén szólva: balgaság. Nem lehet biztosabban megtörni egy asszony lelkületét, megölni szerelmét, mint az

effajta, sajnos nagyon is jól ismert férji mozdatokkal: „Ez nem asszonyok dolga... Bíz csak rám... Mit értesz te ehhez!...” Légy bármilyen erős, biztos, öntudatos férfi, mutass néha gyöngeséget asszonyod előtt, légy kislány előtt, engedd meg, hogy oltalmazzon, keresd a védelmét, engedd meg, hogy szeressen, babusgató anyai szerelemmel, ha boldoggá akarod tenni, — igen: keresd a védelmét és csakugyan megtalálod nála a legnagyobb, a legbiztosabb védelmet, amit férfiember találhat, a legiztosabb menedéket: két ölelő női kar azulmát, amely elzár a világ minden gyötrelmétől, keservétől, gazságától. Férfit csak asszony védhet meg igazán: anya és szerető! Nézd, hogy megnő, felmagasztosul az asszony párja betegsága mellett! Amikor csakugyan rászorult a férfi, amikor anyja lehet egészen, ápolhatja, etetheti, virraszt-hat mellette. Kímélni egy asszonyt? Döröszög! Megosztani vele gondjaidat, ha csak látszat szerint is, tanácsot, segítséget, védelmet kérti tőle: büszke és boldog lesz!

Hadd idézzek Gina Lombroso könyvéből valami egészen csodálatosat, ami nagyszerűen belevilágít a női lélekbe: „Kínában a fiatal lány, ha vőlegényét elveszítette és hű akar hozzá maradni, egy újszülöttet kap családjától ajándékba, akit sajátjake-nelvelhet és elhalmozhat szeretetével...”

Persze szeretni is kell az asszonyt. Szeretni úgy, hogy lássa, érezze szerelmét. Állandóan, naponta érezze. Törődni kell vele. Foglalkozni kell vele. Nem elég leszögezni magadba: feleségül vettem, szeretem, punktum. Kicsit hódítónak, trubadúrnak kell maradnod, szavakban, nézésben, mozdulatokban egyaránt, nem szabad abbahagyni az udvarlást a házasság pillanatában, mint a latin tanuló az érettségi után, hanem egy finomabb, halkabb, kultúraltabb módját kell megtanulni a hódításnak, amelyből eltűnnek a túlzó, rikító szavak, hogy átadják helyüket valamilyen gyöngéd, világfiás hódolatnak, amely egy meghatott hálás kézcsókhoz hasonló: de legyen az a kézcsók nagyon-nagyon forró és csillogjon könny a szemedbe, amikor párod kezére hajtott fejedet ismét feleleled. És itt, ennek a házastársi udvarlásnak, ennek a folytonos, meg-megújuló hódításnak az elhanyagolásánál bukkik meg a legtöbb férfi. „Komolyabb dolog a házasság, szokták mozdani, semhogy szép szavakat, kis szerelmi mókákat kívánna!” Én azt felelem erre: tévedés, uraim; a házasság, az asszony szerelme sokkal komolyabb, sokkal drágább, semhogy félvállról szabad venni, semhogy el szabadna könnyelműsködni. Az asszonyi lélek megfagy, elsatnyul, ha nem kap elég meleget. És rengeteg meleget kíván, hogy teljes pompájában kibontakozzék. Hiába dolgozol, küzdész asszonyod jólétéért, boldogságáért a legnagyobb önfeláldozással, a leghívebb

odaadással, ha nem adod meg neki a házasságban azt a szerelmi lírát, amelyben női varázsának erejét élvezi, nem hisz szerelmedben és nem őrzi meg a saját szerelmének üdeségét sem. A nő szerelme egy tükör, amely a saját szerelmedet tükrözi vissza, százszor fényesebben.

És kell az asszony boldogságához még valami, amin lehet ugyan mosolyogni, de tudomásul kell venni minden magyarázat nélkül. Az, amit úgy fejeztem ki: ne legyen a szerelme „tökéletes ember”. Legyen kicsit rapszódikus, kicsit drasztikus, túlzottan férfias, az se baj, ha hóbortos egy kicsit, legyen benne valami kis fenegyerekesség, fölényesség, hetykeség, — legyen akármilyen, csak ne legyen sablonos, érdektelen férfi, mindenki máshoz hasonló; akihez nem fűzhet semmi fantáziát. Mert a nő szerelmében sokkal több a képzeleti elem, mint a férfiéban. És ezt a szerelmi képzeletet frissen kell tartani, táplálni kell valamivel. A jó ember, a derék ember, a szorgalmas ember, ha csupán a jóságát, a derékségét, a szorgalmát veti a házassági serpenyőbe, megbukik minden erényével együtt, mert ugyanazek az erények a nőben is megvannak s őrleki is őket, de nem gyönyörködik bennük, mint valami rendkívüli, csodálatos szépségben, amely fellobbantja képzeletét. A munka, a hangyamunka, az igavonó munka (amelyet annyira tisztelünk mi férfiak), nem imponál a nőnek. Bravur kell neki, huzárvágás, rendkívüli teljesítmény. Küzdelem inkább, mint munka, ha meddő, vereséges is ez a küzdelem. Az ősi asszony rajongása ez a harcos férfiéért. A férfi elbukhatik a harcban: az asszony mellette marad szerelmes lélekkel bukásában is. De a csendesen dolgozó, robotoló férfi még akkor is könnyen elveszítheti asszonyát, ha hangyamunkáját siker koronázza.

Ime a boszorkányság: hagyj magad szeretni asszonyod által, kislíú módjára, adj neki szerelmet, maradj meg kicsit trubadurnak és kelts benne fantáziákat harcias, szertelen, rakoncátlan férfiasággoddal. És boldog lesz az asszonyod.

Nehéz feladat?

KRISZTUS *Irta Csurka Péter*

A szikrázó hóban karácsony közeledett vígasztaló lépésekkel. Sejtésekké, szívbe, jószágba ájult belé a világ . . .

A porkoláb benyitott a hatos cellába.

— István fiam, felvezetem az igazgató úrhoz!

Fiatalt fértj ugrott fel a pircsról. A rabruha feszült hatalmas vállain.

— Miért vezet fel a fogházigazgató úrhoz?

— Nem tudom. Ez a parancs!

A fogházigazgató íróasztalánál állt. Az utcára-néző ablakmélyedésben papi ember állt összekulcsolt kezekkel. A porkoláb benyitott, betuszkolta a rabot. Az igazgató felállt. — Pázi István, közlöm magával, hogy kegyelmet kapott. Ez annyit jelent, hogy nem kell kitöltenie az ötvére szóló büntetését.

A rab megtántorodott.

— Ez alatt a három és fél esztendő alatt példásan viselte magát, szorgalmasan dolgozott. Munkájának gyümölcsét átadom. Ezeröttszáz pengőt keresett. Nagy pénz ez! Kitüntetésül nálunk az asztalosszámát, nyíthat szerény asztalosmihelyét . . .

A fogház kápolnájában a szakd tekintetű pap előtt állt. Már az a ruha volt rajta, melyben közel négy évvel ezelőt két szuronyos rabőr között beszédült a fogház udvarára, kinző lelkiismeretfurdalással, a redmért öt esztendő büntetéssel terhelten. A pap szava szolozomázott, betöltötte a kis kápolnát. A padsorokban ülő rabok szeme rájeszűlt a papra, sőtét bűnök hordozói érezték a megtisztult percekét, uták a pap szavait. — Ma megszületik az Isten Fia, Krisztus. Tündöklő csillag az égen, melynek irányában három Mágus útra két Ekkatániából. Mennek, a szeretet csillaga felé. Menj fiam te is ennek a csillagnak az irányába, mindig csak a jénység felé. . .

Istvánnak megtelt a lelke. Mikor kijordult a fogház kapuján, úgy érekte, hogy dús kincsekkel megajándékozottan távozott.

Kisvároska piacsterén haladt keresztül. Karácsonyfa-erdő állt a piacon, a sorok között asszonyok, férfiak alkudoztak a karácsonyfákra. Eszébe jutott gyermekkorra, fellebbent előtte a csendes hősésében édesanyja képe. Az útszéli ház! Ilyenkor, hogy megtelt az is melegséggel, örömmel! Az útszéli ház széjjel porladt. Anyja, apja is elmentek már. Senkitten, árva lett. Hányódott, vetődött. És egyszer jött az a kegyetlen éjszaka. . . Állt István a piacon, a karácsonyfa-erdő között. És úgy rémlett neki, mintha az erdőben állana, mint azon a kegyetlen éjszakán, mikor vadászpuskával a kezében egy fának támaszkodva figyelt és tudta, hogy körülfigyelték. Az uraság vadőrei bekerítették. A tilosban vadászgatott. Hogy menekülhetne? Riasztó lövést adt le, talán azzal megmenthette magát? Vállához kapta a fegyvert s beletölt az éjszakába. Valaki feljajdult . . . Ő eldobta a fegyvert, futott a hang irányába. . . Lehajlott és felnyalálta az átlót embert. . . Verejték gyöngyözött a homlokán. Meddig hurcolja ezt a szörnyű képet? Lesz-e valaha teljes felszabadulást? Meggyógyítja-e az embert a büntetés?

Felrezent. Egy asszonyt pillantott meg. Isterős arc. Talán csak nem . . . a vadőr felesége. . . . Egy szer látta a törvényszék folyosóján! . . . Igen, ő az, így maradt meg emlékezetében az arca, ahogy most itt látja, bágyadt, ijedt, nagy két szemével. . . . Egy sátor mögé húzódtott. Onnan figyelte a tévóvász asszonyt, aki egyik kicsi karácsonyfát emelgetett. Felvette, letette. Szomorkásan csóválgatta a fejét, másik árushoz lépett, ott is a legkisebb fát választotta, nézte, méricskélte, tovább állt. Kapott ersényéből pénzt vett elő, elgondolkodva sokáig számolgatta. Úgy állt ott a karácsonyi vásár szélén, mint végtelen időbe tűnődő szobor, melyre a szomorúság terítette rá sötét szárnyait. Azután lassan elindult a templom irányába.

István ellenállhatatlan erő vitte utána. Nem volt egészen bizonyos abban, hogy a vadőrnek a felesége. Bizonyosságot akart. Megállt a templom ajtaja előtt.

Kijött az asszony a templomból. Rá se nézett Istvánnak, betért az egyik hosszú

utcába. István az utca másik oldalán követte, míg el nem tűnt egy szégyenes kis ház kapujában. Most mit csináljon? Bemennen utána? Vajjon, hogy fogadják, ha valóban a vadőr felesége?

Már vissza akart fordulni, mikor egy kislíú lépett ki a kapun, szatyor volt a kezében. Átugrott az úton arra az oldalra, ahol István állt. Odébb fűszerüzlet volt. A kislíú bement az üzletbe. Pár perc múlva jött vissza. A szatyor tele volt.

— Kinek a fia vagy? — kérdezte István.

A kislíú megállt rongyos nagy cipőiben.

— Én Károlyka vagyok. . . . De nekem nincsen már édesapám! . . . Csak anyukám van. . . . Meg egy kis öcsikém! . . .

Miért kérdezi a bácsi?

— Csak kérdem! — mondta István.

A vadőrnek két kislíva volt. István emlékezett. Fájt az emlékezés.

Károlyka didergett, menni készült.

— Bácsi kérem, igaz, hogy ma nem jön a Jézuska? . . . Anyuka azt mondja, hogy most nem jön a Jézuska sehová. . . .

— Menj csak haza kislíam! . . . Eljön a Jézuska!

A kislíúnak felcsillant a szeme. Meg sem köszönhette a jó szót, mert a nagy ember sietett vissza a város felé. . . .

Pár házzal előbb állította meg a kocsi és kérte a fuvarost, hogy a csomagokat vigye be s adja át a kis családnak. Ne szóljon róla, ne tudják ki küldte. A fuvaros bosszankodva jött vissza.

— A kapu zárva van, lámpa se égl! . . .

Biztosan templomba mentek. . . . De én már nem várhatok, nekem is ünnepem van, sietek haza. . . .

István sokáig őrizte a csomagokat és a karácsonyfát. . . . Mit tegyen velük? Egy-egy zsercsak egy gondolat vágott belé, melytől az első pillanatban visszahökölt, de aztán az ajtóknak feszítette vállát és benyomta a kaput. Gyorsan behordott mindent az ereszt alá. . . .

Benyomta a konyhaajtót, gyertyát gyújtott. Felállította a karácsonyfát az asztalra, sietve díszíteni kezdte. Kibontotta a csomagokat, ruhákat, játékokat, kiscipőket, mindent a karácsonyja alá helyezett. Csak annyi ideje volt, hogy megbújhatott az udvar közepén a kút mögé.

Ijedten lábujjhegyezett a kis család az ablak felé. Bent csillogott a karácsonyfa.

— Istenem, Jézusom, mi ez? — rebbent a szó az anya száján.

István hallotta a két kisgyerek örömsikolyait. Rohantak be a házba. István az ablak alá osont.

— Ki járt itt, ki járt itt? — búgott az asszony hangja.

Távolról már hallatszott a betlehemesek éneke. Istvánnak úgy tűnt fel, hogy a sötét égen megcsillan a kereszt. A kis ház felett anyagocsk muzsikálnak.

— A Jézuska járt itt, a Jézuska járt itt! — örvendeztek a gyerekek.

István elindult a havas éjszakában. Ropogott bakancsa alatt a hó. Úgy érekte, mintha karonfogva kísérné a fehérrák asszony. És a szándék, mely ma sarjadt ki benne, nőtt, terebélyesedett. Telístele volt vele a szíve. Az asszony jószágosan szép, szomorú. Károlyka, Gyurika, két szánalmas apanélküli csöppsg markolászta a telkét. Mi lenne, ha betoppanna? És azt mondaná, hogy apa helyett, apa akarok lenni? . . . Visszarfordult, mert karácsony volt s szerte a világon Krisztus jénys szeme csillogott a hősésben. Szíve forró volt és tele szeretettel, amint megállt az ajtóban.

— Jöéstét! . . . Pázi István vagyok. . . .

Hangja szelíd, mély, meggyőző, alázatos és tiszta. Krisztusi. . . .

MÁRAI SÁNDOR

A TOREÁDOR

A toreádor eloltotta a villanyt, két gyertyát gyújtott meg s az asztal közepén fekete bársony párnán elfektette a tört, mellyel legszebb diadalait aratta. Aztán leült a lobogó gyertyák közé, homlokát kissé színészies mozdulattal tenyerébe nyugtatta, majd magasra emelte töltőtollát és írni kezdett.

„Kedvesem, — írta, — a bikával mégis könnyebb volt. Ezt én nem tudtam akkor. Maga ott ült a páholyban, feketében és aranyban s egyik kezében a rózsát tartotta, hanyag és csontszínű ujjakkal, a vörös-fekete rózsát, melyet repülőgépen hoztattam Sevillából, a kertből, ahol először csókoltam meg szoknyája szegélyét. Mindez kissé mutaványszerű volt, de végre is cirkusban voltunk, vagy mi a szösz? A cirkuszi népe Magát nézte és tapsolt. Szerelmünkről sutogott a város és néha különkiadást rendeztek a pletykalapok. S én lenn álltam a porondon, ahogy illik, kezemben a törrel és karommal a muleta-val, szemközt a fenevaddal, melyet sajnáltam. Talán itt kezdődött a végzet: nem szabad sajnálni azt, akit megölünk. Maga tudja, kedvesem, hogy nem voltam soha érzékeny ember, szerettem a mesterségemet, a vért, a tömeget, a cirkuszt, a halált és a művészetet, melynek egyik finom különös üteme lüktetett idegeimben és izmaimban, mikor kinyújtottam a tört a remegő fenevad felé. Igen, szerettem a művészetet. Tudtam és tudom ma is, hogy a mozdulat, ez a hideg és kemény, pontos és elegáns mozdulat, mellyel szügyön döftem a bikát, folytatása volt csak a mozdulatnak, mellyel Cervantes, az isteni, pontot tett a Don Quijote végére, vagy Greco felvázolt egy vonást, az utolsót, azt a bizonyosat, Don Fernando Ninno de Guevara főinkvizitor úr arcképe. Szerettem a pillanatot és a mozdulatot, mert spanyol vagyok; szerettem a művészetet, mely bennem élt tovább, a hagyományban, a vérben és az öldöklésben, a veszélyben és a méltóságban, mellyel odaálltam a veszély elé, a test öntudatában és a mozdulat biztonságában, igen, még a bikában is élt valami a hagyományból és a művészetből... ne nevessem ki. Én művész voltam, tudja jól. És az arénában tűzvést gyújtott a nap. S köröskörül minden tele volt virággal és gyümölcseccsel s emberfejekkel, melyek szikráztak a napfényben, szikráztak az élet örömetől és a halál megértő kedvtelésétől. Ó, kedvesem, én szerettem e pillanatot. Az aréna homokja már véres volt ilyenkor, a bika hátából pikák lógtak ki s a banderilleros-ok már elmenekültek a kerítésen át. Ez volt a pillanat, mikor könnyedén magasba emeltem a kendőt, meglepgettem a halál vörös zászlaját s a pillantásom találkozott a rettegő és fejvesztett állat pillantásával. Egyetlenem, e pillantásért érdemelt volt élni. Milyen csönd volt e percekben! Csak a napfény sistergett az aréna felett, mintha az élet és a halál érintkezéséből villanyos sugarak csaptak volna elő. Micsoda mesterség! De akkor Maga felsikoltott s kezem, ez a biztos kéz, Spanyolország egyik legbiztosabb keze még tegnap — ma igazán csak arra érdemelt, hogy levágják és tűzre vessék — megremegett. Maga felsikoltott s én egyszerre sajnálni kezdtem valamit, vagy valakit: talán a halálraszánt állatot, talán valami mást. Lehet, hogy önmagamot sajnáltam? Magasba emelte a tollat, várt egy kicsit, finom és kimunkált kezének mutatóujjával könnyedén megérintette szemhéját, mintha egy könnyecseptt morzsolna el. Aztán bugzón, nagy, szálkás és gyakorlatlan betűkkel írta tovább: „Egyetlen és csodálatos Hölgyem, miért sikoltott? Maga már sok bikaviadalt látott, sok toreádort, sok véres küzdelmet, sok halált. Miért nem sikoltott soha azelőtt? Én büszkén állottam a porondon, viseltem titokban a Maga színeit, csuklóm köré csavarva, észrevétlenül, azt a lila-arany selymekendőt, melyet mult héten ajándékozott nekem, hajnal felé, mikor megvallottam Magának szerelmem s Madrid felett már halványkék volt az ég s a piacokon kiterítgették az asszonyok a kosarakat, a tenger és a föld gyümölcseit... Büszkén és biztosan álltam a fenevad előtt, mint mindig máskor is, mint mindig életemben, mert harcra nevelték, mert az életet sem láttam soha másként, mint a harcot, a világot sem láttam soha másnak, mint fenevadnak, melyet a mesterség nemes szabályai szerint kell majd legyőzni, biztos, művészi és hideg mozdulattal. Én szerettem az életet, csodálatos Hölgy s mikor megismertem Magát, végre megtudtam, hogy néha testet ölt a világ s mindaz, amit szeretünk benne. Így álltam a porondon, a fenevad előtt, hogy megöljem, úgy szépen és biztosan, mint soha azelőtt, — úgy szépen, hogy az esti lapok kritikussai vezércikket írjanak remekművről — a hagyomány szabályai szerint lassú félfordulattal szívem magasságába emelve a tört, amelyet bearanyozott e pillanatban az augusztusi napfény megolvadt aranya. E pillanatban még én voltam az első toreádor Spanyolországban, e pillanatban még én voltam az, kinek arcképét megtalálhatta minden spanyol leány fésűlködoasztalán, igen, Isten bocsássa meg, közvetlenül a Szűzanya háromszínnyomású képe mellett... E pillanatban még én voltam az, akit reménytelenül szidtak a fiatalok, e lázas forradalmárok, akik ócsárolták művészi módrom, klasszikus hülyének neveztek, mert tiszteltem munka közben a hagyományokat s úgy öltem, ahogy illik: szemlől-szembe és udvariasan... Ma nem divat ez már. Abban a pillanatban még én voltam a csillag, kinek egy vendégjátékára messze földről zarándokoltak a nézők, különvonatok hozták a tömegeket

Sevillából s a királyi és az infánsok is mejelentek az arénában, mikor én léptem fel. Abban az időben, amikor korok voltak Spanyolországban igazi toreádorok, igazi bikák, igazi király-nők s valódi infánsok. De akkor Maga felsikoltott s én elvitettem a szúrást. Kezét a gyertyafény felé tartotta és hosszan nézte. Aztán sóhajtott. „Abban a pillanatban, amikor Maga felsikoltott, már tudtam, hogy pályámnak vége“ — írta. — „A szúrást elvitettem és a tömeg kifütyült. A magamfajta ember nem bukik lassan, lépcsőzetesen. Én csak egyszerre bukhattam, a magasból a mélybe, a sikerből a megsemmisülésbe. Csak a középszerű ember tud lefelé botorkálni a meredély peremé, óvatosan, guggolva, négykézláb mászni a bukás felé... Nekem így kellett zuhannom, a legnagyobb pillanat szikrázó fényességéből a sötétbe. A szúrást elvitettem és a tömeg fütyült. A bika nekemugrott s akkor volt még egyfajta menekvés számomra — életemet már nem menthettem volna meg, de hírnevem és dicsőségem igen. Tűrnöm kellett volna, hogy felköllejen a fenevad... de én menekültem, csodálatos Hölgy, bakkecskeszerű ugrásokkal szaladtam a kerítés felé, én, az espada, a félisten, Spanyolország első, ünneplott toreádora! Életem megmentettem; minden más oda veszett. A hírnév, a nyolcezer pezetas felléptidj s mindazok hódolata és lelkesedése, akik hittek bennem, a nemzet bizalma! Melegültem, mert Maga felsikoltott! Menekültem, mert abban a pillanatban, mikor művészetem kellett volna gyakorolni, megéjtett és hatalmába kerített egy emberi érzés. A kettőt együtt nem lehet, Senora! Nem lehet szabályosan szürni, ha közben szeretünk valakit. Nem lehet ott állani az arénában a fényben és a sikerben, a halál és a diadal fényugarában, mikor egy titkos hang azt súgja nekünk, hogy fontosabb számunkra egy érzés, mint a mesterség. Nem és százzor nem, Senora, — én, a bukott művész, elmondhatom! — ölni csak hideg fejjel és biztos kézzel lehet s a művész, kinek keze súlyos lesz a döntő pillanatban egy érzés áraykától, kinek tiszta és éles pillantását megzavarja egy érzés emléke, elvesztette ügyét az emberek előtt és neveléses kontár csak, megérdemli a fütyöt. Nem szabad érezni, mikor remekművet alkotunk s úgy ölni, ahogy én tanultam és tudtam, remekmű volt, a mozdulatát nemesedett hagyomány, a nagy stílus eleven kifejtése... Most már tudom mindezt. Mi maradt még nekem? Az érzés, amelyért odaadtam a művet: Maga marad, Senora! Kérem, ne kínozzon soká s az utolsó pillanatban, mikor megadja a kezelemzőfést, ne reszkessen a keze. Mondom, a bikával mégis könnyebb volt a viadal, mint önmagunkkal és érzéseinkkel. Hódolatom, Senorita, életem az Öné, kezét és lábát csókolom.“

Hat méter zsinór...

ÍRTA VÁNDOR KÁLMÁN

Már túl voltak a karácsonyünnepén, mindannyian vacsoránál ültek. A beszélgetés természetesen karácsony ünnepéről forgott, régi emlékeket elevenítettek s a fel-
nőttek is visszaszállottak a boldog gyerekkorba, amikor még nagy akómbakomos betűkkel levelet írtak Jézuskanak, meglehetősen az ajándékokat, amelyeknek különös-
képpen örülnének.

A társaság egyik tagja, negyvenöt év körüli úr, csendes mosolygással hallgatta az emlékeztetéseket, aztán halkán megszólalt:

— Nekem volt egy nagyon fájdalmas karácsonyom. Tulajdonképpen nem is illik ez a történet a mai estéhez, mégis elmondom. De meg is okolom, hogy miért. Özvegy vagyok, feleségem meghalt, mielőtt gyermekünk született volna. Így nekem otthon nincs kisfiam, kisleányom, akinél érvényesíthetném annak a fájdalmas karácsonyomnak a tanulságát. De ti, valamennyien családós, gyerekes emberek vagytok, talán — használt vesztetek.

Aztán halkán mesélni kezdett.

— Nekem nagyon örömtelen gyerekkorom volt. Szüleim elváltak s én intézetekben, internátusokban nevelkedtem. Bizony, az is előfordult, hogy karácsony ünnepére úgy alakult, hogy nem volt rám szükség sem az anyám, sem az apám otthonában. Mind a kettő új családát alapítottak, új gyermekeik voltak s én amolyan kis fölösleg voltam mind a két otthonban.

Ajándék azért minden karácsonyra, több is, mint másnak. Talán így akartak könnyíteni a lelkükön, ezzel akarták megnyugtatni a lelkiismeretüket, mikor egy-egy karácsonyt az üres internátus visszhangosan kongó folyosóin kellett töltenem. Nos, az első ilyen karácsonyomat akarom nektek elmesélni.

Ezt a karácsonyt az apám családjánál kellett volna eltöltenem. Rettenő izgalom volt az intézetben. Minden kis asztalon olt volt a naptár, a ceruzával áthúzott napokkal, még tíz nap, még kilenc, még nyolc... Minden kis kölyök izgatottan készülődött. Én is kipirult arccal keféltam kis egyenruhámot, csomagoltam kis motyómot, kedves könyveimet és éjszakánként arról álmodoztam, milyen gyönyörű lesz a feldisznított, színes gyertyák fényében úszó karácsonyfa előtt. A bőrönd alján egy kis selyempapírosba csomagolt holmit is őriztem. Valami csekélység volt, már nem is emlékezem rá, hogy micsoda. De akkor nagy szó volt, hiszen tízórai pénzeszkémből rakosgattam félre a filléreket, hogy megvehessem karácsonyra az apám — feleségének.

Már csak egy nap hiányzott a vakációhoz, aztán utazunk. Az intézet direktora már ki is osztotta az útiköltséget mindenkinek. Én is megkaptam a tizenkét koronát, amiért III. osztályú vasúti jegyet fogok vásárolni a hazautazáshoz. Az utolsó „studiumom” ültünk. Abban az intézetben így hívták azokat az órákat, amikor tanulással kellett foglalkoznunk. Hat óra lehetett, havas téli este. Mély csendben hajoltunk valamennyien könyveink fölé, de az eszünk bizony nem járt az iskolán.

Egyszerre csak nyílt az ajtó és a szolgáló jött be.

— Ifiúr, — mondta és felém fordult, — tessék lejönni az igazgató úrhoz.

Izgatottan siettem vele az igazgatói irodába. Az igazgató kedves, öreg pap volt.

— Kísíjtem, — mondta és megsimogatta a fejemet, — te nem utazol haza a többiekkel.

Érted eljössz az édesapád.

— Együtt utazunk apukával? — csillant fel a szemem.

Az öreg tisztelendő kicsit elfordult. Halkan mondta:

— Biztosan. Azaz... majd megátod fiascskám. Egyszerre meg kell várnunk édesapádat.

Nem sokat aludtam ezen az éjszakán. Reggel pedig kicsit bizonytalan érzésekkel búcsúztam utazó társaimtól.

Délben már egyedül ültem a hatalmas ebédlőben, ahol máskor nyolcvannégy gyerek zsvajvása hallatszott ebédlőben. Délután pedig megérkezett az apám.

Rece vagy horgolt asztalterítő. Beszerezhető a MUL kézimunkaboltjában (Teréz-körút 6)

Nem akarom hosszúra nyújtani a történetet. Rengeteg ajándékot hozott magával, de aztán óvatosan, sok simogatás között azt is megmondta, hogy úgy alakultak a dolgok — nem tud magával vinni karácsonyra. Maradjak szépen itt, lesz játékom elég és az elmaradt karácsony helyett majd husvétkor töltöm náluk a vakációt.

Később percek voltak. De láttam, milyen nehezére esik apámnak, hogy megmondja ezt, hát mosolyogni próbáltam és úgy csináltam, mintha magam is örülnék, hogy itt maradhatok.

Este az igazgató meghívott bennünket vacsorára, apámnak rendbehozatta a hálóteremünk mellett lévő felügyelői szobát, hogy a hajnali vonat indulásáig ott töltsék az éjszakát.

Vacsora alatt mindenki nagyon kedves volt hozzám, apám minden tíz percben magához ölelt. Éreztem, nagyon fáj neki, hogy nem vihet magával. Tíz órakor aztán az igazgató a vállamra ütött.

— No, kis öreg, későre jár, most eredy szépen aludni. Előbb azonban búcsúzz el az édesapádtól, mert az ő vonalja kora hajnalban megy, amikor te még aludni fogsz.

Igen nehéz volt a szívem. Csak legalább tudnék ébren maradni! Hogy reggel még egyszer megcsókolhassam apukát! De lassanként éreztem, hogy kevés az erőm. Bizony, el fogok aludni és reggel sem ébredek fel a vonat indulásra.

Mit lehetne csinálni, hogy felébredjek?

Mikor már egészen elgyötörtem kis gyerekkoromat, egyszerre a szemem a szomszéd szoba ajtajára tévedt. Ahol apuka alszik az éjjel. S az ajtó mellett megláttam a bőröndjét. Hopp, megvan! Kinyitottam az ajtótól, kis pipaszár lábamra felhúztam a nadrágot és kutatni kezdtem — zsinór után. Lépésekkel kimerém: körülbelül hat méter zsinórra van szükségem, hogy reggel el tudjak búcsúzni apukától. Végigkutattam minden fiókot és egy órái keresgélés után össze is kötöztem hat méter zsinórt.

A zsinog egyik végét óvatosan rákötöttem az apám bőröndjére. Óvatosan, mert láttam, hogy egy drága vácát őriz benne, amit a feleségének szánt karácsonyi ajándékként.

Mikor aztán rákötöttem a zsinórt, a szekrények, ágyak mentén, rejtett utakon elveztettem az ágyamig. Aztán lefeküdtem, a zsinór másik végét erősen rákötöttem a kezemre és elégedetten magamra húztam a takarót. Most már minden rendben van. Mert reggel, amikor apuka felemeli a bőröndöt, a spárga megrántja a kezemet és én — felébredek. A következő pillanatban már aludtam is. Reggel el tudok búcsúzni apukától.

Az elbeszélő úr egy pillanatra hallgatott. A szeme kicsit csillogott. Mintha újra élte volna ezt a régi éjszakát.

— Aztán hajnalban — mondta nagyon csöndesen, kicsit szomorúan — rettentés kiabálásra ébredtem.

— Micsoda komisz kölyök vagy te! — Kibált az apám. — Szégyeld magad! Ilyen vásott dolgok után örülnék is, hogy nem vagy nálunk karácsonyra. Szédülten ültem kis ágygombam. Mi történt?

Semmi, csak éppen pontosan működött a zsinogból készített ébresztő óra... Apám felkapta a bőröndöt, a spárga visszarántotta, kiesett a kezéből és — darabokra törött a drága váza... Úgy ment el az apám, hogy még sem csókolt.

Ezt a karácsonyt azóta sem tudtam elfelejteni.

Ignác Rózsa

Pápaszemes diákkisasszony

Zsuskának hívták, huszonnégyéves volt és franciát tanított; ebben az időben kevés kislány járt reiss gimnáziumba. A heteken csak tízenket leány volt összesen, tízenket kis noagy, tizenhat-tizenhetevesek, aig utánaabak vagamivel, mint a szöke tanárkisasszony. Zsuszka egyenesen a parizi sorbonnetot foppent a katedrara. Szep volt, fiatal, lemeletesen és teneken beszeit. Koviore nyirt, szöke haját husan tesute naira. Arca oacos volt, buszke is egy kicsit. Nem volt rajta semmi tanarnos, taian csak az a csontkeretes szemüveg, amit ogykor, ha tusagosan lemeuteide jött, neves mozuattal emelt le nyetke orrocskajarol. Ezeknek szaszuszonyocait irtak. Tavasz volt. A varos felett kankuhat utanozva, perzseit a nap. Az iskolakert tagas udvaran viragoztak mar az orek gesztenyetak. Zsuszka a katedran ut is eppen megazta a tejet. Egy rakoncuan hus manegyre a homokara nuított. Homokba hujó hajjal nem tuik Rousseaurol beszemi, meive ileni eppen meue. A Rousseau-lema eueuomd a nagykepu vaseiodesnek, miszen o hiruette, hogy a természetnez keil visszatenni.

— Apropo természet — gondolta Zsuszka és kinyitotta az osztálykönyvet. — Ezek a leányok it szemközt velem tulajdonképpen már kesz noigyek, ternez is mehemenek akar... Aztan eszebe jutott, hogy kerekes Evat látta tegnap a korzon egy noszu, fekete fiúval. Kerekes... Kerekes...

— Hiányzik vaiaki? — keruzte hangosan. Senki sem hiányzott. Zsuszka gépiesen húzta be a vonakát a hiányzók rovátába. Arra gondolt, hogy most nagyon szepen és egészen kozvetlenül fog a gyerekeknek Rousseau nevelési eiveiroi beszemi. Legetoször is kinyitotta az ablakot, hadd öntse el a kretanatu tantermet a tavasz.

Es ott üt a napfényes teremben, energikus kis kezében rövid ceruza, fitoska orrán kerek pápaszem, a szeme csillogott, domború homlokán értelem sugárzott.

— Nem lenne remekebb temank, leányok! — kezdte. — Együtt a tavasz és az ifjú-ság s a témánk Rousseau, a szellem forradalmárja, erjeszto, pezsdítő, új utat törő, örökjű szellem. Nem fontos, hogy pontosan melyik napon és hol született; egyszerűen a 18. század nagy filozófusa volt. Francia és filozófus. Ez egy kicsit mindig köitőt is jelent... Figyelsz, Tamás?

Nem, Tamás Evi nem figyelt. Evi egyszerűen elnyúlt a padon. Oldalsó padban ült, az ablak előtt. Jobb karját lustán elfektette maga előtt, elfordított fejével ráhajolt a kinyújtott karra. Evi háat fordított az osztálynak és csillogó szemmel bámult ki a kilárt ablakon.

— Voyons! — mondta Zsuszka kisasszony és megállt a kislány előtt.

Evi pipacspirosan ugrott.

— Bocsnát, a nap...

— A nap? — kérdezte Zsuszka. — Elálmosodtál tőle?

Evi nem felelt. Zsuszka kisasszony felemelte orrocskáját és szigorúan végigmérte az osztályt. Tulajdonképpen most meg kellene ezt a gyereket dorgálnia. A tekintély — gondolta — a fejelem...

— Várj csak! — szölt a tanárkisasszony. — Egy pillanatra a helyedre ülök.

Es mire Evi felelhetett volna, már ott ült mellette, karját lefektette a padra, arcát elfordította, éppen úgy, mint Evi az előbb. Egy pillanattig tartott az egész. Zsuszka kisasszony felugrott és határozott, csendő hangon állapította meg:

— A nyolcadikosok fiúk ablakát nézted, Tamás. Igaz?

— Igaz... — hebegte Evi.

A református gimnázium átellenben van a leányiskolával. A második emelet ablaksora éppen oda csillog a hetedik osztály ablakára.

Zsuszka gondolkozva nézgette a kislányt. Kis, törekeny kerek babaarc, síma, barna haj. S a nyolcadikosok ablakát bámulja...

— C'est bien — határozott Zsuszka kisasszony —, tudod, Tamás Evi, ha az iskolai szabályzat megengedné, akkor azt tanácsolnám, hogy inkább szünetben bámuld azt az ablakot, akkor esetleg láthatás is ott valakit. Így ellenben...

Most váratlan dolog következett. Tamás Evi hangosan elbőgte magát. Az osztály pukadozó nevetésre készen, bizsergő izgalommal figyelt. Zsuszka megfogta a kislány kezét.

— Komoly? — kérdezte és mosolygott.

— Nem azért... — szepegte Evi — nem...

— Hanem?

— Ne tessék hinni, hogy én... — és egyre hangosabban zokogott. — Én nem is látok odáig... Nekem szemüveget kellene viselnem... őt dioptriásat, de én... — Elcsuklott a hangja.

— Elég! — mondta Zsuszka határozottan — Ne bőgj! Új a helyedre és viselkedj rendesen! A napos csukja be az ablakot! Folytatod a magyarázatot, Rousseau művéről, az Emile-ről fogok beszélni. — És megigazította orrán a szemüveget. Az osztály megadóan sóhajtott.

— Ez a maffa Tamás! — sziszegte Puskás Teca az utolsó padból az előtte ülő Erdélyi Irénnek. — Már azt reméltem, hogy kifogunk valami jó murit és megüsszük a végén a felettetét. És ez a buta Evi a szemüvegről hebeg.

Tamás Evi csendesen szigogott a padban. A tintatartót bámulta, maga elé horgaszott fővel és nem gondolt semmire. Csak ne érezné a mellében ezt a sajgó, szabálytalan zakatolást. Bár vége lenne... Nem, sohasem lesz vége ennek az órának, soha. Még ezerig számol magában, figyelni nem tud, arról szó se lehet. Ezerig számol, megpróbálja s ha akkor sem lesz vége, akkor feláll és kimegy, egyszerűen kimegy, mert nem bírja tovább.

— Háromszázhuszonhárom — mondta némán motyogó szájjal és akkor felharsant a megváltó csengetés. Zsuszka kisasszony pontot tett a beszédben, levette fitoska orráról a szemüveget, röviden biccentett szép, szöke fejével az osztály felé és fürgén lelibbent a katedráról. Az ajtóból csendő hangon visszazölt:

— Tamás Evi! Várj meg tanítás után a tanári előtt! Beszélni akarok veled!

*

A falucska felé mentek, a Monostori úton felfelé. Zsuszka tanárkisasszony átölelte Tamás Evi hetedik diákkisasszony vállait.

— Beszélj, Tamás! Magunk vagyunk, két lány, nem igaz? Hát mondd, mi van az-zal a nyolcadikos fiúval, meg a szemüveggel amit nem viselsz? Beszélj, kis öreg beszélj!

Evi elfogódottan bábrálta az ujjait.

— Ne tessék hinni — mondta és sóhajtott —, én nem vagyok szerelmes, csak van egy fiú és...

— És?

— És... semmi — mondta Evi. A szeme megett könnyel. Remegve mondta: — Van fogalma róla Zsuszka kisasszonynak, hogy én milyen csuf vagyok szemüvegesen?

Zsuszka fölnevetett.

— Csacsi vagy! Miért lennél csúnya? Megállj, én leveszem az orromról a pápaszemet és rád próbálom. Fogadjunk, hogy gyönyörű vagy veled! Hogy is ne lennél ezzel a kis babapofiddal? Megállj, idénézz! — és kacagva kapta le a szemüveget.

— Ne tessék... Igazán mondom, nem járhatok én szemüvegesen. Az orrom picit. Kis mogoró lesz az ilyen nagy, kerek üvegek között. Kinevetnének. Olyan vagyok veled, mint valami karaván bagoly... Viszont... viszont nélküle alig látok... Így én nem láthatom, hogy valaki milyen és igazán... És messziről sem látok. Azt sem látom, ha köszönnék, mindig cipelenem kell valakit, aki megbökdös, hogy fogadhasam és hunyorgok és nevetégesen rövidlátó vagyok. Így is borzasztó, de úgy még rosszabb... Most már megmondom: Pistának hívják. Kovács Pistának és... Puskás Teca mondta, hogy útálja a szemüveges leányokat...

Zsuszka kisasszony elkomolyodott. Szótlanul karanfogta a kislányt és pillanatokig hallgatagon mentek.

— Nézd, Tamás Evi —, kezdte később és érzett rajta, hogy erősen gondolkodik —, én is szemüveges leány vagyok. Eppen olyan, mint te lennél, ha...

Evi közbévagott:

— Ó nem, nem! Zsuszka kisasszonynak gyönyörű orra van. Meg a homloka is. Az más. Maga olyan nagyon, nagyon szép szemüvegesen és én imádom és az egész osztály imádja, megmondom, ha megharagszik is. Még Puskás is szereti Zsuszka kisasszonyt, pedig az mindenkit kritizál.

Zsuszka megszorította a gyerek kezét.

— Hallgass ide, Evi! Évekkel ezelőtt én is éppen olyan kis beteg, hiú gyerek voltam, mint te ma. Rövidlátó. Érted te, tudatosítottad te magadban a rövidlátók jellemét? Kifelé bizalmatlan mindenkéhez. Befelé élő, töprekedő. És jól figyelj, magamról beszélek: nem egészen jellemes. Én például az utolsó padban ültem, a tábláig nem láttam. Egyszerű dolog: a szomszédom füzetébe kukucskáltam, mert odáig láttam. Loptam, érted? Aztán várj csak! Az utcán nem köszöntem előre az idősebb ismerőseimnek, mert nem vettem őket észre. Ezért, ha később találkoztam velük és megismertem őket, túlkedves voltam hozzájuk, hogy feledtem az illelenséget, amit a rövidlátásom okozott. Túlkedves, érted? Nem őszinte és nem mértékletes. Hiú voltam. Azt akartam, hogy én tessem, én mutassam magam szépként és csinosnak. Nem bántott, hogy közben én látom rosszul, tévesen azokat, akiknek

tetszeni akarok. Valóságos kis elvet készítettem magamnak. Ilyeneket mondtam magamban: nézek, de nem látok, de nem is az a fontos, hogy én lássak, hanem hogy engem lássanak szépnek. Érted, Tamás? Magadra ismersz? És azt hiszed, szép és hódító az, aki nem ösztinte? Aki hiú és akinek mindenféle alakoskodásra van szüksége ahhoz, hogy elrejtse egy kis testi hibát? Gondold csak el, Tamás! Így, ezzel a kis kedves rövidlátó pofikáddal meghódítod azt, akit szeretsz és könnyű szeretned, hiszen egészen szépek az emberek, ha szemüveg nélkül nézzük őket, nos, meghódítod, a felesége lesz... és egész életében hunyorogva fogod nézni a tovaszaladó gyerekeidet? Vagy talán lornyonnal pisogatsz utánuk, mint egy mult századbeli vénkisasszony? Bátorság, Tamás! Az ember fölteszi a pápaszemet és úgy lát vele, mint a rendszemű emberek. Tisztán, nyíltan néz bele a világba. Nem szégyelli, hogy hibája van, sőt természetesnek veszi. És akkor majd más is annak találja. Elhiszed? Nézd, kicsi Tamás, nagyon szeretnék meggyőzni és megvigasztalni. Szeretnék öntudatot adni neked. A hiúságon nem szabad mosolyogni. Hidd el, én azt éppen olyan súlyos betegségnek látom, mint a tüdőbajt például. Azt is, ezt is gyógyítani kell. Akarat kell, hogy kigyógyuljunk belőle. És mondd: mit bántál franciá orán a fiúk ablakára, ha nem is látsz el addig? Képzeltél? Kisfiam, a valóság is van olyan szép, mint a homályos körvonalak. Igérd meg, Tamás! Délután elmégy a szemorvoshoz és kérsz magadnak üveget!

— Ne lógasd az orrodát, kicsi! Köszönöm, hogy elkísértél, de most menj szépen vissza egyedül!

— Igen... — motyogta —, talán megpróbálom... — És arra gondolt, hogy ha felteszi a szemüveget, akkor sokkal többet fog tanulni és nem néz a fiúk ablakára és rá se néz senki... senki mosolyogva... Csúf, pápaszemes diákkisasszony lesz, később talán tanárnő, saványú, szomorú, pápaszemes diákkisasszony. Mert olyan, mint Zsuka, aki szemüvegesen is édes, csak egy van a világon. Csak egyetlenegy.

Zsuka kisasszony gyengéden hátbavágta a gondolatlor középen. Nevetett.

— Ne lógasd az orrodát, kicsi! Köszönöm, hogy elkísértél, de most menj szépen vissza egyedül!

Évi csalódottan biggyesztette el a száját:

— Hazaküld?

— En is őszinte leszek hozzád, te is az voltál — folytatta nevére Zsuka kisasszony. — Tudod, Évi... Vár rám a túlsó sarkon lakni.

Évi még mindig szótlanul hámulta.

— Ejnye! — mondta a szép Zsuka kisasszony egy picit érdebben. — Hát nem érted? Találkozni fogok valakivel. Aki nagyon érdekel engem. Olyanformán, mint téged az a nyolcadikos, tudod? — És nevetve folytatta, mintha magamagát gúnyolná és viccesen szavalt egy kicsit:

— Ragyogó szemüveggel már messziről megismerem délcég alakját. Kacagva intek neki. Kezet rázunk. Jól megnéztem magamnak, hogy tegnap óta mennyit változott. Aztán elsétálunk a folyó felé. És... tudod... esetleg... ahelyett, hogy adott pillanatban ponyvaregényben illően és szokásosan a szememet húnytam be, egyszerűen leveszem a szemüveget...

Még megölette hirtelen a kislányt, aztán átnézett a túlsó sorra, kacagva intett és gyors léptekkel átsietett az úton. Odaát hevesen megrázta egy magas, barna fiatalember kezét, aki reá várakozott.

Évi felvillanó szemmel nézett utánuk.

— Köszönöm, édes Zsuka... — motyogta. Kovács Pistára gondolt, a nyolcadikosra és elfüdült, hogy megrendelje a szemüveget.

Gobelin divanypárna. Beszerezhető a MUL Kézimunkaboltjában (VI., Teréz-körút 6.)

Asztrológia

Két kínai legenda

1.

Wang-Li, a Ming-dinasztia első császárának udvari asztrológusa, elhaldózott. Ling-Tsu nevezetett ki a «csillagokba írt bölcsesség» új tudósává.

Ling-Tsu nagyon okos férfi volt és elhatározta, hogy jóslataival állását és pozícióját úgy mérlekkben meg fogja erősíteni, ami aztán biztosítsa számára a gondtalan és fényűző életet. Legelső horoszkópját tehát, amit a császár elé kellett terjesztenie, a következőképpen formulázta meg:

— Az én életem teljes egészében az én császáromé, ő Ég Fial! A csillagok azt mondták nekem, hogy szenteljem életem teljesen neked és akkor majdnem oly sokáig fogok élni, mint te magad. Csak egyetlen hónappal korábban fogok eltávozni az élők sorából, mint te és akkor is csupán azért, hogy számodra előkészítem az őseidhez vezető dicsőséges utat...

A császár hűvös mosollyal hallgatta meg az előtte tédőlt asztrológus jóslatát. Aztán félrefordította fényes tekintetét és behívtá mandarinját trónusának jobb oldalára. Ajkait pedig a következő parancs hagyta el:

— Ennek a férfinak élete nagyon értékes számomra, minthogy tőle függ az én életem is. Ezért és hogy soha ne távozhassék szolgálatomból, zárjátok be őt a zöld porcellán-toronyba. Udvari csillagásznak pedig más férfit fogok kinevezni... Szegény Ling-Tsu, aki nagyon okosan és előrelátóan akart cselekedni, életfogytiglani fogházzal fizetett meg ötleterért.

2.

Az a kínai császár, akinek uralkodása alatt találták fel a porcellángyártást, rendkívül nagy jelentőségűnek tartotta asztrológusának jóslatait. Mégis elkövette azt a nagy hibát, hogy azoknak a bölcs férfiaknak jövőjét és gondtalan megélhetését egyáltalán nem biztosította. Különösen szenvedett emiatt a fiatal Jü, akitől a császár megkérdezte, hogy mikor következik be halála órája. Jü keserűen így válaszolt:

— Ó, hatalmas uralkodó, minden hozzátartozód sirtatételét meg fogod érni és utolsó napod fogsz meghalni családod valamennyi tagja közül.

A zord jóslat elrémítette a császárt és Jüt börtönbe záratta. Utódjának, Jinnek pedig megparancsolta, hogy válaszuljon ugyanerre a kérdésre. Jin tehát elkészítette a horoszkópját és ezt a seletet adta:

— Magas életkort fogsz elérni, hatalmas uralkodó, Ég Fia! Egyetlen rokonod sem fogja ezt az életkort elérni, valamenynyien sokkal korábban fognak az ősk birodalmába vándorolni és téged a legjobb egészségben hagynak itt...

A reményteljes kilatások úgy megörvendeztették a császárt, hogy Jint nagyon gazdagon megjutalmazta és kinevezte legfőbb udvari asztrológusának.

METAMORFÓZIS

Lohonya diákkorában került a Csákék kastélyába. A kegyelmes úr levelet írt a vidéki gimnázium igazgatójának, hogy küldje el hozzá a legokosabb és legszelvidebb diágyereket a liceumból, akit a fia: Csák Zoltán mellé akar szerződtetni, aki ezidőszereint a legnagyobb lökötő az egész világon. A gyerek elnőtt a francia bonne-ok és német fräuleinok szoknyája mellől, a jó Isten sem bírta vele. Ezidőszereint egész nap a parkban paritýázik és a kis erdő mellett szamaragol.

Másnap reggel az igazgató úr levelével megjelent a kastélyban „Lohonya János, főgimnázium IV. oszt. tan.“. Ez volt a névjegyére írva. A kegyelmes úr kissé savanyú arccal nézett rajta végig, mert a gyerek púpos volt. Az igazgató azonban azt írta, hogy „nyugodtan eltekinthet Excellenciád e gyermek alig számbavehető testi hibájától. Naely a kegyetlen természet jóvá nem tehető tévedése, mert e gyermek testi fogyatkozását pótolják lelkének szépségei. A legmelyebb tisztelettel Excellenciádnak készsége szolgálja Vukisics Teofil, főgimn. igazgató“.

Lohonya a kastélyban maradt és jelenléte Zoltán úrfira valóban szelidítő befolyással volt. A nagyfogú, skót származású angol kisasszony szárnyai alatt már hárman rándultak ki az erdőbe a cinőberpiros számfogaton: Zoltán, Karolin és Lohonya. Karolin ekkor tizenkétéves volt, szivalakú gyermekarcában két nagy ibolyaszemet hordott, a haja pedig sáfránysárga volt. Hasonlított Fra Angelo gyermeklániaihoz, akik szelidek voltak és vékony, törékenykezőek.

Lohonya rövid megszokításokkal négy évig élt a kastélyban. Ekkor el kellett távoznia, mert Zoltánt külföldre küldték. Karolin utána szaladt.

— Isten vele, János! — mondta a kapuban és arcán pirosság futott el.

Nagyon szerette kis púpos barátját, akinek mély és szomorú szemében titokzatos fájdalomkat látott. Lohonyának biborpirosra vált a homloka, lehajolt és szótlánul megcsókolta a Karolin kezét.

Mikor már messze járt, megállott és visszanézett a kastélyra. Vad sírás tépte belül a mellét; egy fának támaszta a fejét, úgy nézett vissza a kastélyra, amelynek magas kupolája vörösen lángolt a napfényben.

Lohonya most tudta meg, mi volt az a fájdalom, ami négy év óta feszítette belül a szívére, most tudta meg, most érezte, hogy halálosan szerelmes Karolinba.

Lohonya Pestre utazott és filozopternek iratkozott be az egyetemen.

*

Néha, mikor nagyon árvának érezte magát, hosszú leveleket írt a kegyelmes aszszonyoknak, Zoltánnak és Karolinak. Ficzek Jánossal is élénk levelezésben állott; Ficzek válaszolt legszorgalmasabban. Ficzek volt a legöregebb inas a kastélyban. Lohonya sokszor éjszaka felült az ágyában és belekiáltotta a csendbe:

— Karolin!

Aztán zokogni kezdett, a kezefejét harapdálta vad fájdalomában, de fejét a párnák közé temette, nehogy a sírása keresztül hallatszzék a vékony falon.

Egyszer aztán levelet írt a kastélyba, hogy szeretne egy-két napra ellátogatni. Táviratot kapott, hogy kocsi várja az állomáson. Szívesen, de hűvösen fogadták. Szédülve állott meg Karolin előtt. Karolin ekkor már tizenhét esztendő volt. A haja olyan, mint az érett napraforgó: sötét és aranylól. A szája mint a nedves, piros koráll. A termete nyúlánk és kecses.

De nem a régi Karolin volt. Száján, melyen hajdan mindig akaratlan halvány mosoly fénylett, most hideg és gógós vonás ült.

Lohonya, aki a vasúton még arról ábrándozott, hogy egy óvatlan pillanathan el fogja kapni a Karolin kezét és vadul meg fogja csókolni, másnap elutazott a kastélyból és úgy érezte, hogy utoljára volt itt.

Éjfél után két óraker másfél órát kellett várnia egy kis vidéki állomás sötét és rosszszagú várótermében a pesti vonatra.

Mozdulatlanul gubbasztott a kályha mellett, egészen egyedül volt a váróteremben. Kint álmos vasúti csengők berregtek néha. Ilyenkor riadtan felvetette a fejét, mint aki mély álomból ébred, aztán újra a mellére horgasztotta. Meddig ült így? Talán öt percig, talán egy óráig. Mélyen elaludt.

Aztán egyszerre megmozdult az egyik karja, a hátsó zsebében motozott a keze, előhúzta és magasra emelte a revolverét. A revolver megcsillant a sárga gázfényben. Lohonya belelőtt a szívébe és a váróterem padjáról az asztal alá fordult.

Consummatum est... *

Az égbolt üres és néma volt, mint a nagy téli pusztá.

De aztán egyszerre azon a tájon, ahol a Macska és az Elefánt néznek farkasszemet egymással kvadrillió esztendő óta, a két csillag között, lengő piros zászlóval és éles szírehabúgással egy mentőautó tört magának utat. A gép egyideig a Tejút magas töltésén robogott, majd nyíl irányában a Föld felé vette útját. Pár pillanat múlva kerekkel megérintették az országot s a kocsi megállott az állomásépület előtt. Két fiatal mentőorvos ugrott ki belőle. Mind a ketten angyalok voltak, vastag, szőke hajfonatuk alig fért el az aransávos mentősapka alatt.

Bementek a váróterembe, felkapták az asztal alól az élettelen Lohonyát és oda-kint a hordágygal együtt betaszították a kocsiba.

A gép zúgva megindult és éles szírehang hasította végig a csendet.

Kevéssel virradat előtt érkeztek meg arra a csillagra, mely olyan messzi van,

hogy a Földről csak Szent Jakab havának kilencedik napján látszik s amely „Ezüst Lant“-nak hivatik.

A gép megállott egy nagy aranykapu előtt és hősakállú portás jött feléjük.

— Mi újság?

— Egy embert hoztunk.

— Adósság?

— Nem. Szerelmi bánat.

— Vigyék te a hármas pavillonba.

Megindultak a hordágygal a hármas pavillon felé. A pavillon folyosóján letették a hordágyat és az egyik angyal megrázta a Lohonya vállát.

— Lohonya, keljen fel!

Lohonya feltápáskodott.

— Itt várjon egy kicsit és ha magára kerül a sor, lépjen be a terembe.

Vagy ötven várakoztak a folyosón.

Végre Lohonyára került a sor.

Belépett a kihallgatási terembe, ahol magas és hosszú asztal mellett óriási karosszékekben pátriárkaszkallú aggasztán trónolt. Mellette jobbról és balról két apostol vezette a jegyzőkönyvet.

— Hogy hívják?

— Lohonya János.

— Miért ölte meg magát?

— Szerelmes voltam.

— Reménytelenül?

Lohonya lehajította a fejét.

— Hogy hívták a nőt?

— Csák Karolin.

A pátriárkaszkallú intett egy angyalnak, aki az ajtó előtt állott.

— Menj és keresd elő a Szezelem Matrikuláiban a Csák Karolin törzslapját.

Míg az angyal odajárt, a pátriárkaszkallú a következőket mondta:

— A szerelmi bánat halottjai, ha észük tiszta, kegyelemben részesülnek.

Az angyal visszajött, óriás fíliót cipelt a hóna alatt. A pátriárkaszkallú felütötte a nagy könyvet és keresni kezdte benne a Csák Karolin nevet.

— Ebbe a könyvbe — mondta — minden leányszív álmai be vannak írva. Íme: Csák Karolin. Az ő ideálja, aki még nem érkezett el, magas, nyúlánk termetű, bronzarcú férfi. Fontos, hogy gyönyörű, erős, fehér fogai és nagy, kék szemei legyenek. Lehet gesztenyebarna, de legyen inkább hollófeke. A keze szép és ápolat legyen. Legyen erős, mint egy birkózó és termete olyan, mint Apollóé.

A pátriárkaszkallú elgondolkozott.

— Mától kezdve Lohonya János, az ön neve gróf Pettenstein Erich. A tizenegyes ulánusok főhadnagya. Vissza fog menni a Földre, megismerkedik Csák Karolin kisasszonnyal, meg fogja szeretni és elveszi feleségül. Elmeht... A kisváros csendjét éles trombitaszó verte fel. Ulánuskatonák érkeztek a hadgyakorlat napján a városba. Pettenstein főhadnagyt és Zweig báró kapitányt a közeli Csák-kastélyba szállásolták el. E napon ismerkedett meg Csák Karolin a későbbi férjével: Pettenstein Erich gróffal. És abban a pillanathan, mikor Pettenstein Erich gróf bemutatkozott és kezet nyújtott Karolin kisasszonnyal, valaki megrázta a váróteremben alvó Lohonya vállát:

— Szolnok felé tessék beszállni!

A vasúti portás volt. (1917)

AUGUSZTUSI VIHAR

Irta Fóthy János

Kedves Barátom! Tudom, csodálkozol, ahogy e sorok alatt megpillantod azemet, ugyan mit akarhatok tőled? Az iskolában jópajtasok voltunk, igaz, az érettségi után örökre szétszóródott bennünket az élet, tízéves találkozóinkon — ennek is van már vagy nyolc-kilenc esztendeje — kissé felelevenítettük a régi barátságot, meg is fogadtuk egymásnak, hogy esztendőnként gyakrabban összejövjünk, de hát, mint az ilyen esetekben történni szokott, megmaradtunk a pusztá ígéretnél, azóta sem láttuk egymást. Én azonban legalább hallok rólad, örömmel olvasom írásaidat, megnézem darabjaidat a színházban és néhr. büszkén mondogatom a feleségemnek: látod, ez a fiú sokra vitte.

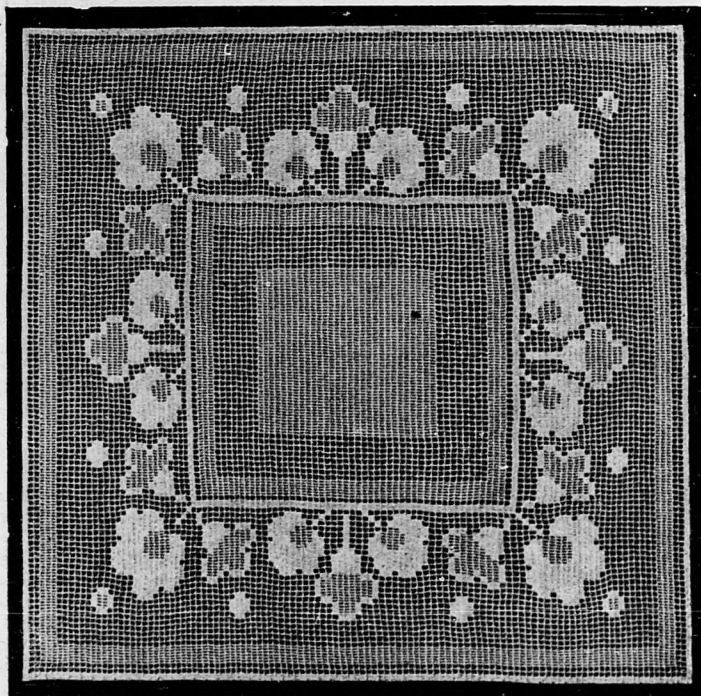
És most lépőd meg még jobban: amikor e sorokkal hozzád fordulok, az íróhoz szöveg, nem a volt osztálytársához, nem az egykori pajtáshoz. Tanácsot kérek tőled, az írótl, aki annyi lélekbe lát, akinek a legbonyolultabb lelki problémáit sem nagy sor megoldani, mert hiszen félig-meddig ez a kenyere... bocsáss meg.

Előre kell bocsátanom, hogy én szeretem a feleségemet. Ebből viszont rögtön láthatod, hogy nőről van szó a dologban, de ez a nő nem a feleségem. Azt tudod, hogy érettségi után — hadiéripségi volt — azonnal bevonultam katonának, mint te is. Mi örömmel volt addig az életből? Mennyit ismertem meg addig a szerelemből? Tudod jól, az iskolában a sport volt mindenem, csak ennek éltem, nőt alig ismertem. Nekem csak későn jött fel a nap, négy évig a fronton voltam, hazajöttem, kitüntetésekkel és kilátástalanul, alig múltam huszonnégyes, tehát csak természetes, hogy beleszerettem az első nőbe, aki az utamba került. Nem panaszképpen mondom — ez a nő a feleségem —, akit még ma, tizenöt év után is szeretek és akinek tulajdonképpen a karrieremet is köszönhetem, édesapja hozott be a bankba, melynek ma már főlisztviselője vagyok.

Egyszóval: tizenöt éve éljük Blankával a magunk csendes, nyugodt és merem mondani: boldog életét. Van egy fiam, tizennégy éves elmúlt és egy leányom, aki tízéves. Azt elfelejtettem mondani, pedig igen fontos, hogy a feleségemmel egyidősek vagyunk, három év múlva bizony már a negyvenedikbe lépünk mindketten.

Nem tudom, megérezed-e, miért tartom én ezt fontosnak. Én, a magam harminchétfé évvel, lassan-lassan elmaradtam korban a feleségem mögött, ha látná, azt hinnéd, harminc se vagyok.

És most újból azt kell mondanom: én szeretem a feleségemet. De Inci, akivel a sportklubomban ismerkedtem meg tavasszal, mintha csak arra döbentett volna rá, hogy ennek a szívós fiatalágnak megvannak a maga jogai is. De ne hídd, hogy Inci afféle pesti démon, kacér és kalandvágyó, aki csak el akar venni — l'art pour l'art — a feleségemtől. Inci elvált asszony, harmincéves, nagyszerű evezős, általában csupa egészség, sportszellem, egyszóval: mai nő. A feleségem, sajnos, kissé régimódi, a háztartáson és a gyermekeinken kívül nem érdeklődik más, soha nem volt rávehető, hogy valamelyest sportoljon, a klubba beíratom, de még soha velem nem jött, arról pedig, hogy csónakba üljön, hallani sem akar. „Menj csak magad, fiam — szokta mondani —, vagy vídd magaddal a gyerekeket.” A kislányom, és persze a fiam is, jó sportcsemeték, de végre is nem jöhetnek mindig velem és így kellett Incivel találkoznom.

Receterítő.

Beszerezhető a MUL kézimunkaboltjában

Ahogy most végigolvasom ezeket a zavaros sorokat, látom, mennyire bünnösek érezhetem magam a lelkem mélyén, hogy ennyire mentegetőzőm és kerülöm az igazságot. Nem igaz, vagy legalább is lehetséges, hogy nem igaz: sport, modern nő, stb., stb.... mindez bizonyára csak az igazság kis részét jelenti: külsőség, díszlet. A nagyobbik rész az, hogy én igenis megsomjaztam a szerelemre, valószínűleg csak tudat alatt, de nagyon mélyről, mert Incibe halálósan beleszerettem. Valamikor, tizenöt év előtt, a feleségembe is szerelmes voltam. De mi volt ez ehhez képest? A többi már magad is tudod. Ha agglégény maradtál is, épp elég regényben megirtad azt az átalakulást, amelyen a szerelem átmeleg, amíg házaselet válik belőle. Aki alaposan kikóstolta a szerelem kelhétét, annak a házaselet olyan, mint mámoros éjszaka után a tiszta forrásvíz. Szavak, szavak! Mentegetőzés, büntudat ide vagy oda: szerelmes vagyok Incibe, ő is szeret engem, hiába minden, nem tehetek róla, nem tehetek ellene semmit. Késői nyár? Nem igaz, csak elkésett nyár, ez sem az én hibám. Tizenöt évig nem is néztem más nőre, mint a feleségemre és ha most így történt, bizonyára így kellett történnie. Szeretem Incit, épp ennek az elkésett nyárnak vad és vak lángolásával, amely mintha minden elfojtott és összegyülemlett hevét egyszerre akarná kiadni magából. Ó sürgel, váljak el a feleségemtől, de én... és itt jön az, ahol hozzád menekülök tanácsért... nem tudom mit csináljak. Szeretem a feleségemet, még ha nevelésesen hangzik is ezek után, te talán megérted ezt. Szerelmes, halálósan, gyötrelmesen szerelmes vagyok Incibe, de szeretem a feleségemet.

Viszont tegnap láttam, amint a fiam egy kislányt kísért haza a teniszpályáról a nyári alkonyatban és a kapunál megcsókolták egymást. És ekkor fellázdadtam. Már a fiam volna soron? És én hol maradok? Vagy az a sorsom, hogy félreálljak? Félreálljak egy egész nemzedék útjából: tessék előrefáradni, én már kilépek a sorból?! Miért? Fialat vagyok, fiatalabb, mint valaha, jogom van a fiatalágom jogaihoz — nem én akartam, hogy így legyen. Hozzád tudok csak jönni tanácsért. Akármít mondasz, hallgatni fogok rád. Türelmetlenül várom válaszodat és öllek a régi iskolai barátságommal

Feri.

Kedves Barátom! Köszönöm, hogy oly hamar válaszoltál levelemre és köszönöm azt a sok jóakaratot, amellyel ügyemet a magadévá tetted. Nem is várhatom tőled más választ, mint amit kaptam. Igazad van és nem az író, a művész, mondjuk, a bohém beszélt belőled, amikor azt írtad: hallgassak a szívemre, szenvedélyemre, elkésett nyaram hívó szavára. Igazolva láttam magamat leveledben. Döntöttem.

A véletlen is segítségemre jött. Bankom kiküldött vidékre, valami fiókintézetnél kellett átnézmem az üzleti könyveket. Megbeszéltem Incivel, hogy egy nappal előbb utazom el, mint kellene és a Balatonnál találkozunk, azon a kis fürdőhelyen, ahol egyszer... ezt azonban elfelejtettem neked a multkor megírni. Incivel egyszer, talán másfél hónapja, weekendre mentünk a Balatonhoz. Más kor is mentem már weekendre klubtársaimmal, Blankának tehát nem tűnt fel a dolog. Elhatároztam, hogy mindent megbeszélék Incivel a válasomra, házase-

ságunkra nézve és hazatérve, őszintén, becsületesen odaállók Blanka elé visszavonhatatlan elhatározással.

Délután beborult, esni kezdett, estére elállt az eső, de hűvös szél fúj és olyan volt minden, mint ősszel. Ott ültem, majdnem egymagamban a veadéglő terraszán. A tó felől szél zúgott és a fák, bár még csak augusztus vége felé jártunk, úgy suhogtak, mintha már a nyártól búcsúznának. A cigány csupa bánatos nótát játszott, sehol a világon nem tud annyira ősz lenni, mint a Balaton partján.

És nem tudom hogyan, egyszerre eszembe jutott, hogy a feleségem és a gyerekek most ott ülnek Pesten az ebédelőben, az asztal körül, a lámpa alatt. Blanka hajában megcsillannak az ezüstszálak, amint Pista harsányját javíthatja, a fiú hallgat és arra gondol, vajon szép idő lesz-e holnap, hogy a kisleánnyal kimehessen a Dunára, a lányom pedig felkel az asztaltól és a zongorához ül, ősszel teszi a felvételi vizsgáját a Zeneakadémián, kimondott tehetség. És eszembe jutott Inci — holnap itt lesz, együtt leszünk, nyári mámorunkban és két nap múlva odaállók a feleségem elé és mindent becsületesen, őszintén. . . —, de most már valahogy nem tudtam olyan ujjongó világossággal végiggondolni ezt a gondolatot, mint már napok óta. Szinte kísérteties élességgel, mint valami filmen, láttam, amint odaállók Blanka elé és láttam megdőbönt szemeit, elfehéredő arcát, láttam, mint fordul ki szó nélkül a szobából, mint zárkózik be a hálószobába, hogy a pamlag párnájába fojtja kiszakadó zokogását, láttam magamat, amint vacsorához ülök a gyerekekkel és nem tudok a szemükbe nézni, amikor azt kérdezik: mi baja anyusnak? És láttam felborulni mindent, ami tizenöt évig szilárd talaj volt a lábuk alatt, tető a fejük felett, boldogság, gondtalanság, gyermekkor, minden, amiből később emlék válik és láttam a fiamat, amint többé nem megy a Dunára evezni, sem vellem, sem a kislánnyal, mert mindketten megcsalltak.

Hirtelen ősz lett bennem, barátság, a terraszon már csak magam ültem, a tó felől zúgott a szél, a fák suhogtak és bennem meghalt a nyár. És Inci már csak fájni tudott a szívemben, már csak fájni. Fizettem és táviratot adtam fel Incinek: ne jöjjen, sürgősen tovább kell utaznom, levél megy.

Ősz lett hirtelen. Most már két napja ithon vagyok, a levelet elküldtem, egyelőre nagyon szenvedek, de... aki már egyszer érezte az ősz, ezt is kibírja. Majd én is kibírom valahogy. Isten áldjon. Köszönöm a barátságodat. Jót akartál, de így — ki tudja — talán a legjobb. Ölellek igaz barátsággal

Feri.

Különleges és modern kölnivíz, mely a bőr természetes illatával keveredve, vonzó illatot és egyéni varázst kölcsönöz.

EAU DE COLOGNE

QUALITÄT BAENDER

mostohát Halidé sohase felejté el többé. Nagymama — bölcs öregasszony — megéri, hogy unokája nem átlag-gyermek. Városba költözik vele a hegyekből, a legjobb tanárokkal taníttatja, felkelti, bátorítja, mikor Halidé az «Egység és Haladás Pártja» nevű forradalmi mozgalomhoz csatlakozik.

Elkíséri a gyűlésekre, melyeket pincékben tartanak. Remegő örömmel hallgatja Halidét, aki a pincébe érve levelet fájtylát s a dobogóra pattanva lángoló beszédében követel emberi életet a rabszolgák rabszolgája: a török nő számára.

De Abdul Hamid szultán pribékjei részen vannak. Betörnek a pincébe, ámde Halidének csak arcára kell borítania fájtylát s az utcára érve elvegyül azoknak testvérei, a névtelen műmiák sokaságában, akikért oly szenvedélyesen vette fel a harcot.

*

A világháború alatt a szultán rendőrsége még éberebb. Halidét már a fájtyl se védi. Egy napon a Boszporusba kell vetnie magát, hogy üldözői utól ne érhék. Ha úszva eléri az ásiati partot, megmenekült. Mert odaát már a lángoló-szemű Kemal az úr. Kemal, minden ifjú-török forradalmárok bálványja. De a bő török köntös, a tetőtől talpig burkoló, nehéz fájtyl a víz mélyére húzza Halidét. Menthetelenül megfulladna, ha fel nem venné egy halászbárka.

*

Halidé félholtan, de lelkesen csatlakozik Kemalhoz, aki megtéveszthetetlen emberismerő léte azonnal megéri, hogy nagyiszter leányt hozott a halászbárka. Maga mellé veszi titkárnak Halidét. Hol mint kém tesz megfizethetetlen szolgálatot a vezérnek, hol katoná a katonák közt. Szmirna meghódítása az ő tanácsára történik.

Nem csoda, hogy mikor Kemal győzelmesen vonul be Istambulba, miniszterré nevezi ki Halidét. Az új miniszter persze azonnal síkra száll testvéreiért.

— Le a fájtyllal — kiáltja, — le a háremmel, a börtönnel... — s a fiatal nők boldogan, az öregebbek félkenen lépnek ki a felszabadulás napsugarába. Halidé, a közoktatásügyi miniszter, egymás után nyitja meg a gimnáziumok, az egyetemek kapuit a nők előtt. Eltölti a többnejűséget. Behozza a választ.

De Halidé túlságosan lelkes újítónak bizonyul. Kemal vétőt emel s kettőjük közt hamarosan törésre kerül a sor. Első női miniszterét Amerikába számúzi a Gházi. Halidé Edib New-Yorkban éli ma is két fájval.

Bácskai Magda

FÁTYOLOSSZONY

Halidé Edib, Törökország egyetlen hősnője

Törökország évszázados történelme: a férfiak históriája. A török hősök, uralkodók galériáját nem ragyogja be asszonyi mosoly. A proféta jötte óta háreme rácsai mögött élt, virult, hervadt el a török nő. 1905-ben tűnik fel egy asszony neve: Halidé Edibé. 1897-ét írunk, mikor Konstantinápoly, Abdul Hamid szultán Konstantinápolya először hall Halidé Edibéről, aki hamistaltalan hősnő léte re éles sikolytal lép a színre. Ez a szín nem más, mint a nagy-piac, melynek zibongó sokaságán keresztül óriástermetű cirkassziai szolgáló visz karjai közt egy hétéves kislányt.

— Eressz el, eressz el azonnal — sikolt a kislány s a kováncsiak hamar a szolgáló köré gyűlnek.

— Miért nem ereszt el azt a gyereket? — kiált a szolgáló egy fehérszakállas, turbános bácsi...

— Úrnőm, az ő mostohaanyja parancsolta, hogy vigyem az édesapjához...

— De én a nagymamához akarok menni... — bömböl a kislány, — látni, látni sem akarom a papát...

— Akár akarod, akár nem, viszlek Yldizbe — felelt a szolgáló s a mágikus Yldiz-név: a szultáni palota nevének hallatára megilletődve nyit utat a tömeg, — Édesapja, Edib bey, az udvarnál teljesít szolgálatot — magyarázza a bálmulóknak a szolgáló s most már hiába zokog a kislány, viszik a Yldiz-kioszk felé... Edib bey nevének hallatán kitérülnek a szolgáló előtt a titkoszatok kapuk. Végre elérik a nagyvezér pavilonját, nagy szobába lépnek, a szoba mélyén sárga selyem domb szuszog: a nagyvezér, aki mellől halkán, ijedten kel fel Edib bey.

— Mit keresel itt? — kérdi kislányától.

— Uram, — felel a szepögő Halidé helyett a szolgáló — hajnalban meghalt az édesanyja...

— S ezért hozod ide?

— Hajnal óta bög — felelt a szolgáló — nem tudjuk, mit csináljunk vele.

— Vigyetek a nagymamához — zokog Halidé.

— Vigyetek hát, de mielőbb — felelt Edib bey haragosan s apa és lánya ekkor látják egymást utoljára.

Halidé Edibnek ez az első lázadása. Hétéves korában menekül apjától, mert az második asszonyt vett háremébe, török szokás szerint. Később elválik férjétől, mert az is második asszonyt hoz a hához.

Halidé anyja a hegyek közül jött, a szabad törzsből származik, büszke, egyneű törzsből, melynek asszonyai belehalnak a megaláztatásba... s anyja halálát, a gyűllöt

Asszonyok a költők életében

Arany János családja körében

Irta Nagy Méda

Az úton tengelyig sáros szekerek baktattak, a piszkos hőcsomók szemlátomást olvadtak bele a fénylő pocsolják rengetegébe, amelyek kajaúnul terjeszkedtek el a házak mentén a járókelők nagy bosszúságára. De a levegőben már a tavasz ígérete kerengett, apró zöld fűvek űrköztek ki az árok partján és a nyitott konyhaijtókban megátamoszkodtak az ebédet váró férfiak. Egy erőteljes, szélesvállú férfi lépkedett az utcadorson és bekiabált az egyik ház udvarára:

— Adj Isten! Melyik Arany János tanár úr háza?

— Amott, az a kökerítésese!

A kérdező köszöneit megemelte kalapját, aztán átvergődött a sáros keréknyomokon és megállt kíváncsian a kökerítésese ház előtt. De a magas téglafal és a szigorúan zárt kapu mögött úgy elrejtőzött a mindennapi élet apró zoja, mintha valami vár elé érkezett volna. Hosszú kopogásra nyílt csak meg az ajtó és egy tizenegy-tizenkét évesnek látszó leányka tessékelté beljebb a vendéget:

— Pestről tetszett jönni? Apám nagyon fog örülni! A pesti vendégek nálunk a legkedvesebbek.

— Nem éppen Pestről jövök, — mondta mosolygva a férfi, — mondja meg édesapjának kislányom, hogy egy «fejérmegyei poéta» van itt, aki régi tisztelője.

De a hangos beszédre már nyíltott is az ajtó:

— Egy fejérmegyei poéta? — kérdezte Arany János csodálkozva és miközben nyitotta a kezét, olyan fürkészve nézett a vendége arcába, hogy az elnevette magát. Arany arca hirtelen felderült:

— Tompa Mihály! Ez aztán a kedves meglepetés! Juli, Juli, nézd csak, Tompa Miska van itt! Képzeld, be akart csapni, de én életem a gyanúperrel. Semmiféle fejérmegyei poétát nem ismerek, de gőmör-megyeit annál inkább. De most egy hétig el nem eresztünk.

— No, no, annyi szabadságot nem adott az eklézsia. De, ha meg nem úntok, három napig itt mulatok nálatok.

— Ötvi levezés és tenger ígéretes után csak ennyi időt szántál ismerkedésünkre? — mondta kicsit szemrehányóan Arany. — Ha tudnád, milyen régotha és mennyire váltalak!

Tompa megtartotta ígéretét, három napig időzött Arany meleg, családi otthonában és mindenkiel megszerettette magát. A kis Arany Lacinak meséket mondott, Julcsának virágregéből idézett s a költőt és feleségét örökké élcekké ádómákkal mulattotta, úgy, hogy távozása után azt írta róla Arany egy barátjának: «Remek fiú, akit nemcsak becsülni, de szeretni is kell. E három nap valóságos oázis volt körösi életem Szaharájában.»

Innéttől kezdve a gyerekekkel együtt folyton azt terveztek, hogy mikor adhatják vissza Tompának látogatását. De csak három év múlva sikerült Hanvára eljutniok, de akkor egy egész hónapot töltöttek ott, amelyről Arany meleg szeretet hangján emlékszik meg. Ebben az időben már Julcsa kezd nagylánnyá érni, varni tanul, amint Arany írja: «Julcsa varrónéhoz jár, e nem cifra, de annál hasznosabb mesterészet megtanulandó.» Sőt «bálba is készült retteneteskép», amelyre azonban Arany nem tudja elkísérni, mert beteg s így fájó szívvel nézi, hogy kedvencét első báljára csak anyja kísérni el egyedül. Minden gondja a család, mennyi számításába, töprengésébe kerül, hogy azoknak meg legyen mindenük s inkább a nyári vakációjáról is lemond, csak hogy a nyaralásra szánt pénzből beszerezhesse a téli ruházatra valót gyermekeinek. Pedig ekkor már ismert és híres költő, akitől annyi verset kérnek különböző lapok számára, hogy még panaszodik is:

«Éz így nem megy, mert szerelmes nem vagyok, hogy a kedvest mindennap megénekellem, ma a haját, holnap a kis körmét...»

Arany egészen a családjáé. Nem tartozik azok közé, akik idegen fények után futkosnak. Csupán három nő volt az életében, a körülé asszonyokait is mintázta: a felesége; Ercesey Juliánna, a leányka: Julcsa (később Juliska néven becézi) és az unokája: Piroška. Ezek betöltötték egész életét. A feleségéhez halálig hű. Kitartani egy életen át, mennyivel több ez, mint pusztán, viharon, hullámon, tüzőn, vizen át... Azt írja: «szerelmes nem vagyok», de csöndes, egyenletes, meleg szeretet árad egész válójából, amellyel boldoggá teszi családját.

Amelyért ő sóvárgott, az a kifejezhetetlen, az elérhetetlen: a szépség és költészet.

«..... szeretem a léget,

Az álmat, az árnyat, a napot a holdat:

Az elérhetlent, a ki sem mondhatókat.»

A szerelme a költészetét, a szeretete az övéé.

Mikor Juliska Széll Kálmán felesége lesz és így visszakerül Szalontára, ahová Arany és felesége egész lelkükkel hazavágnak, akkor tele van tervvel és reménységgel, hogy pénzt gyűjtenek, házat vesznek és ők is megpihennek azon a vidéken, ahol a fiatalúságot eltöltötték, ahol egymásra találtak: «Te árva voltál, én szegény, nem volt összeillőbb pár nálunk a földtekén.» Ugy vágnak Szalontára, hogy már látogatába is alig mernek elmenni, mert annyira fáj az elszakadás. Biztatják önmagukat, hogy majd elhagyják rövidesen Pestet, s akkor boldog, nyugalmas csöndben fogják elföltetni öregységüket a régi városban, ahol kertjük lesz, ahol lehet majd nyesen és ojtogatni... Így tervezik nap-nap után, így írja tele reménységgel Tompának is.

Aztán megszületik a kis unoka: Piroška. Az aggodást fölválta néhány hónapig öröm, hogy aztán annál keserűbbre változott minden. Juliska megfázik, súlyos beteg lesz és a rajongó szeretet minden gondos ápolása ellenére meghal. Arany úgy érzi, hogy leánya halálával eltávozik minden öröm, fény és szín az életéből. De mintha a költészeté is meghalt volna, majdnem tíz év telik el, amíg újra megtalálja a régi hang-

ját. Amikor vigasztalják, keserűen válaszol:

«Úgy ismerem önmagam, hogy fájdalomaim az idő múlásával nem enyhülni, de növekedni szoktak.»

Sok örömet okoz neki fiának, Lacinak, szép előmenetele a pályáján és a siker is, amit egy irodalmi pályázaton elért, — de kedvencének, Juliskának halálát soha ki nem heveri. Fájdalma annál égetőbb, mert a költészeté sem enyhíti. Mikor Juliska halála után először próbál verset írni, abbahagyja és reszkető, öreges betűkkel jegyzi alá, mint egy kétségbeesett sikoltást: «Nem megy, túlságosan fáj.»

Csak akkor enyhül egy kevéssé a fájdalom, amikor kis unokáját, Piroskát, odaveszik magukhoz, hogy ők neveljék. A gyermek édes, könnyű kacagása felédette az élő seb sajnását. De ekkor már lemond arról, hogy valaha is visszatérhesen Szalontára, pedig milyen vággyal írta még nem sokkal előbb: «Szeretném annak a kis drvának a fejlődését naponkint látni s benne megifjodni. Szeretnék közel lenni, ahhoz a kicsi sírhoz.»

Aztán lassan megnyugszik abban, hogy álma soha nem teljesülhet. A Margitszigetet választja, a tölgyek alatti padot, ahol a levelek suttogása, a csönd, a halk madárdal, a rétek illata annyira visszaidézik a szalontai táját. És búcsúzik:

«Isten veled jobb részem arany álma!

Hű Toldi, Csaba, Isten veletek!

Oly messze a cél, oly magas a pálmá!

Rég törte lelkem és a test beteg.»

Nem sokat kért az élettől, szerény volt, tiszta, jó, amilyenek csak a legnagyobbak tudnak lenni, mégsem teljesedett a vágya, nem kapta meg soha azt a kis független nyugalmat, amelyben a dal megfogaghat, azt a csöndes fészket, amelyben kis családjával meghúzódhatik. Sohasem kereste, sohasem hajszolta a boldogságot, tudta jól, hogy az élet nem más, mint az apró dolgok kötelezőteljesítése: a munka és az ebből származó megelégedés:

«Egyszerű dal, egyszerű szív s lélek,

Sorsosi az avatag fedélnek! —

Földi ember kevéssel beéri,

Vágyait, ha kevesebb méri.»

Magyar Nők Lapja
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, Ferenciek-tere 7. sz.

Mezőssy Mária

Szerелеm ünneplőben

Mikor Dancsházy Doncha hazakerült a nevelőintézetből, egyenesen fejest ugrott az ismeretlen Élet — így nagy é-vel — közepébe. Nagyranyúlt mély tengerszemekkel, válláig gondörödő aranyos fürtökkel, kis egyenes orral és hátrafejszülő orrcimpákkal szimatolt bele a titkos mindenségbe. Ezt a mindenséget leginkább úgy tudta megjelölni, hogy mikor az első harmatszeme leért a nagy cseresznyefa virágjára, kiugrott az ágyból, kifutott a kertbe, piros szandálja sarkát nekivetette az üdezőlt gyeplnek, karját előre nyújtotta és egyet perdült. Azután ugrosott, rikantott és dalolt, mint a szabad madár.

Ahol Doncha: ott ütemesebb a bogárlépés, ott úgy sereg a szél, hogy szédületében tótágast látja Felfalu tornyát. Mert ahol Doncha: ott a mese, ott az üveghegy és a kiskirályság.

Csak látni kell, mikor megáll a reggeli napban s a sugarak ráfonódnak virágderecára, fejlőd vállát, kis keblét körül kötik és sugárton elragadják a felmerhetetlen, szikrázó semmibe. Hatalmas, gögös sziklacsücsök fölé, violaszín ködbe, ahol az Isten, meg az édes Sejtelem lakik. Aztán lesiklanak vele az óceán fölé és leteszik egy rózsaszin tündöklő korallszigetre. Ott megnyitlik minden titok értelme. Ott megvalósulnak a csodák, mert ott várja Donchát a Sejtelemigérte völegény.

Baj, hogy nem hasonlít Botos Gejzához, aki a tornác oszlopához naponta kiköli a lovát, mióta Doncha hazajött. Pedig Dancsházán szeretnék, ha háromezer holddal odébb állna a mesgye. Botos Gejzának azonban csepp hegyes szeme van, akár a szilvában s úgy tüzeskedik, hogy perzseli Doncha bőrt. Úgy érzi, bágyad tőle, mint a fehérrózsaszin virágszirom. Hiába fogadkozik a szilaj fiú, hogy „Enyém leszel Dancsházy Doncha! A Botos Gejzám leszel!”

Soha!

De nem hasonlít ahhoz a sápadt tűzérőhadnagyhoz se, akinek akkora szeme van, hogy majd összeroskad bús-barna súlya alatt. Úgy nézi Donchát, hogy az attól fél, elnyeli a mély sötét.

Nem hasonlít mókás Zebulonhoz sem, a másodunokafivérhez, akire úgy vigyáznak, mint a pomázi szentre, — noha ott meg a másik határban állna odébb vagy háromezerrel a mesgye.

Kihez hasonlít mégis?

A következő tavaszon medencét, meg szökőkutat építettek közvetlen az Oszlopos előtt. Hadd hűtsön majd, ha forrón tűz a nap. Doncha apja szekeret küldött Mécsegyházára a mesterekért. Másnap hajnalra meg is jöttek, a nagy platánfajú kongarodott a szekér s kezdtek lerakni a malteros ládákat, meszes és cementes vedreket, a csöveket és csákányokat, meg a kavicsrostát. A legények cipekedtek, hajladoztak, Doncha nem messze onnan éppen hajnali perdülését végezte. (Az első harmatszeme éppen akkor ért le a nagy cseresznyefa virágjára.) De fél perdülésében megállt a kislány. Kinyújtott karja, amivel a titkos mindenséget jelölte, úgy esett, hogy kőműves Péterre mutatott.

Hát ahhoz hasonlított a Sejtelemigérte völegény!

Ahhoz, aki félmarkával dobálta le a cementes zsákokat a szekérről, s akkora barna ökle volt, hogy akit megsújt vele, annak sirhatják: „Hídon viszünk át, tudod-e? A temető kapunál viszünk má, tudod-e?” — A betyár szél duruzsolva játszik súlyos barna hajával, felgyürközött, rongyos ingében szép izmait simogatja. Nadrágja alja ugyan levelehasított, cik-cakosra harapdálta az idő kutyafoga, nagy bakancsa meg mésszel pettyezett. Mégis hozzá hasonlít a Sejtelemigérte völegény! Nem is csak hasonlít, hanem ő az! Ó az! Jaj, Istenem csak meg ne tudja senki!

Doncha azután olyan volt, mint a föld: perdült saját tengelye körül és kerengett a nap, illetve kőműves Péter körül. Az eleintén haragudott, hogy ott lábatlankodik. Szeretett volna futyörészni, (ez arra is jó lett volna, hogy hét határból elijeszti vele a „gyertyást”, mert itt-ott kidugta lobogó tűz ujját a földből, úgy rémítette a falusiakat, de tudni kell, hogy a futtyaszt úgy utálja, hogy messze elkerüli), meg szeretett volna ütemre odacsapni a maltert. Hiába, berekedt a torka síjja, mert a tengerszemű lány, (az a kis ékes bábú), éppen a hangjára nézett. A keze is elügyellenedett, mert arra is nézett. Így aztán oly szép lassan haladt a munka, hogy mikor a pallér kildátogatott, szebben cifrázta, mint a vitézkötést szokás.

Doncha mind titkosabban ingatta a fejét, mikor Botos Gejza fogadkozott, hogy „Enyém leszel, Dancsházy Doncha! A Botos Gejzám leszel!” A sápadt tűzérőhadnagy szeme annyit nyelt Doncha szépségéből, hogy egészen megsúlyosodván, le roskadt alatta s valahol délen építgették a sós szelek. Mókás Zebulon szimatolt, mert egyre ott kerengett az Oszlopos körül, szimatolt és a markába vihogott. Akkor még azt hitte, ő lesz, aki utoljára nevet.

Donchát meg csak látni kellett, mikor megállt a reggeli napban s a sugarak ráfonódtak virágderecára...

Az utolsó héten már vígan futyult kőműves Péter, (a gyertyás lehúzódtól egészen Hosszúhát alá), és kiállta a tengerszemű lány nézését, akinek ő adta éleiben az első csókot.

Szombaton délre készen lett a szökőkút. A pallér nagyot kiáltott, hogy „Jájrón!” Azután már az uradalmi kerész emberei dolgoztak a szökőkút körül. Doncha ablakáig szökött a gyönyörű sugár, csak kinyújtotta kezét az erkélyről s benne pancsolt kristály vizében. Hogy is lesz most már? Hiszen elmegy kőműves Péter. Vége lesz a Sejtelemigérte csodának. Az ilyesmi minden regényben fájni szokott... Jaj, csak ne fájna nagyon... Arról gondoskodott Zebulon, a másodunokafivér. Nagyon komolyan tárgyalt kőműves Péterrel. Az bólogatott, hajlongott előtte, nyilván köszöngetett valamit és titkos, jóleső mosollyal ült a szekéren, mikor kigördült a platánfa alá.

Azon a vasárnapon „örvedett az ég vígassággal, dicsérettel, ragyogott az ég sugárjával, tiszta fényvel”. Úgy készülődött, mint Péter a búcsúzóra.

Doncha a viztária lugasban várta, mikor még mindenki aludt az Oszloposban. Kőműves Péter sárga félcipőjén barna foltokat hagyott a gyepl harmata. Az volt a lábán, nem meszpettyes bakancs! Súlyos barna fürtjeit, amivel duruzsolva játszott a betyár szél s amit Doncha a rózsaszín korallsziklán — álomban — simogatott, most szagos olajjal símára kente. Piroscsikós nyakendő virított tatar-kemény dlla alatt. Öklei súlyosan csüngtek s csülőkig látatták magukat a szükvállú, kurta ujjú „ünneplőben”. A bokrétát égnek tartotta, mint „gyertyás” a tűz ujját. Szíve éppen olyan vadul vert, mikor felbukkant a lugas előt, mint máskor. Doncha szemét mégis hirtelenjakadt könny fényesítette.

— Ó, hát ilyen a szerelem... ünneplőben?

Rezzgett a könny szeme pilláján. Egyszerre összetört az üveghegy s valahány cserepe — mint ördög görbetükre, — kőműves Pétert tükrözöte: szagos olajjal lekenet hajával, kurtaujjú ünneplőben. Riadt volt és bámész. Megérintette Doncha nevetőjét. Nevetése kibugygyant, felszókkent mint a szökőkút sugara és kőműves Péter tatarképébe loccsant.

Hogy került ki a parkból, merre futott? Nem is fontos, mindössze annyi esett még, hogy aznap valaki megsújtotta mókás Zebulont, a másodunokafivért, akire úgy vigyáztak, mint a pomázi szentre s ha az uraknál is divatba lenne a sirató, harmadnap úgy kísérték volna, hogy: „Hídon viszünk át, tudod-e? A temetőkapunál viszünk má, tudod-e?”

(Megesett a Nagykunságban, a laponyagos közelében, ahol hiszik, hogy kaján ördögök gyülekeznek s összebogozzák az emberi sorsot.)

Antima ajándéka

Írta: H. Lányi Piroska

A kőköcsak udvaron körben ültek az apácák. Hófehér selyemre ékes himeket öltögettek. Szorgos, fehér ujjak nyomán egyre pompásabb lett az oltárterítő. Ha nagyon igyekeznek, Boldogasszonyra el is készülnek vele. Hiszen igyekezetben nem is volna hiány, csak az a baj, hogy Antimát is odaillesz a munkához a fejedelemsasszony. Pedig Antima csak hátrátlatja a munkát. Össze-vissza bökdös a finom helmébe. Rászólnak, korholják, de hát hiába minden.

— Nem lesz belőled Krisztus jegyese, Antima! Hiába vágyakozol te az apácáfátyolra, nem szentel fel téged addig a püspök úr, amíg meg nem tanulsz mindent, ami illendő az Úr szolgálatára! — prédikálta Cherubin nővér, a legöregebb apáca.

Antima lehajította a fejét. Sűrű pillái alól fényes könnyecsepp vált ki és gurult végig rózsaszírom arcán. Vékony kezében remegni kezdett a tü és szívét vasmarokkal szorongatva a fájdalom.

Talált gyermek volt. Egy reggel lettek meg a küszöbön kékre fagyva. Bevitték, ápolgatták és felnevelték. Megtanították mindarra, ami Istennek tetsző és mert szerették és féltették, a maguk módján távol tartották tőle a kísértéseket.

— Most vigyáznai fogok, most nem rontom el a mintát! — tette föl magában az összeszedte minden képességét, hogy remekbe hímesse az aranycirádát. Hiába minden. Egy pillangó szabadult be valahogyan a klastromkertbe. Gyönyörű, tarka pillangó volt. Mámoros örömmel, csapongva szállt egyik papucsvirágról a másikra, majd meg nekilendült, keresztülkiközött a hársja lombja közt, hogy végre megtalálva a szabadulás útját, beleszárnyaljon és tovatűnjön a rejtelmes, kék égen.

Antima kezében megállt a tü. Ragyogó, ékszínké szeme izgatottan kísérte a lepke útját. Kísérte addig, amíg tovatűnt, akkor leszette a fejét és új aranyasztal kerestett.

— Hagyd abba, Antima, hagyd abba. Menj, keresd fel a Szűzanyát, kérj erősítést tőle! — mondta Cherubin nővér szomorúan.

Antima felállt. Kiegyenesedett. Durócruhája fehérlett. Aranyörös koszorúba font haján máglyát rakott az alkonyuló nap. Szeme ragyogott, ajka vérpiros volt. A növérek álmélkodva néztek rá.

— Olyan gyönyörűséges, mint maga az ég királynéja, odanézz. ott a fején a korona! — sügta Olympia Kunigundának és Antima halk köszöntéssel távozott. Utánanézték, Cherubin sóhajtott, aztán valamennyien halgatásba sülyledtek. Egyszerre hűvösebb lett a kockás udvar, kietlenebb a zárdafal, sápadtabb a napugár.

Megállt a folyosó mélyedésében, a Szűzanya előtt. Sokáig nézett fel rá. Olyan sokáig és olyan áhitatos szeretettel, hogy a Legszentebb Anya megsajnálta s mosolygó, biztató tekintettel nézett vissza rá. Visszanézett és meg is sólalt. Hangja olyan volt, hogy egysesgyedül csak Antima hallhatta.

— Ne félj, leányom, nem haragszom rád. Megértelek téged. Menj csak, lépj ki nyugodtan a nagykapun és nézz körül odakint! Tanulj, okulj, keresd meg lelked nyugalmát, mert anélkül nem tudnád szolgálni az Urat!

— Igen, igen, Anyám, mennék én, mennék, de Cherubin nővérnek, a Fejedelemsasszony-nak és a többi tisztelendő nővérkéknek megszokadna utánam a szíve, hiszen tudod, Szűzanyám, hogy én az ő gyerekük voltam, én voltam a zárdá leánya!

— Menj csak, menj, gyermeke, én majd beadlok a helyedbe, nem fogják ére-ni hiányodat! — mondta a hangtalan hang és Antima elindult. A kapu nyílt, becsapódott és most már csak egy hosszú, végtelenbe kanyarodó, fehér út látott, amely vitte magával.

Tele volt fényvel a világ. A kék égből aranyló sugárözön hullott alá. Mire a nap elérte az égboltozat tetjét, már olyan fáradt volt, hogy lerokant egy kidőlt fátzrsze. Amikor felébredt, állt előtte valaki. Ember volt kétségtelenül, bár amikor megpillantotta, azt hitte, hogy valami égi jelenés. Testét ragyogóan fényes, pikkelyes öltözet fedte. Fején tollas, ragyogó sisak.

Döbönten nézett rá Antima, majd elsápadt és megremegett, amikor a csodálatos jelenség beszélni kezdett. Hangja ismerős volt, mély és zengzetes. mint az a hang, amely már régóta benne zengett a lelkében.

— Hová mégy, leányka? — kérdezte a lovag.
 — Nem tudom! Szeheva! — felelte Antima és lesütötte a szemét.
 — Nem tudod? Szeheva lehetséges az? Biztosan eltitkolod az utad célját.
 — Igazat mondtam. Nem akarok én szeheva se menni, éppen csak meg akarom nézni egy kicsit a világot. A Szűzanya küldött, hogy jöjjenek és nézzenek körül...
 — Érdekes, szóval a Szent Szűz küldött téged? Hát akkor mi nem is vagyunk idegenek egymásnak, mert én meg az ő Fia szolgálatában harcolok. Keresztes vitéz vagyok és hosszú harcok után most térek haza a váramba. Magas hegytetőn lakom. Messzire ellátni onnan. Kék hegyeket, zöld völgyeket látok az ablakomból és ami szép csak lehet ezen a világon, azt ott mind együtt találod. Gyere, leányka, ülj mellém a nyeregbe. A váramban otthonra találsz.

Mire felezmélt Antima, már ott ült a ló hátán. Fenn a várbán pompás termek várták őket. Faragott székek vették körül a hatalmas osz-
 talt és az ágyat nehéz, aranyos kárpit védelmezte.
 Egy öregasszony régi szekevényéből drága ruhákat, játylakát vett elő. Lehántotta Antimá-
 ról a durvaszővésű zárdai darócot és felöltöztette cifra kőntösökhöz.
 — Gyönyörűséges szép vagy, kicsi Antima! — mondta a vitéz. — Gyönyörű vagy és az enyém vagy! — tette meg hozzá és magához vonta a leány törékeny derekát. Antima nem ellenkezett, hanem lehunyta a szemét.

Az elkövetkező hetek, hónapok ismeretlen szépségekkel, örömmelkel árasztották el Antimát. Megtanult táncot lejtteni, vidám és szomorú dal-énekelni. Csak reggel és este mondott el egy-egy röpke imát és a hosszú rózsafűzér pergetése helyett inkább kinn ségálatott erdőn-mezőn, amely mindig tartogattt számára új csodát. Ahogy ment, asszonykendőjét lebegtette a könnyű szellő.

Az elröppenő évek alatt Antima nyolc fű-
 val ajándékozta meg az urát. Valamennyi szép volt, jó, nemesszívű és bátor. Mind-
 egyikben az urát látta újra megtestesülni és ha az ura boldogságot jeleltet számára,
 úgy a nyolc fű meg nyolcszoros boldogság volt.

Rohantak az évek. Már a legkisebb fű is fegyvert hordozott. A legidősebb pedig már arról álmodozott, hogy ő is magára ölti a keresztes lovagok páncélját. Most már semmi gondot, semmi bajt nem okoztak a fűk. Sokszor már úgy érezte, hogy reá nincs is szükség a várbán. Az ura most nagy tervekkel foglalkozott. Sok idegen vitéz jött össze a termeiben. Új hadjáratot terveztek. Volt úgy, hogy napokig se találkoztak és ilyenkor is megelégedtek azzal, ha gyöngéden, szelíden megismogatták egymás arcát, kezét.

Már nem érezte a nagy, forró, mámoros boldogságot. Az ifjúság friss öröme helyébe a jól töltött élet derűs nyugalma költözött. Az a bizonyos nyugalom, amelynél többet földi ember élete alkonyán nem kaphat. És egy napon azzal eszmélt Antima, hogy már megtalálta azt, amiért a legszentebb Anya kiküldte őt a kapun túlra.

Levette öregedő testéről a cifra, hímes ruhákat. Kikereste az öreg, pánatos szekevényből a darócruhát. Belebújt, leoldotta asszonykendőjét és ment kijelre a várból.

Három nap, három éjjel tartott az útja a klastromig. A váspántos nagykapu kinyílt előtte és már ott járt a kockaköves folyosón. Elért a folyosó fordulójára és megállt a Szent Szűz szobra előtt. Imára kulcsolta kezét és a szunnyadó fohászok, elfelejtett imák mind feljaldattak lelkében. Addig mormolta a szent fohászokat, addig nézte a Legszentebb Anya arcát, amíg a szelíd, drága arc élővé nem vált. Kinyúlt a finom kéz, lehellekőnnyen megérintette homlokát, majd végigsimított a testén. Mire felcsüdütt és végignézett magán, már apácaruha fedte testét, derekán ott jüggött a szent olvasó és megfakult aranyhajára apácáfátyol borult.

— Úgy, Antima, ne félj semmitől. Senki sem fogja kérdeni tőled, hogy hol, merre jártál, hiszen a te képedben én teljesítetem a kötelességeidet — hallotta Antima a hangtalan hangot, de mire elmondhatta volna forró köszöni imáját, a Szűzanya arca már távol és megközelíthetetlen volt.

Amikor először lépett be a növérek termébe, serény munka folyt éppen. Karácsony szent ünnepepre készültek. Szorgoskodtak a kezek, hogy sok-sok meglepetéssel áraszszal el születés napján a kis Jézust. Voltak, akik oltárterítőt hímiztek, más képet festett. Mások színes gyöngyökből ékes koronát készítettek, hogy majd feléktítsék vele a kis Jézus áldott homlokát.

Lohr Mária (Kronfusz) **Vegytisztító - kelmeifestő**

Gyár és központ: Budapest, VIII. ker., Baross-utca 85. szám

Antima leült régi helyére és igen restelte, hogy ő semmin se dolgozik. Hozzáfogott volna szövésörömet valamíhez, de már késő volt. A többi nővérek hosszú hónapok óta készítik ajándékaikat, hogyan tudná utólrni őket?

— Nos, Antima tisztelendő nővér, te semmit sem készítesz a kis Jézusnak? — kérdezték. Antima elszégyelte magát és mert nem merete elárulni az igazságot, először életében hazudott.

— Hogy én nem készíték semmit? Már hogyné készítenék, csakhogy én titokban dolgoztam rajta. Már régóta, ő már nagyon régóta, hosszú évek óta! Halálos gyöttrődésben teltek el a következő napok. Hiába gyónt, áldozott, hiába imádkozott óraszámra. A szorongástól csak nem szabadult, mert a hazugság most már egészen örögi hatalmába kerítette. Nőtt, dagadt a bűn, nem tudott menekülni tőle. Szinte félt a többiektől, mert ahányszor valamelyik nővérről magára maradt, megkérdezte tőle:

— Nos, Antima nővér, elkészül-e a munkád? Mert még közülünk senki sem látta, hogy dolgoztál volna rajta...

És mit tehetett mást Antima, hazudott. Azt hazudta, hogy szebb az övé, mint az összes pompás ajándékok. Istennek tetszőbb.

Elkövetkezett Nagykarácsony napja. A templomot fenyőgallyakkal, fagyönggyel és örökzölddel díszítették fel. Szobában hajatott virágos gyümölcsfaágat helyeztek az apró jászol elé. Megszólt az orgona. Felcsendült a szent ének és megindultak sorban a nővérek, hogy lerakják ajándékaikat a Gyermek lábához.

Jöttek a remekbe készült oltárterítővel, a miszeruhákkal, a gyöngyös koronával.

A hűvek álmélkodva nézték a sok szépséget, drágaságot és a nővérek lassú, méltóságteljes léptekkel haladtak végig a templom végéig. Már mind ott mentek a sorban, ajándékokkal terhelten. Csak Antima nővér hiányzott.

— Nos, Antima nővér, hol az ajándékod? — kérdezte Cherubin nővér.

Antima elsápadt, térde megingott. Úgy érezte, hogy a szégyentől és rossz lelkiismerettől menten összeroskad.

— Antima nővér követezik! — hallotta a főnökasszony érces hangját és megindult, rogyadozó léptekkel. A többi nővérek, a iovicciák, rémülten nézték, hogy elindul üres kézzel. Ilyen szégyen még nem esett meg a zárdában. Am egyszerre kinyílt az egyik oldalajtó és nyolc csillogóruhás, gyönyörűszál ifjú lépett a templomba.

Egyformák voltak mind a nyolcan s magukon viseltek a kereszties lovagok vértjét.

Antima arca felragyogott. Megindult feléjük. Azoknak a szemében is jellobbant a felismerés lángja, de nem szóltak, csak megindultak reszkető karjának védelme alatt egy sorban, nyolcan, az oltár felé.

A hűvek, a nővérek álmélkodva nézték őket. Valamennyi ifjú Antima nemes, átszellemlült arcát viselte.

Az oltár lépcsőjénél megálltak, letérdeltek a parányi jászol elé, ahol köröskörül fekküdtek az aranyos, gyöngyös, drága ajándékok... Eddig ragyogtak, pompáztak, most egyszerre mintha fényüket veszítették volna. Senki sem látott mást, csak ezt a nyolc gyönyörű, fiatal életet... Antima ajándékát.

Három munkatársunk könyve a karácsonyi kirakatokban

Kedves előfizetőink és olvasóink figyelmét felhívjuk három szép könyvre, amelyeket különösen a hölgyek olvashatnak el nagy élvezettel. Most jelent meg mind a három. Ez a három könyv eseménye az irodalom karácsonyi piacának. Mind a három író erőssége a *Magyar Nők Lapja* kiváló gárdájának. Egyike a legnépszerűbb munkatársunknak *Bókay János*, ő azt a nagy sikerű színdarabját adta ki könyvben, amelyik ma is műsoron szerepel a Nemzeti Kamaraszínházban. *Feleség* a címe a könyvnek és fényes elégtételt talál benne minden becsületes feleség.

Másik munkatársunk *Ignác Rózsa*, aki *Levelek Erdélyből* címmel jelentette meg legfrissebb írásait. Olyan szívdobogatóan szép levelek ezek, hogy az embernek elindulnak a könnyei, akár akarja, akár nem. Mondanivalója gazdag, anyaga nemes.

Harmadik munkatársunk *Hunyady Sándor*, aki *Kártyabotrány* az asszonyok között címmel a legközvetlenebb pesti életet szedi szét, a társaságokét, ragyogó tollal és üditő stílusban.

Az értékes három könyvet meg lehet rendelni bármelyik könyvkereskedésben. Kedves előfizetőink és olvasóink valóban a legszebb karácsonyi ajándékkal kedveskedhetnének szeretteiknek, ha ezekkel a könyvekkel ajándékozzák meg őket.

Alig van illat, amely annyira kellemes lenne és olyan tartós, jóleső érzést váltana ki, mint az „Uralt Lavendel” teherneműből és ruhából áradó kifinomultan természetes illata... Már néhány csepp is elég, hogy ezzel a jellegzetes finom illattal felfrissítsük magunkat és környezetünkre is vonzó hatást tegyünk.

A Lohse Uralt Lavendel valódi levendula, — mentes mesterséges illatosítóanyagoktól. Ebben rejlik páratlanul frissítő hatása. Valódiságát és változatlan minőségét a címkén lévő „Lohse” védjegy szavatolja.

Készül magyarországi töltőtelepeinken

A rettenetes puszta...

Régen se volt könnyű... Végrehajták, teszem azt, már az én gyermekkoromban is voltak... Az egyiket a nyolcvanas esztendő derekán az izsáki homokokon verték laposra, megint a másikat a táztári telepesek kergették ólba, amit aztán rágyújtottak, mire föbelötte magát és megsült ropogósra... Mert valahogy úgy voltak a végrehajtókkal a derék pusztafiak, mint az eleik a hittérítőkkal: nem igényelték őket...

Bennünket, dugányi gyerekeket se a kéményseprővel vagy a drótosóttal ijesztgetett öreg Szuhay, hanem a végrehajtóval hozakodott elő, ha üdvös félelmet akart gerjeszteni...

— Az apátoknak azt a fényesen ragyogó csillagát: vagy megbecsülitek magatokat, vagy kihozatom a városból Szőrös végrehajtót, oszt lefoglaltatom mindahányat!...

Szuhay egyébként a végrehajtó megjelenését Isten büntető expedíciójának minősítette a mi rosszkodásunkért... S mikor egyszer beállított és lefoglalta mind a tizenkét fejőstehenünket, mivel előző nap titkos pipázás közben fölgyújtottuk a kukoricacsész kontyos nádkunyhóját, az érzett lelkiismeretfurdalás miatt csaknem búskomorságba estünk...

Hiába magyarázgatta káromkodva Szuhay, hogy ez egyszer nem a mi hibánkból, hanem adótartozás fejében foglalt az ezgekútor, mi már nem hittünk az öregnek s az ököristálló szénatartójában szorosan összebújva tovább gyászoltuk meg gondolatlan viselkedésünk súlyos következményeit...

Ha az apám nem lett volna olyan takarékos a káromkodásban, sokan tanulhattak volna tőle...

Nos hát ez a tatárimság, amely sosem szűkölködött lendülethiánybőségben, a tizenkét tehén rajtaütészerű lefoglalásakor ötletes választékosság tekintetében felülmúlt minden képzetet... Valóságos drámai költemény volt — csak úgy hasította a kék levegőt — és így végződött:

— Hol veszek én most kilencszáz pengőforintot adóra, mikor kilencszáz tetűm sincsen!...

— Haj, haj — sóhajtott a egyhelyt topogva Szuhay —, bezzeg van az öreg nemzeti urnák, csak nem juttat belőle nekünk, ártatlanoknak!...

Az öreg nemzeti a nagyapánk volt... Az apánk apósa, egyben halálos ellensége...

— Hát pedig csak tőle kell azt a pénzt kicsikarni!...

— Úgy ám, de hogyan? — nyögte Szuhay.

— Mit tudom én!... De csináljon vele valamit, mert ha én elkapom a nyakát!...

— Jó, jó... csak inkább ne kapja el a nemzeti úr!...

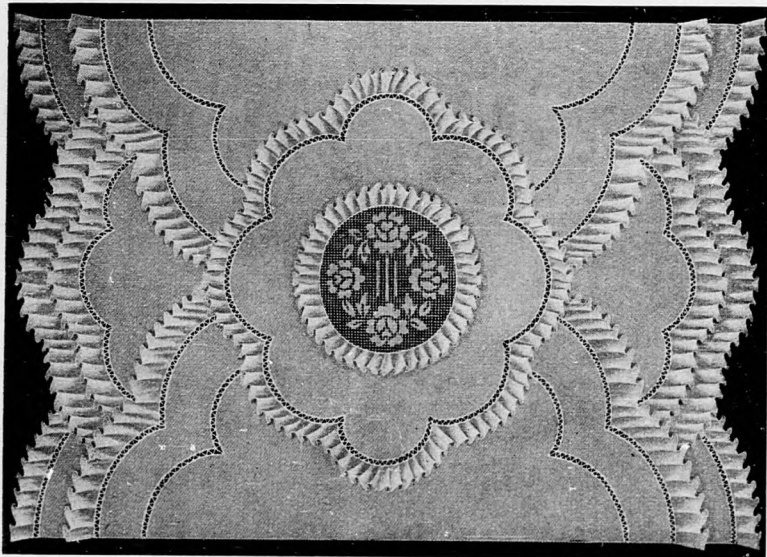
A nagyapám már ebben az időben azt se igen tudta, hogy hány esztendő — annyira öreg volt... Egyszer kilencvenkét évesnek mondta magát — máskor meg huszonkilencnek... Születési helyének meg hol Paksot, hol Milánót, hol Majsát említette... Kopasz volt reménytelenül, az orra becserkészte az állat és ruhástól se nyomt többet, mint egy jól fejlett — hímpanyka.

De azért csipogó cérnahangja folyton dirigált, civakodott — pedig a lélek már csak úgy vikendezni járt bele...

Irigy, gyanakodó, fősvény és kíméletlen volt s a pénze volt az istene, amit egy rozsdás vasládában rejtegetett, aminek araszos kulcsa vastag kőmadzagon még éjjel is a nyakán lityegett...

(Világerít se akarok általánosítani, de az én nagyapám magatartása iskolapéldája volt a magas kor sajátosságainak... Ami nála bizonyára patológikus kilengést jelentett kortársaival szemben, akik valamennyien zsebükben hurcolják a bőlesek követ...)

Ezzel nem azt akarom mondani, hogy az embereknek csak bizonyos korban jön meg az eszük — se azt, hogy az embereknek bizonyos korban elmegy az eszük —, hanem csupán csak azt, hogy a kor növekedése bizonyos határokon túl, megfordított arányban viszonylik az észhez.)

Ágyterítő

Leírása kézimunkarovatunkban

Szuhay szikkadt lószerszámot hájazott a zaboskamrában... Mi, gyerekek, már hárman megjelentünk... Az asztal közepén megfordított famozsáron tökmagolajos bádognécs bűzölgött — mikor sarkigéző zsinóros hálókabátban, mint egy pipát pampogtató kísértet, becsoszogott a nagyapám is...

A hátunkon végigszáguldott a hideg egere és borzongva közelebb bujtunk egymáshoz... Szuhay meg fölfordított egy vékát, zsákot tett rá és leültette a meseszagra jött öreget...

Nagyon kedvelte a mesét nagyapám... A mézesmesét meg a mézespálinkát... A mézespálinkát meg a lekvároskenyeret... De Szuhay huncut volt ám és nem hiába törte a fejét, hogy hogyan tegye adakozóvá a kis öreget...

Odafordult hozzánk, gyerekekhez:

— Na, kis polgárok, el lehet menni!... Igen, tessék szépen elmenni!...

Nagyot néztünk:

— Miért?...

— Mert a nagyapáttal köll beszélgetni — nem mondhatok mesét!...

Az öregnek erre, mint a ráknak, megmozdult lassan keze-lába:

— Nem, nem... csak maradjanak... Mondd csak azt a mesét, majd meghallgatom én is!...

— Jó, jó... hiszen nekem mindegy!... Osztán melyiket mondjam el? Szabó Benőt, aki addig majmolta a farkast, míg maga is verembe esett; vagy a gazdag Kölefdit?...

— Szabó Benőre nem vagyok kíváncsi, az jó helyen van. Mondd inkább a gazdag Köleddit!...

— Jó...

Pipát tömött, kicsiholt, rágyújtott, aztán elkezdte:

— Élt a fódalom után, amoda Ludaspusztán, bizonyos Kölesdi nevű tehetős földkapja...

Igen jómódú gazda volt... Tizenhat címeres ökörrrel munkáltatott, négy zabos lova volt istállón... Gulyája, nyája... De amire legbüszkébb volt a mája: egy köblös-zsák aranya hevert a vasládában...

— Hehehe... folytasd csak, Szuhay...

— Ezt a tengersok aranyat

csupádon azon szerezte, hogy bérést, kocsist, cselédet soha nem tartott, hanem volt négy legényfia, mindent azokkal végeztetett... De nem ám bérért vagy komencióért, mint a fizetett cselédek, hanem szósz szerint: ingyen...

— Hehehe, értette a dolgát Kölesdi!... A legényeknek lassan elmúlt a fiatalságuk... Átballagtak az élet tavaszából a férfikor nyarába... Pedig még egyiknek se volt szerető életpárja, apró cselédjei, mert az öreg nem adott rá módot, hogy megnősülhessenek...

— Hehehe... jól ült a nyeregben ez a Kölesdi!... A felesége sírva rimázkodott neki: a jó Isten

is áldja meg, adjon legalább tíz-tíz hold földcsékét, meg egy-egy marék aranyat nekik, hogy megnősülhessenek... hisz mi lesz így belőlük vénségükre!...

— Hehehe... persze az asszonyok mindenbe belekotnyeleskednek!...

— De az öreg nem ösmert könyörületet...

— Folytasd csak... hehehe!...

— Napirendre került a civódás... A veszekedés... Az asszony úgy rítt, mint a sas a fiaiért: «Maga vén bolond, hisz' úgyse viheti el az aranyát a másvilágra...» Az meg az asztalt verte: «De igenis, elviszem!... El-viszem!...»

— Már mért ne vihetné... hehehe? Ha akarom, én is elviszem!...

— Egyszer aztán utólérte az Isten büntetése: ágyának esett... És kezdte érezni, hogy itt a világ vége... De még akkor se engedett a kegyetlenségéből, mert a feleségtől esküt csikart ki, hogy a köblös-zsák aranyát mellé fekteti a koporsóba...

— Nagyon érdekes, hehe... folytasd csak, Szuhay!...

— Meghalt, eltemették az aranyával egybe... Hát ahogy gyalogol a lelke a mennyország felé, egyszer csak holmiféle csilingelést neszez a háta mögött... Megfordul, hát a zsák aranya kutyagol mögötte nagykomolyan...

— Nagyszerű, hehehe... magam is követni fogom a példát!...

— Megyen tovább egy csunya, kihalt sivatagpusztán, ahol csak koldusok, kóbor kutyák, meg dögmadarak mutatkoztak s egyszer csak megérkezett a menny kapujához...

— Képzelem, hogy megörült Péter az aranyának... hehehe!...

— Az a!... De még hogy megörült!... Annýira megörült, hogy szó nélkül becsapta az ajtót Kölesdi orra előtt!...

— Micsoda?... Becsapta az ajtót?...

— Úgy, úgy... hehehe... Becsapta az ajtót!... A Kölesdi meg csak állt, háta mögött a zsák arannyal, mintha pofonverték volna...

... Az egyik koldus aztán csak odanyiklott-nyaklott hozzá és megmagyarázta neki, hogy ez a hely, ahol most ácsorog, a bibliában említett ama rettenetes pusztá az ég és föld között... Itt csellengenek időtlen időkig mindazok, akiket a föld kitaszított s az ég még a gyehenna tisztító tüzéhez se akarja odabocsátani... Itt nyavalyognak az életükben hozzátartozóikhoz gon-

szok, ezek a legeslegutolsók, nyugalmat nemelve ég és föld között s nem pihenhetnek, mert ha elszenderednek, a kóbor kutyák rágni kezdik őket s a hollók kitépik a szemöket... Neked is ez lesz a sorsod, Kölesdi, ha meg nem szabadulsz az aranyaidtól!...

— Nem jól beszélsz, Szuhay!...

— Nem jól beszéllek... hehehe?... Hát majd abbahagyom!...

— Csak folytatd!...

— Ahogy este lett, Kölesdi fogta a zsákokat és visszajött vele a földre... Ment egyenesen a tanyájára és bezörgetett a feleségének: Judit, te!... Ki az?... Nyiss csak ablakot, én vagyok!... Jóságos Isten, hát minek jött vissza, hászén az aranyát is odaadtuk!... Éppen hogy azért: nézd, itt a zsák, reggel majd oszd szét a gyerekek között!...

— Nem jól beszélsz, de folytatd!...

— Másnap este megint elősurran Kölesdi és megveri halkan az ablakot: No, szétoztottad?... Jó hogy jön kend: itt az aranya, vigye, ahová akarja! — és kilökte a zsákokat az ablakon...

Nagyapám felhördült:

— Micsoda marhaságokat beszélsz?... Mi lesz így Kölesdivel?!...

— Hehehe — nevetett Szuhay.

— Azt mondd meg nekem — kiáltozta nagyapám az asztalt verve — azt mondd meg nekem, hogy mért nem osztotta szét az asszony az aranyat a gyerekek között?...

— Hászén szétoztotta... hehehe!...

— Hát ha meg szétoztotta, akkor hogy került vissza a zsákba?!...

— Éppen itt van a bökkenő... hehehe!... Mert az asszony az aranyat szétoztotta... hehehe... a négy fiú szét is hurcolta négyfelé... De este az aranyak mind visszaszöktek a zsákba!...

— Hujnye a láncos-lobogóját, te Szuhay!...

— Most nevéssen a nemzeti úr... hehehe!...

— Mit nevéssen ezen, hisz' ez borzasztó!...

— Bizony borzasztó!... Megmaradt az arany a Kölesdi nyakán, mert magával vitte a másvilágra'... Most aztán ödönghet vele sírva a *rettenetes pusztán!*...

— Szörnyűség ez, te Szuhay!...

— De milyen szörnyűség... hehehe!...

— Most aztán mi lesz azzal a szerencsétlen Kölesdivel?

— Mi lesz... hehehe?... Hát semmi se lesz!... Ott fog nyavalyogni a *rettenetes pusztán*, ég és föld között!... Fagy marcangolja, nap pörköli s az éhes kutyák meg a dögkeselyűk marják a világ végéig... hehehe!...

— És te még röhögysz ezen a szörnyűségen?!... Ezen a borzalmas tragédián?!... A megtévedt embernek ezen a rémes bűnhődésén?!...

— Nem azon nevetek én!...

— Hanem kin?... Min?...

— Hanem a nemzeti úron!...

— Rajtam?...

— Úgy van: a nemzeti úron!...

— Aztán... miért?...

— Arra ne legyen kíváncsi... Érje be annyival, hogy szinte már látom a szenvedéseit a *rettenetes pusztán!*...

— Micsoda ostoba beszéd ez?... Én nem viszem el magammal az aranyaimat az másvilágra!...

— Úgy?... Hát már nem viszi el!... Szép!... De azt elnézi, hogy a tizenkét tehünköt a jövő héten elárverezik!...

— Rabló zsványok vagytok!... Majd a végerhajtónak, ha a jövő héten kijön, a szeme közé vágom azt a pénzt!...

— A jövő héten?!... És hátha az éjszaka meghal?!

— Meg akarsz bolondítani, ember?

— A lelke rád gondoljon, ami ott fog vergődni a *rettenetes pusztán!*...

A vita hevében fölláltak és ordítottak mind a ketten... Szuhay érezte, hogy nyereghen van és döntő támadásba ment át.

— Minden pillanatban elviheti az ördög, mért nem könnyít a lelkén?!...

— Mennyivel éritek be?...

— Mindent adjon ide!...

— Megtébolyodtál, ember?!... Megkapod mindennek a felét!...

— Tartson meg mindent, még a halála után se köll!...

— Vidd hát a háromnegyedét!...

— Nem köll!...

— Hát hagyjatok nekem is valamit, ember!...

— Jó... Hát tartson meg magának annyit, amennyit elbír a lelki-ösmeretel!...

— Mennyi lehet az?...

— Mit tudom én?... Tegye a szívére a kezét!...

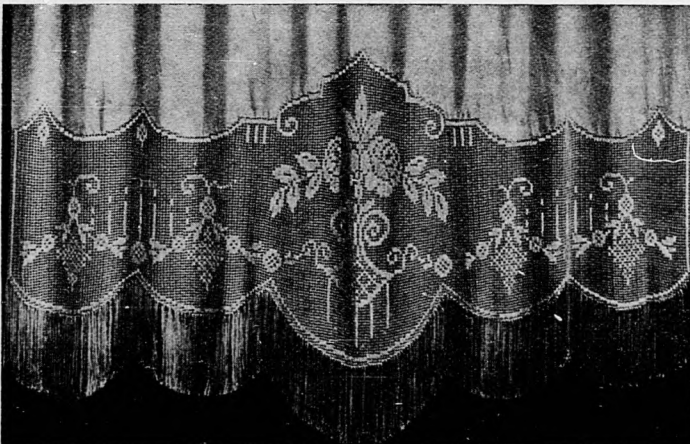
— Te mennyit tartanál meg?...

— Felét annak, amit maga!... De még az is égetné a lelkem, mert minek a pénz az ilyen vénembernek?!...

— Minek a pénz az ilyen vénembernek... Igaz... Igaz, Szuhay... A nyakához nyúlt!...

— Hát nézd: itt van a kulcs, vedd ki a pénzt és a drágaságokat és olvassd át azoknak, akiket vér szerint megillet... Remélem, meg vagy velem elégedve?...

— Nehéz bort hozok a pincéből és áldomást iszunk annak öröme, hogy az én öreg gazdám megbékül az ő Istenével! — szentenciázott Szuhay.

Függöny csipkémotívval

Beszerezhető a MUL kézimunkaboltjában

A királynő kényelme

Beteg hölgyismerősömet látogattam meg valamelyik nap. A hölgy gazdag volt, nagyon széles, csipkés ágyban hevert, rezedaszín selyempaplan alatt. Könnyű kis influenája valósággal szégyenkezett hálószobájának fényűzésében. Raffinált, önkényesen fokozható és tompítható világítási rendszere volt a szobának, hogy a fény ne bántsa lakójának a szemét. A szobalánynak szóló csengő kis körtéje a párna alatt volt. A betegnek ki sem kellett nyujtania a kezét, jóformán csak kívánnia kellett, hogy a szolgálatot tevő rabszolgaszellem megjelenjék ágya előtt.

A közepetáján járhattam a vizitnek, amikor új vendégek érkeztek, olyanok, akik elől menekülni szerettem volna. Az influenzás hölgy kegyesen engedelmet adott rá, hogy megszőkhetem a fürdőszobáján keresztül.

Csodálatos, kristály és porcellán mennyrország volt ez a fürdőszoba, főszerelve paradicsomi eszközökkel. Kvarclámpával, Sollux-lámpával, ülő mérleggel, masz-szítőzáshoz való divánnal, amelynek szögét és síkját tetszés szerint szabályozni lehetett. A mélyített kád külön remekmű. Persze, volt benne egy kis gumipárna a nyaknak és egy praktikus gumilap, hogy a fürdő hölgy kényelmesen megtá-maszhassa talpát.

Ezekután már nem is csodálkoztam a garderobszobán. A komplikált szekrényeken, a forgatható állótükrökön, valamint a ház úrnőjének esztétikűrű toalettsz-talán, amely meg volt rakva olyan tárgyakkal, hogy sejtelmem sem volt a ren-deltetésükről.

Ilyen tehát egy mai dáma kényelme! De milyen volt vajjon a multban az asz-szonyi kényelem? Haladt-e ebben is annyit a civilizáció, mint minden egyébben? Hát, hogy mit csinált Berenice, Semiramis, vagy Kleopatra a maga otthonában, arról csak könyvek révén tudok. De a régi „magyar” kényelemről van egy nagyon eleven impresszióm.

Egyszer, sok éve annak, vacsorára voltam hivatalos Kolozsváron a Ferences-rend óvári kolostorába. Elsőnek érkeztem a vendégek közül, a provinciális megfogta a karomat:

— Jöjjön, mutatok magának valami furcsát!

Bevezetett a földszinten egy óriási, magas terembe. Sötétedett már, a csipkés, gót csúcsívek homályba veszttek. Üres volt a terem, a fala füstös, kormos, kő-csipkék feketék az időtől.

— Nem furcsa, hogy ebbe a terembe ablak nyílik?! — kérdezte a főntya barát-ságosan.

Csakugyan furcsa volt. Fönt, szinte félelemet magasságban ablak nyílt a terembe, szép, régi kőrámban.

Ez nem a terem ablaka volt ki a szabadba. Hanem egy másik, magasabban fekvő szoba ablaka nyílt a sötét, levegőtlen, komor terembe. Csodálkoztam, hogy lehet ez?

A provinciális mosolygott és elmagyarázta, hogy az a terem, amelyben álltunk, valaha konyha volt. A fal néhol még a régi tűzhely kormától fekete. Az ablak pedig, amely a terembe nyílik, egykor régen, évszázadokkal ezelőtt, Izabella ki-rályné ügysházának ablaka volt. A királyné nyugtalan életének során egy kis időt Kolozsváron is töltött és ott lakott a klastromban. Beteges volt, néha gör-csök kínozta. De olyan karaktere volt, hogy szerette rendben tartani maga kö-rül a házat. Ezért választott hálólhelyének olyan szobát, amelyből ablakot lehe-tett törni, át a konyhába. Ott volt a királynő nyoszolyája az ablak mögött, ha gyengének érezte magát, nem kellett felöltöznie. Csak fejtült az ágyon, az ablak-rámára könyökölt.

Le lehetett látni ablakából egyenesen a tűzhelyre, ahol a nyársak forogtak, a rostélyokon sustergett a hús, nagy fazekakban rotyogott a fűszeres lé. Láthatta, hogy nyüzsgő a platten körül a szakácsok, főzőasszonyok és kukták csapata. Hangos kiáltásaival fekvőhelyéről kormányozhatta cselédeit.

„Mert, aki úr volt, annak mindig úri sora volt!” — mondta a provinciális a nép között dolgozó papok kedves rebelliségével.

Nem emlékszem már rá, hogy akkor mi volt az első gondolatom. Most azonban a kényes betegnél tett, finom influenca-vízít után az jutott eszembe, milyen vad zsírszaggal, jojtó füsttel és forró párával telítette meg ez a „kényelem” Izabella királynő hálólhelyét. Az én hölgyem pedig arról panaszkodott, hogy az éjszaka keserves fejfájása volt, amint később kiderült azért, mert egyik barátjánője ot-teljelezte kesztyűjét a fotelen. És a kesztyűnek olyan illata volt, amely elűtött környezetének parfümjétől. Ez elég volt hozzá, hogy tönkretegye az éjszakáját.

A KORMÁNYZÓ UR

Öfőméltósága Csernus Mihály endrödi apátplébános, volt nemzetgyűlési képviselőnek a kormányfőtanácsosi címet adományozta.

ANGELO fotóművészeti műterme (IV., Váci-utca 24.) a téli szezonban lapunk előfizetőinek kedvezményesen dron áll rendelkezésére.

HIMEN HIREK

Pfeiffer Erzsike debreceni előfizetőnket feleségül vette Kunsági István műszaki tisztviselő, Debrecen. — Erdei Ilona szeg-halmi kedves előfizetőnk és Dienes Sándor ref. tanító örök hűséget esküdött. — Zloch Mária Magdolna kedves előfize-tőnket nőül vette Schlesinger Gábor.

Legszébb KARÁCSONYI ajándék a SMART levendula kötnívíz. IV., Bécsi-utca 9.

ANGYALKÁK ERKEZÉSE

Gidró Imre és neje, újpesti kedves elő-fizetőink boldogan jelentik, hogy két és negyedéves Lacikájuk mellé kis test-verkét küldött a Mindenható. Az újszülött a Péter Pál István keresztnevet kapta. Keresztszülők: Magyarai Vladimir és neje, Újpest. — Balogh Géza uradalmi gazdatiszt és neje, újpesti kedves elő-fizetőink örömmel tudatják, hogy 2 és fél éves Juditkájuk mellé az Ég kis hűgocsk-át küldött, aki a szent kereszttségben az Éva Mária nevet kapta. Keresztszülők: Istvánffy Ernő vágóhídi igazgató és neje, Újpest. — Jármér Ernő m. kir. postatiszt és neje Kiss Jolán, győri kedves előfize-tőink boldogan jelentik, hogy kislánykáj-uk született, aki a szent kereszttségben az Ildikó Éva Zsuzsanna nevet kapta. — Kazatsay Dezső és neje, fegyverneki kedves előfizetőink örömmel tudatják, hogy 14 hónapos Marikájuk mellé a jó Isten egy kis Mártyuskát ajándékozott. Keresztszülők: Vida Anna és Kudelka Károly. — Halász Kálmán Máv-sziszt és neje Hózó Sarolta, füleki kedves elő-fizetőink, boldogan tudatják, hogy két-éves László fiúk mellé a jó Isten kis-leányt küldött, ki a szent kereszttségben az Irén Sarolta nevet kapta. Kereszt-szülők: Zboray Gábor és neje, Buda-pest. — Molnár Gyula fűszerkereskedő és neje, füleki kedves előfizetőink, örö-mel jelentik, hogy az Ég kislányát örven-deztette meg őket, aki a szent kereszt-ségben a János Gyula nevet kapta. — Németh György külügymin. altiszt és neje, Cselinszky Lenke, budapesti kedves előfizetőink örömmel tudatják, hogy 4 éves Magdikájukhoz a jó Isten kis öcsi-ket küldött, ki a szent keresztységben a György Lajos nevet kapta.

A közismert SEMLER cég mindennemű finom szöveteiben ma is nagy a választék.

«ZSELLEREK»

címen jelent meg Fekete István regénye, amelyet az Egyetemi-nyomda regény-pályázatán első díjjal jutalmaztak. Egy kiválószított tehetségű és tisztánlátó író hangja csendül meg a regény soraiban. Megszólal a föld emberének tragikuma, a paraszti sorral való meghasonlás ki-sértése, a város és a falu idegensége. MŰVIRAG, díszított, eredeti különlegessé-gek, mennyasszonyi koszorú és fátoly Grosznl., IV., Sütő-utca 1.

IN MEMORIAM

Ravasz Antal dr., sziráki kir. járásbíró 65 éves korában hosszú, kínos szenvedés után az Úrban csendesen elhunyt.

BÁLI DIVATTANÁCSOK

Báli tanácsot nagyon nehéz adni. Először, mert a mama is mást akar, a lánya is, másodszor, mert tulajdonképpen egyenként minden fiatal lánykának más és más tanácsot kellene adni, hiszen mindegyikükre illő, jól összehangolt toalettet kellene komponálni; harmadszor, mert, valljuk be, kevés pénzből nehéz ma báli eleganciát teremteni. Azért különösen ma és nem ezelőtt egy-két évvel, mert akkor nagy divat volt az úgynevezett „stíluha”, ami rendszerint egy egyszerű, színes tajtruháskából állott, bő szoknyával, szűk derékkel, nagy szalagsokorral. Ehhez vett vagy befestett az ember egy selyemcipőt, (de lehetett ezüst vagy aranyzandált is hordani) — és ezzel és egy kis virágcsokorral készen volt a „nagy báli ruha”.

Ez ma nem így van, kedves mamák és kedves leányok! — Ma is látni ugyan nagy tömeg olcsó tajtruhát a kirakatokban, de ezek bizony már nem elegánsak, a stíluha ma nem divat. Van ugyan helyette és törvényes örököse, de azt krinolinnak hívják. A báli ruha ma is lehet bő, szűkdereké, és hosszú, de akkor nagyon böknek, nagyon szűkderekinak, és nagyon kivágottnak kell lennie. Fűzős darázsderék kell hozzá és arbronszoknya. Láttunk például multkor a Vígyszínház színpadán egy csodás fekete tallkrinolint, (egyetlen díszre egy nagy csokor gyöngyvirág mellett tűzve). — de ehhez a nemes egyszerűségű toaletthez csekély negyven méter plüsszírozott tüll kellett! És hiába, nem szépek a takarékosan szabott, nem elég dús bőszojnyák! Akkor már inkább a báli ruha mai, másik divatos formáját, a „szirénruhát” ajánljuk.

Ez a szirénruha nagyon jótermetű fiatal lányok viselete lehet csak. Teljesen testhez simuló anyagokból készül; lehet bársony, (Párizsban gumival átszőtt, úgynevezett „Cinamono”-bársonyt használtak a szabók, amely úgy ömlött végig a termeten, mint valami fűző), de lehet selyemjersey is, amelyet ma minden színben igen szép anyagokban kapni. Jól fest a csikos brokát is ilyen ruhához, de vigyázni kell a színekre! Nagyon szép, derűs, harmonikus színeket kell választani, másként nevelés és közönséges ez a ruhafajta. Láttunk egy sötétlila és világoslila csikozását, oldalt csipőn húzva és nagy elálló csokorba kötve, semmi egyéb dísz nem volt rajta, ez világosszöke nőknél nagyon jól fest! A „szirénruha” rendszerint térdig szűk és térden alul hirtelen bővül fodorra. Ajánlhatunk a kishő mamáknak (jeltéve, hogy csipőbőségük nem több 100 centiméter-nél) egy gyönyörű modellt: Lelong párizsi szabó fekete csipkéből készített ilyen estélyi ruhát, hosszú ujjakkal, egészen térdig szűken, de térdtől lefelé hirtelen szétugró öt fehér csipkefodorral díszítve. Elegáns és nagyon disztingvált.

Aki a bő és szűk báli ruhaforma közt keres középmezsgét, felveheti a 19. század stílusára emlékeztető „turnüros” báli ruhát, különösen jól hat a kicsit szélescsípőjű leányokon. A derék csipőn alulig keresztbe húzott ráncokból áll, amelyek hátul széles puffban, vagy csokorban futnak össze. Mindkét vállat szabadon hagyó dekoltázs és földig hulló szoknya kötelező. Ehhez bájos, csigákban vállra omló hajviselet, régi legyező, és könyökön felül érő kesztyű jár. Ha akad a családban régi ékszer, okvetlen tegyék fel, de lehet nyakra kötni egyszerű fekete bársony szalagsokkát is. Akárcsak nagymama báli képén látható! Kicsit házias, konzervatív, fiatal lányoknak jól illő, finom báli divat ez és valami megható régi parfüm árad belőle.

Ez a háromféle báli ruha stílus divatos: a krinolin, a szirénruha és a turnüros nagymamaruha. Van ezenkívül persze rengeteg flitterrel hímzett tüllcsoda is, láttunk egy nagyon szép, kék tüllből, újpíros és lila flitterrel hímzve, de ezek drága és voltaképpényes báli ruhák: alig lehet egész éjszakán át többször táncolni bennük! A báli belépő lehet bunda, de csak sötét vagy fehér hermelinbundát vehetünk fel; sokkal divatosabb a kis kerek gallér, vagy bolero kabátka. Ezeket ma már minden fajta prémiből készítik, még nyúlból is. Nagyon divatos azonban a színes bársonykabát is, a ruhához illő színben, sőt láttunk fehér báránybőr belépőt is, fehér flitterrel hímzve: csodálatosan hamvas és szép volt!

Milyen legyen a frizura, a cipő, a táská, az ékszer, a báli kozmetika?

Divatos hajviselet: a nyakban begöndörített „aprófrizura” kis szalagsokros farkocsal és fejletőre bodorított loknikkal. Divatos az egészen fejletőre bodorított haj is, amely a nyakat szabadon hagyja. És divatos a körül behajtott frufrus sima fej is, csak a festett haj ment ki szinte teljesen a divatból! Legdivatosabb hajszín a hamvaszöke.

A cipő divatos formája a teltsarkú „középkori” szandál. Rendszerint magasan záródik, csaknem bokánál, vagy sok komplikált szíjből áll és vastag, színes talpból. Vékony magassarkú báltcipő egyáltalán nem divat ma már! A ruha színéhez alkalmazkodó cipő a legelegánsabb, de az arany- és bronzszandál is szép. Láttunk kétféle színű cipőt is, egyik rózsaszín, másik világoskék, de ez a divathóbortok közé tartozik és nem kell utánozni.

A bálitáska ma egyszerű zacsokforma, amelyet hosszú fogóval akasztunk karunkra. Mindenből lehet készíteni. A ruha anyagából, kivarrova, teljesen a régi retikül minéljára. Ezzel táncolhat a fiatal lány és nem kell a mamára bízni, hogy fogja.

Báli ékszerben csak az igazán divatos. Lehet ugyan többszoros hamisgyöngyöt hordani, de nem szükséges. A régi ötvözetű, széles karpercek és hosszú függők inkább illenek a mama karjára, fülébe, mint a bálozó lányéba. Talán legfontosabb a hajba tűzött szalagsokor, virág, vagy ékszer. Itt aztán mindent hordhatunk, ami szép és drága! Fejletőn, vagy kétoldalt nagyon bájos viselet egy-egy kis klipsz, vagy csokor. Szőkéknek fekete bársonycsokroskákat ajánlanánk, barnának kis korallékszereket. A legyező újra divat! Ha van otthon szép régi, vegyük elő, mert ezzel a legelegánsabbak leszünk.

Végül, hogyan „javítsuk” ki szépségünket báli estékre? Kedves mama, ne figyeljen ide, mert mi bizony kénytelenek vagyunk megmondani, hogy ma már minden fiatal lány nyugodtan használjon estére rúzs és púdert. Csak mértékkel! Divatos a ciklámenszínű rúzs, a „pan cake” nevű barna púder, és a kicsit arannyal kevert kékes szemhéjfesték. Ez utóbbit inkább a mamáknak hagyjuk, fiatal lány, miután bepuderezte teljesen „kész” arcát, egy kevés ricinusolajjal, vagy brillantinnal kenje be szempilláit; ne nevelsenek kérem, ez gyönyörű fényt ad és amellett nagyon jó hajnövesztőszert! Végül még egy tanács: ne felejtsé el folyékony púderrel bekenni a karját, mert sok fiatal lányunk vörös a felsőkarja és a keze. A folyékony púder nem tapad a táncos frakkjára.

Máthé Klára

Függöny szárnyakkal. Beszer.-hető a MUL kézimunkakabójában

KARÁCSONY

Kicsi Jézus, kit én, a gyermek,
Édes testvéremként szerettem,
Jézuska, meséim királya,
Elsuhansz-e néha felettem?

Kicsi Jézus, kinek az arca
Rózsaszín, a keze harmat,
Kis Jézuska, megértesz-e, ha
Imádságos szám bémán hallgat?

Úgy vártalak karácsony estjén,
Mint a mirhás három királyok ...
Szerettek, szép isteni gyermek ...
Én Neked szolgálóni kívánok ...

Bennem izzó máglyák lobognak
És harangozva kong az élet ...
Oly jó megismogatni Téged:
A hüvöset, csendest, jehéret ...

Alig pihegsz. Szemecskéd kékje
Hamvas tüzi fényesség-fécszek ...
Parányi ajkad rózsaszírmán
Szunnyadó ige-bimbók égnek ...

Elédborulok: szunnyadj, szunnyadj ...
Előttem lelkem: puha jászol ...
Nézd; mennyi furcsa érzés-játék ...
Mind új csoda, ha velük játszol ...

Szunnyadj, szunnyadj, isteni gyermek ...
Mosolyogj rám egy ceppnyit csendet,
Hogy most én is letérdehessek
Csoda-szalmás jászolkád mellett ...

Aztán úgyis fel kell majd állnom ...
Mosolyod elbiszem az útra.
Kicsi Jézuska, mint a szived,
Olyan gyermek lesz szívem újra ...

Korompay Viola

HÓRY LÁSZLÓ LEVELE

Humor

Néhány héten keresztül e rovat — írója katonai szolgálata miatt — hiányzott a lapból. Ez idő alatt kedves olvasóim közül többen szíves soraikkal kerestek fel és a hosszú hallgatás oka iránt érdeklődtek. Jóleső megemlékezésüket fokozott munkával szeretném megköszönni. Talán nem vesszük rossz néven, ha ezúttal kivételesen rövid kirándulást teszünk a puha szalónok világából a kicsit keményebb, de tisztább, férfiasabb, nem egyszer derűsebb vidékre, a katonáelibe...

Egy ismert nagyvállalati igazgató, aki itthon megszokta, hogy az alkalmazottak légiója ugorják minden kézművelésűre és akinek két luxusautó áll személyes használatára, a katonáknál az első időben különösen a szobarend terén igen gyenge kvalitásokat árult el. Egy alkalommal, amikor különösen nem sikerült az ágycát katonai pontosságig felraknia, büntetést kapott. Be kellett bújni a ágycát és ott kellett elnékelnie a «Mért szeretik a honvédek annyira a menyecskeket?» című kedves katonadalt. A legérdekesebb az volt, hogy a «szigorú» büntetést az igazgató itthoni sofőrje mérte gyalogos sorban tevékenységű gazdjára. A sofőr ugyanis az igazgatóval egyidejűleg gyakorlaton vett részt és különös véletlen folytán, szakaszvezető lévén, éppen annak a legénységű szobának lett a parancsnoka, ahol gazdjára lakott. Mondanom sem kell talán, az igazgató maga is jót mulat azóta emlékezetes megfenyítésén...

Egy fiatal főorvos, aki nemrégén nősült, a Dárius kicsét is elkölte a kantinban. Felesége itthon sehogy sem érti, hogy férje mire kér állandóan pénzt. A karposzmányos gyalogos-férj pedig eredeti módszert talált ki, hogy feleségétől pénzt kérjen. Legutóbb ezt írta haza: «Drága Szívem, sajnos a gyakorlaton eltörtem egy lövészetknő. Küldj 30 pengőt!» (Tudni kell, hogy lövészetknőnek azt a gödröt nevezzük, amelyet a baka fedezékül magának kivág a gyalogosági áosiával.) Más alkalommal pedig így zokogott levelében: «Kedvesem, újból malőr ért. Két bajtársammal olyan erővel húztuk a csatárláncot, hogy elszakadt. Sajnos vennem kell egy újat. Küldj 20 pengőt!» (Mellesleg megjegyezve a csatárlánc egy előnyomulási alakzat, amelyben a katonák, mintegy láncot alkotva, egymástól öt-öt méter távolságban, az ellenségét megközelítik. Valóságos láncnak, melyet el lehetne szakítani, híre-hamva sincs.)

Halfogyasztásunk erősen visszaesett, ennek következtében a tiszai halászat váltságba került. A földművelésügyi minisztérium segíteni szeretne a bajbajutott ósmagyar foglalkozási ágon. Felvetették a tervet illetékes helyen, hogy a télen halászléversenyeket rendezzenek az országban. A vendéglők szíves örömet kapcsolódnak az eredeti terv megvalósításába. A halászok pedig felderült arccal foltzogatták tépet hálójukat, melyeket hosszú ideje nem volt érdemes vízbe meríteni.

Mrs. Alex P. Johnson, leánynevén Elena de Mix, Arizona állam lordmajorjának leánya a közelmúltban elhunyt. Kevesen tudják, hogy az elhunyt előkelő úriasszony Nika Ferencné úrhölgynek volt egyetlen sógornője.

Ügylátszik, hogy drága az élete egy textilgyári igazgatónak!... A szóbanforgó gazdasági vezérigazgatójának a háborús külföldre kellett utaznia fontos tárgyalások végett. Eletét vállalta 250.000 pengőre biztosította. Hír szerint csak az egy évre szóló biztosítási díj fejében 5000 pengőt fizettek érte.

Stenger Ottó, a Pénzügyügyi Központ igazgatója a legelkésettebb magyar nyaraló. A kiváló pénzügyes egész nyáron kénytelen volt halogatóni nyaralását, míg végül december lett. Értesülésem szerint Stenger Ottó a soproni Lővérben töltötte pihenőjét hozzátartozói körében.

Egy érdekes és értékes férfial gyarapokai rövidesen a tisztokra. Dr. Gurszky Dezső nyugalmazott váci polgármester, aki előkelő gazdasági állásba helyezkedett az örséghálts során, lemondott jövedelmező állásáról és aktiválását kérte a tisztikarba. A váratlanok látszó elhatározás állásnéve az, hogy nemrégén katonai közigazgatási tanfolyamra rendelték dr. Gurszky Dezsőt. A tanfolyamon őszinte megelégedést keltett a nyugalmazott polgármester sokoldalú közigazgatási képzettsége, aminek szinte természetes következménye Gurszky Dezső hadnagyi rangban való aktiválása.

Boncompagni Józsefné hercegné és San Martino gróf együttesen elhatározták, hogy 3000 katasztrális holdas jánosalmi birtokukat felparcellázzák és kisparsztók kezére juttatják. Lám, törvény nélkül is lehet egészséges földbirtokreformot csinálni, csak egy kis őszinte jószándék kell hozzá.

Végül egy tréfának is beillő, édes katonasét, amely egy porosfűlő póttartalékosal esett meg egy budapesti laktányban. Az atyafi, aki azelőtt még emeletes házat sem látott, eltévedt a hatalmas kaszánya folyosó-rengetésében. Sorsa éppen zászlóalparancsnoka elé sodorta. Az alezredek úr látva, hogy a legény rossz helyen jár, megkérdezte:

— Mit keresel itt, fiam?

— Alezredek úr, alázatosan jelentem, naponként 20 fillért. (A zsold ugyanis 10 napra két pengő!)

— Nem úgy értem — szól a parancsnok jóindulattal. — Hová tartozol, fiam?

— Alezredek úr, alázatosan jelentem, egy pengő nyolcvannal tartozom a kantinba.

Most már a parancsnokot is elhagyta a türelme:

— Szent Isten! Hát ilyen barmok is vannak a huszadik században?

— Alezredek úr, alázatosan jelentem, én a negyedik századhoz tartozom — felelt a póttartalékos hidegvérrel.

Egy néger az őserdőben csatangolt és egyszerre csak egy tükröt talált. Még sose látott tükröt, forgatta ide-oda, végül is belemélt.

— Hű — mondotta — hiszen ez az én apám.

Nagy vigyázattal hazavitte a tükröt és elrejtette. De a felesége észrevette, hogy elrejtett valamit és izgatottan megkérdezte:

— Mi az, amit elrejtettél?

— Egy kép.

— Biztosan valami nő képe, mutasd.

— Egy férj képe.

— Azt csak úgy mondod, mutasd.

Nem hagyta békén a férjét, míg meg nem mutatta neki. Az asszony nagy izgalommal nézett bele a tükrőbe és mikor meglátott egy nőt, ajkbiggyesztve mondta:

— Csúnya. Erre nem vagyok féltékeny.

*

Kovácsból megkérdi egy kereskedőtárs:

— Min tündök, Kovács úr?

— Nagy dilemmában vagyok, — mondja Kovács.

— Miért?

— Mert ha az idén is ebben az ócska télikabátban járok, mindenki azt fogja hinni, hogy csöbbe juttottam.

— Hát csináltasson újat.

— Csakhogy, ha újat csináltatok, akkor tényleg csöbbe jutok.

*

Első segélynyújtásról magyaráz az előadó:

— Ha megfagyott embert találunk, azt meleg helyre visszük, ruházatától megfosztjuk és tajait addig dörzsöljük hóval, míg csak újra életre nem kel.

— Szent Isten, — kiált fel az egyik figyelmes hallgató — és mit csinálnak vele nyáron, mikor nincs hó?

*

Egy kis műkritikust megkérdesznek, hogy mi a véleménye a hipermodern festészeti iránnyról. A műkritikus így nyilatkozik:

— Hogy az ember helyes tétletet kapjon ezekről a hipermodern képekről, messziről kell őket nézni. De ha az ember már messze van, nem érdemes visszamenni.

*

Beszélgetés a skótokról:

— Miért nem tud a skót pipát szívni?

— Mert ha a saját dohányját szívja, az sokba kerül és ezt nem engedheti meg magának, ha pedig más kínálja meg, úgy olyan keményre tömi a pipáját, hogy nincs huzatja.

*

A tanító előadás közben észreveszi, hogy Pistike már megint elbóbiskolt.

— Fogadni mernék, — mondja a gyerekeknek, — hogy ez a csirkefogó már megint nem tudja, hogy mit beszéltem.

Frázza Pistikét és ráordít:

— Állj fel és mondd meg, hogy miről beszéltem.

Pistike szemét dörzsölve feláll, egy-kettőre tisztába jön a helyzettel és így szól:

— A tanító úr éppen engem szidott.

Egy katonatorvos karácsonyi ajándéka a világnak

írta Dr. Müller Vi mos királyi tanácsos

Szent Karácsony estjén, éppen hatvan éve, hogy Berlinben, a Ziegelstrassén, egy izgatott külsejű, katonaruhás férfi vonta magára a járőrelők figyelmét. Mintha hajszolták volna, rohanó lépésekkel rötta az utcát, majd egy hatalmas ház előtt megállt, megrázta a csengőt és belépett a kapun. A portás csodálkozva nézett a riadttekintetű katonára. — Kit keres? — kérdezte megdöbbenet.

— Bergmann tanár urat.

— A tanár úr most otthon van, karácsony van.

— Be kell jutnom a klinikájára.

— Majd bejelentem az asszisztens úrnak. Mit mondjak, ki keresi?

A katona kigombolta téli köpenyét és átadott egy kis papírszeletet...

Alig telt el néhány pillanat, a portás visszatért. Amikor átadta a tanáregédnek a papírszeletet, az asszisztens felugrott, végigrohant a folyosókon, harsány hangon szólt be a szobákba. Egy pillanat alatt talpon volt az egész klinika: orvosok, ápolónők. A szomszéd szobából gyermekírás sikoltott át a vékony falon és megborzongatta a fiatal katona szívét. Néha egy-egy szőfoslány jutott el hozzá:

— Anyukám... anyukám... jaj... jaj... megfulladok...

Nem, nem, ő innen nem mehet el üres kézzel. Őt itt most száz és száz gyerek várja, ő most itt a megváltást jelenti, őt most a Megváltó küldötte ide...

Idő nem volt, gondolkodni nem lehetett. Cselekedni kellett! De hát mit?! Hogyan?! Kin merje kipróbálni?! És melyiket hagyja ki?! Mielőtt belépett, az volt a terve, hogy száz közül ötvennél kipróbálja a szerét, a másik ötvenhez nem nyul. Hogy meggyőzze a kétkedőket:

— Lássátok, ezeket beoltottam és meggyógyítottam! Azokat nem oltottam be és meghaltak...

Mit tegyen?! Rettenetes helyzet! Körülötte a sok orvos és ami még iszonyúbb, az ágyak körül az anyák könnyörögnek:

— Mentse meg... mentse meg a gyermekemet!...

Kinyitotta a hortáskáját, kivett belőle egy kis üveget, valami sárgás folyadék csillogott benne, előszedte a feckendőjét és olyan lelkiállapotban, amilyenben talán még soha ember nem volt karácsony estjén, a Szeretet ünnepeén beoltotta a haldokló gyermekeket! *Valamennyit!*

És aztán hazament. Nem is ment, támolygott. Ágyba dobta magát, de aludni nem tudott. A szíve egyre vesztettebbül zakatolt.

Véget érni nem akaró éjszaka vergődése után végre pirkadt. Jött a reggel. Kora hajnalban ott állott a ziegelstrassei nagy ház előtt. Talán még kétségbeesettebben, talán még nagyobb lelki válságban, mint tegnap, nyult a csengő után.

A kapu kitárult. Az öreg portás majdnem a nyakába borult. Karonfogta a fiatal katonamembert és vitte magával. Ott fenn már várták az anyák, letérdeltek elé, csókolták a ruhája szegélyét, ahol érték...

Berlinben, a mult század kilencvenes éveiben, két fejedelem székelt. Az egyik Potsdamban, a császári palotában és hatvanmillió németnek volt az uralkodója. A neve: II. Vilmos. A második fejedelem a Schumann-utcában lakott, düledző kis házban. De a fején a tudomány koronája volt. A neve: Koch Róbert! Mikor ez a Schumann-utcai fejedelem világraszóló felfedezésén dolgozott: megmutatta az emberiségnek a tüdővész okozóját, bekopogtatott hozzá a szolgálja és egy névjegyvet nyújtott át neki. Koch eltolta maga elől a névkártyát, ami azt jelentette, hogy a mester nem óhajt a látogatóval beszélni. De megakadt a szeme a néhány soron:

— Mester, alázatosan könyörgöm, fogadjon... Nagyon fontos ügyben...

Intett a szolgáljának, hogy bocsássa be a látogatót.

Pár pillanat múlva előtte állott az ismeretlen nevű katonatorvos. Kezében hatalmas iratcsomó. Meghajolt a mester előtt és kérte, olvassa el, amit hozott. Majd eljón a válaszárt, amikor a mester parancsolja.

Koch ránézett a sápadt fiatalemberre. Tekintetük egy pillanatra találkozott. És Koch tudott a szemekben olvasni. Kezet nyújtott ismeretlen vendégének és megkérdezte:

— Itt akar maradni nálam?

— Igen, mester, — volt a halk válasz.

— Hát akkor, — Koch kikiáltott a szolgáljának, — ez az úr ott fenn, azt a kis manzardszobát fogja kapni, ott senkise háborgatja, nyugodtan dolgozhat...

A harmincéves katonatorvosnak volt egy rögészemje: a vér!

Krisztus születése előtt 2000 évvel az indus papok úgy gyógyították a himlőt, hogy véresre sebeztek magukat és a patakzó sebbe belekenték a himlőben elhalt emberek gennyes váladékát. Mit csinált ezzel a rettenetes méreggel a vér? Megette, felfalta, elpusztította? És a berkeley-i községi orvos: Jenner, nem az indusoktól tanulta meg azt a „csodát”, hogyha emberi vérbe beoltja a himlőmérget, hát akkor titokzatos módon „ellenmérget” keletkezik, amely megsemmisíti a borzasztó himlőmérget hatását? És miért csinálják már évezredek óta az indián benszülőttek még ma is azt, hogy a legrettenesebb halál ellen: a kígyó harapása ellen úgy védekeznek, hogy megharaptatják disznóikat a mérges kígyóval, aztán ebből a megharapott disznóból vért vesznek és ezt a vért rákenik a saját bőrükre, amelyet előzőleg véresre haraptak. Mi történt a kígyóméreggel a disznó vérében?!

Körülnézett a mérgek birodalmában. Ebben az időben fedezte föl egy német orvos: Löffler, annak a rettenetes betegségnek a mérget, amely száz- és százszázszámú gyilkolta a gyermekeket: a difteritisz-mérget. Behring, — mert így hívták ezt a fiatal katonatorvost, — tehát azt vette a fejébe, hogy ő ezt a legrettenesebb mérget fogja kikapuztatni.

Egész hulláhegyek tornyosultak a difteritiszszel leölt kis tengerimalacokból. A szolgák minden reggel kosárzámra cipelték ki az áldozatokat.

— De az Isten szerelmére... mit csinál ön? — mondotta egy napon Koch méltatlankodva. — Honnan győzzük magat tengerimalacokkal?

Erdélyi József

Emberség

Ablakban muskátli, ház előtt leánder. — Csoda, hogy még a virágot szerei az ember!

Kutya az udvarban, a konyhában macska. — Csoda, hogy az ember tartja, mikor semmi haszna!

Gyermek a bölcsőben, vén ember az ágyban. — Csoda, hogy egy kis emberség van még a világban!...

— Türelm, már nyomom vagyok... mindig mondtam: a vér... a vér...

— Hagyjon már engem békén ezzel a rögészemvel, — mondotta türelmetlenül a mester. — Szeretnék már öntől végre valami okosat látni!

De Behring csak nem adta föl a csatát, amelyben már senkise hitt; a kis tengerimalacok ezerszáma pusztultak el, ha a difteritiszmérget a vérükbe feckendezte. A szobája tele volt halálfejes flakkokkal, mérges arany-, ezüst-, jód-, szalmiak- és klörgőzők telítettek meg szobája levegőjét. Támolygott, ahogy kilépett onnan, szeme gyulladt volt, haja kihullott, arca megsápadt. De mindhiába: a mérgek nem tudtak kifogni a difteritisz mérgen!

— Hátha egy mérgek nem használ, akkor majd összekeverek belőlük, — mondotta és a régi mérgekből a legfantasztikusabb új mérgegyületeket állította elő.

Ahogy egy reggel bejön a szolgál, hogy megint összeszedje a ketrecekben holtanfejkő tengerimalacokat, véletlenül észreveszi Behring, hogy azokban a malacokban, amelyekbe jódhál, meg chlórál-összetevővel volt mérget feckendezett, mintha még volna élet. Kikereste a sokszáz mérgek közül azt az egyet, amelyet tegnap kotyvasztott össze és amelyből ezekben az életbemaradt tengerimalacokra hatalmas porciót feckendezett. — Hát ez volna a „csodaszer”? — kiáltotta boldogan.

És már szaladt is vissza a hátukon fetrenegő, de még mindig élő tengerimalacokhoz és valami isteni sugallat hatása alatt az egyik állat nyakán felvágta az ütőeret, a kicsurgó vért felfogta egy kis edényben és amikor a vér megvaladt, az alvadt vért felett üzó folyadékok: a vérsavot, óvatosan leöntötte és felszívta egy feckendőbe. Majd ezután egy egészséges tengerimalacot beoltott a difteritiszméreggel. És amikor ennél a tengerimalacnál is mutatkozni kezdett a difteritiszmérgek gyilkoló hatása, vette a feckendőjét, amelyben benne volt a difteritiszből félig-meddig meggyógyult tengerimalacnak a vérsavója és ezt befeckendezte ebbe a végsőt vonaló új áldozathoz. És íme, a csoda megtörtént: a difteritiszméreggel beoltott tengerimalac, amelybe a meggyógyult tengerimalac vérsavóját feckendezte, éppen olyan vidáman ropogtatta a füvet, mint egészséges társai.

Amikor odafenn, a kis padlásszobában elmagyarázta, sőt be is mutatta Behring a „csodát”, Koch a mellére vonta és csak ennyit mondott neki:

— Fiam, az Isten áldja meg!...

A napkeleti negyedik bölcs

Máté evangélioma elbeszéli, hogy elindulának a napkeleti három bölcs, Gáspár, Menyhárt és Boldizsár, hogy hódoljanak Betlehemben a világ újszülött királyának, aki ott a jászokban fekszik. Ezek valának a bölcsök, akik a gyermek Jézusnak viték aranyat, tömjént és mirrhát — aranyat méltósága jeléül, tömjént isteni volta jeléül és mirrhát emberi volta és keserű halálának jeléül.

De vala akkoron egy negyedik bölcs is, akiről a szent könyv nem télesen említést, aki kaldeus vala és a neve Artaban.

Amikor a csillag megjelent keleten és tudtára adta a tudóknak, hogy az isteni Gyermekek megszületett, akkor a napkeleti négy bölcs megállapodott abban, hogy találkoznak Babilonia egyik városában, nevezetesen Borsippában, a Hét Szférák templománál, onnan indulnak el és veszik útjukat a sivatagon által, hogy elérjék Betlehemet. A három bölcs, Gáspár, Menyhárt és Boldizsár, odaértek idejében, de Artaban nem jelent meg. Hiába várt reá a három bölcs a templomnál, hiába néztek mindenfelé — végül otthagyták a hírt egy falmélyedésben, ahol mingyárt szembe tűnhetett a kisélekedőnek, hogy elindultak nélküle, tervezett útjukra.

Miért nem ért a találkozára idejében Artaban?

Útján Borsippa felé a király egyszerre csak éj derekán hallotta, hogy egy ember segítségért kiált. Ezt az embert rablók támadták meg, elvették a pénzét és nehéz sebet is ejtettek rajta. Artaban ráakadt a szerencsétlenre, segítette rajta fölé tehetően, hozott neki vizet és addig ápolta, amíg csak jobban nem lett. Ez az ember most elkezdett jajveszékélni és így szólt:

— Látod, jó uram, aki segítettél, én most ilyenformán koldus lettem és beteg és nincsen senki, aki visszaadná elvesztett vagyonomat.

A negyedik bölcs három drágakövet tartott övében. Mérhetlen volt az értékük: az egyik egy tiszta adamant, a másik izzó rubint, a harmadik egy titokzatos jáspis.

Amikor a kifosztott, megsebzett ember siratta végzetét, akkor Artaban egyszerre csak mintha egy hangot hallott volna lelkében, amely így szólt hozzá: „Add oda ennek a szegény embernek az egyik drágakövedet!”

Nyájás hang volt, mely szelíden, halkán, de lenyűgöző erővel szólt hozzá.

És a negyedik bölcs belenyúlt övébe, elővette az adamantot és odaadta a boldogtalannak.

— Az Úr fizesse meg! — dadogta ez hálátelt szívvel.

Artaban továbbsietett, Borsippa felé. Ott várnak rá a barátai. Elkésített. Már csak az üzenetet találta meg a templom egyik mélyedésében, amiből megtudta, hogy ők már útban vannak az Üdv Gyermekehez, mire megsarkantyúzza a lovát és utánuk vágatott, Betlehem felé.

Keleten a csillag rejtelmesen világított neki és végre elvezette őt a legnagyobb Király születésének helyére. Kereste a barátait, de nem találta meg őket — ők már eltávoztak onnan. Kereste a legnagyobb Királyt, de nem találta meg, Betlehem, a kiválasztott, tele volt római zsoldosokkal és jajveszékélő anyákkal. Mert Herodes parancsára meg kellett hálnia minden csecsemőnek. Panasz és gyász mindenfelé. És amikor a negyedik bölcs elméne ott egy kunyhó előtt, látta, amint egy kétségbeesett anya védte gyermekét egy zsoldos kemény ökle ellen, aki megfogarta rövid kardját. Artaban felismerte, hogy a boldogtalan anya nem tudja sokáig megvédeni magzatát a római zsoldos erejével szemben. Belépett a kunyhóba és szelíden próbálta lecsendesíteni a katonát. De ez így szólt:

— Engedelmeskednem kell Herodes parancsának! Ide a gyermekeket!

Ekkor a bölcs lelkében újra megszólalt a nyájasan parancsoló hang:

«Vedd rá a rubinttal!»

És Artaban elővette övéből a bíbor drágakövet és odaadta a csecsemő életéért. Egy boldog anya áldó szavak közepett csókoltgatta ruhája szegélyét.

A negyedik bölcs pedig folytatta útját. Eljutott Egyiptomba, Nazarethbe, Galiléába. Vándorolt vala Északnak és Keletnek, Nyugatnak és Délnek. Harminc évnél tovább tartott zarándokútja és nem talált rá a Föld Urára. Ez a király bizonyára elrejtőzik előle. A magános vándor nem vala azok között, akiknek megadottól látni emberi képében a minden embereket fölé magasztosultat.

Megvénülten, kimerülten és kiábrándultan ért végre a negyedik bölcs Jeruzsálembe.

— A Nagy Király itt van, ebben a városban? Jár-e még az emberek között az emberek üdvössége? — kérdezte.

Mire azt felelték neki:

— Hogyne! A zsidók királya itt vagy! Látod amott a tolongást? Mindnyáján kimegyünk a Koponyák Hegyére, hogy lássuk, amint keresztre feszítik! — És nagyot nevettek.

A negyedik bölcs messze lépdelt a zajongó embertömegettől, mely kihömpölygött a város körüjén. De amint hátrafordult, megpillantott egy szép leányt, akit összekötött kézzel hajtott maga előtt sötét diadallal egy ember. Ez az ember rabszolgának vette, mert a leány apja nem tudta kifizetni egy adósságát. Artaban meglátta a meggyötört boldogtalan leányt, és amikor a leány pillantása reá esett, tele volt könyörgéssel: «Segíts rajtam, idegen — ne hagyj elpusztulnom!» — ezt könyörgötte a lelketlenül elcipeget leány szeme.

És a bölcs harmadszor hallotta bensejében azt a szelíd, parancsoló hangot és ez a hang felszóllította, hogy áldozza fel harmadik, utolsó drágakövet, az értékes jáspist és váltsa meg vele a leányt a rabságból. Nézte a rejtelmes követ — de szép! Felajánlotta az embernek — és a leány szabad volt.

Artaban most már szegény volt. Nem volt már semmije. Az ajándékot, melyet a Legnagyobb Királynak szánt, feláldozta az életnek, mely szóltott hozzá bajában és nyomorúságában.

Asszonyom! Ebben bizhat!

CITROM „C” VITAMIN

A TERMÉSZETES SZÉPSÉG FORRÁSA!

Egyszerű kísérlet meggyőzi Önt a Citrom „C” vitaminos kozmetikai készítmények csodás hatásáról!

Citrom nedvdús crème nappalra puder alá, üdít, frissít, szépit
Citrom zsíros kenőcs éjjelre, a bőrt táplálja, simítja

Citrom kenőcs szeplő ellen, kitűnő, kipróbált szeplőhalványító

Citrom olaj arcútszításra, érzékeny, száraz arcbőrűeknek nélkülözhetetlen

Citrom ránceltávolító olaj megővja a bőrt a korai elröncösödéstől

Citrom szappan üdít, szépit, fehérít

Citrom arcvíz fényes, miteszerres, zsíros arc-

bőr és pattanás ellen

Citrom puder gyönyörű színárnyalatokban

űde, szép matt bőrt eredményez

Citrom krém rüzs téglében rózsaszíromból

Citromos kölni Compositió

Schadek Antalné
Budapest Váci-utca 91. 3. Corso-
mozi ház
IV.,

Külföldi lerakatok: LONDON, BUKAREST.

Törv. védve. Vidéki szétküldés.

„Hiába éltem!” gondolta kishitű szívvel, amikor egyedül lépdelt Jeruzsálem utcáin. Ekkor borzalmas dolog történt. Az ég el-sötétült és fenyegető volt, rémületkeltő. A föld megremegett, mintha kegyetlenül megráznák. A kunyhók, a házak meginogtak, összedültek, mintha ez a világ elmerülne a földöntúli hatalmak haragjában.

Artaban megrettegven megállt. Nem sokáig, mert ekkor érte egy leomló fal darabja, mire elterült. Eszmélete elhagyta, — az volt az érzése, mintha már nem is élne, — de végül mintha belelátta egy új világba, ahol felismer egy látomást. Mert imé, egyszerre csak előtte állott egy ember párszerű alakja és fehér fény áradt belőle. Egy szempár nézett Artabanra és a ragyogása földöntúli volt és a jelenség most szólt hozzá — és ezt a hangot Artaban mintha már hallotta volna — és szólt hozzá így:

— Éhes voltam és ennem adtál, Szomjas voltam és innom adtál, Vendég voltam és befogadtál, Meztelen voltam és felöltöztetted. Beteg voltam és fölkerestél. Fog-ságba estem és hozzám jöttél.

— Mikor, mikor eszelekedem én mindezt? — kérdezte Artaban a jelenséget. — Hiszen eddig én nem is láttalak téged.

Mire felhangzott a válasz:

— Én pedig mondom téneked: amit megtettél legnyomorultabb testvéremnek, azt nekem tetted!

Erre megértette a negyedik bölcs, hogy ajándéka elfogadott. Felismerte, hogy zarándoklása végt ért és hogy megtalálta a Királyt, akit olyan sokáig keresett volt.

Henry van Dike

Beretvás pasztilla fejfájás ellen

Finnországi utiemlékek

Kevés európai országban vannak olyan amerikai stílusú városok, mint Finnországban. A házak kibéltetett felhőkarcolókként merednek az égbe s a hatalmas autóforgalomtól alig lehet közlekedni. És mennyi telefonjuk van! Nem ritka az a háztartás, ahol 4–5 masina csilingel, de még a legeludogottabb tanyai ház is elképzelhetetlen nélkülük. Telefonon honolítják le az üzleti, családi és szerelmi ügyeiket, de még hivatalos akták és kérvények helyett is csak egyszerűen felszengetik a minisztériumot. A finnek előszeretettel használják a technika vívmányait, de életmódjukon nem változtattak általa, ma is olyan lassan és kényelmesen élnek, mint 200 év előtt. Nem szeretik a nagyvárosokat, ott csak dolgoznak, de pihenni és szórakozni falura járnak. Talán azért lettek olyan nap és levegő imádók, mert olyan hosszú és sötét a télük. Nyárona már négy órákor befejezik a munkát és igyekeznek ki a szabadba. Nem ismerik a fávolságot, igaz ugyan, hogy itt az ezer tó országában nem kell messzire menniök, ha fürdeni vagy vezetni akarnak.

A vonat és autóbusz számunkra nevelésesen csekély összegért szállítja az utasokat. Ez az olcsóság teszi, hogy a finnek nyaralási programjának elengedhetetlen pontja a körutazás. De erre csak a vakáció végén kerül a sor, előbb világért sem hagynák ott a tópartra épített kis faházukat. Finnországban nincsen osztálykülönbség, a bankigazgató éppen úgy, mint a munkás, ezekben a kiskunyhókban tölti a nyarat. Éveken át gyűjtenek rá, igaz, itt az építkezés lényegesen kevesebbe kerül, mint minálunk. A ház fából készül és mindössze egy nagyobb szobából áll, a többi csak hálófülke. Mellék-helyiségek nincsenek, hiszen tisztálkodásra itt a tó. Ellenben aránylag nagy telken épülnek, jó távol egymástól, ők nyaranta a magányt kedvelik, nem szeretik, ha a szomszéd belát tányérjukba. A fürdőszoba nemcsak a nyaralónál, hanem a vidéki házakban is hiányzik s mégis a finn egyike a legtisztább emberfajnak. Ezt a már legendássá vált, „saunájuknak” köszönhetik. Minden ház járuléka egy tópartra épített kis fürdőház, a sauna. Ósregi tradíció szerint szerda és szombat estéknél fürdenek itt. Ennek a fából készült épületnek a padlója kőből készül, olyan lefolyóval, mint a városi fürdőszobák. A fal mentén emeletes pad emelkedik, amire lépcsőkön kell felmenni. A fenyőágak vidáman ropogva égnek, de itt nem a víz melegítésére szolgál a tűz, hanem a behordott vastartalmú kőveket izzítják. Majd ezekre a tüzesedő kővekre öntik a vizet és ebből száll a gőz. Minél feljebb megyünk a padon, annál erősebb a gőz és nagyobb a meleg. De az idegent, aki először volt saunában, már belépéskor is ájulás környékezi a nagy melegtől.

A fürdés természetesen ruhátlanul történik, ami érthető, hiszen itt az ember valóban a saját levében fürdik. Ma már a nők és férfiak külön fürdenek, kivéve egy-két falut, ahol még ma is a közös fürdés divik. Ott összegyűl az egész család a vendégekkel és a cselédséggel együtt. Miután alaposan áttüzesedtünk, kiszaladtunk a fürdőből és becugrottunk a jéghideg tóba. Első érzésünk az volt, ezután csak a halál jöhet, de pár perc múlva frissben és kellemesen éreztük magunkat. Enélkül a hideg fürdő nélkül a gőz fárasztó lenne, de így rendkívül élénkítő, sőt utána még nyírfaágakkal verdesik a testet a vérkeringés felrészítésére. Sauna után az ember olyan könnyű és tiszta, mint egy újszülött csecsemő.

A finn étkezés nem egészen magyar gyomornak való. Az étkezésre a legjellemzőbb, hogy mindig kávé és vaj kíséri, a tejet pedig víz helyett szolgálják fel a vendéglőben. Az éttermekben a buffet-asztalon van az étel és a vendég önmagát szolgálja ki, csak a meleg húst hozza a pincér. A hús ellenben csak mellékételük, falun a hal helyettesíti, mint ahogy a tésztát sem ismerik s helyette számunkra valami ehetetlen kását fogyasztanak. Az előételeik ellenben finomak, szardíniák, felvágottak, saláták, öt-hatféle kenyér, kalács és kávé áll a vendég rendelkezésére. Naponta öt rendes étkezésük van és átlag óránként kávéznak, de ez nem felel meg több tápértéknek, mint nálunk a háromszori étkezés.

Az erős italokat előszeretettel fogyasztják, már szeszitalommal igyekeztek meggátolni a részegkedést, de ezt minduntalan kijátszották. Most úgy védekezik az állam, hogy felemelte az italok árát és csak a legdrágább éttermekben lehet válogatni az italokban, másutt csak egyes fajták kaphatók.

A finnek, mint általában az északiak, rendkívül becsületesek. Rendőrt alig látni az utcán, kivéve a közlekedésüket, de nem is szükségesek, itt fordul elő a legkevesebb büntény a világon. A csomagokat nem is kell ruhatárba adni, egyszerűen leteszik a földre s még két óra múlva is változatlanul ott lesz. Faluhelyen nincsen postás, egy faludába teszik a levelet, a portóval együtt és onnan viszik ki a nekik érkezendőket. Még nem fordult elő, hogy valaki elvitte volna a másét. Az autóbuszon és a villamon nem kérik a jegyet, az utasok önmaguktól fizetnek. Mi lenne, ha nálunk is bevezelné ezt a Beszkárt?

Mivel Finnországban sokkal nagyobb a nők arányszáma, minden pálya szabadon áll számukra. Például a bankokban női pénztárosok vannak és láttam már női állomásfőnököket is. A lányok sokkal szabadabb szellemben nőnek fel, mint nálunk, mivel a fiúkkal közös iskolákba járnak, már gyerekkoruktól fogva együtt is szórakoznak. Már 14–15 éves korukban felügyelet nélkül járnak el estéknél, általában itt a szülői kíséret és ismeretlen fogalom. De nem csak a szülői ház, hanem az állam is felnöftökné kezeli a fiatalokat. Az egyetemi hallgatóknak pénzkölcsönt nyújtanak tanulmányuk tartamára, csak élethiztosítást kell kötniök és kezesről gondoskodni. Anyagilag tehát függetlenek, később saját keresetükből törlesztik vissza az államnak az adósságot, ez fejleszt ki bennük a nagy öntudatot és önállóságot.

Hogy a finn nyelv mennyiben rokona a magyarnak, ezt már megállapították a nyelvészek. Hangzásiilag és szóbelileg semminemű hasonlatosságot sem észleltem, vannak ugyan magyar szavai, mint például apu, hinta, de ezeknek más a jelentésük. Érzel-

mleg azonban feltétlenül nagyon közel állnak hozzánk. A finn-magyar csere-nyaralattási akcióban mind többen vesznek részt és az ifjúság között évek óta komoly levélbarátság áll fenn. Akik egyszer itt jártak, azok nemcsak a magyar vidéket ismerték meg, hanem megismerkedtek irodalmunkkal és történelmünkkel is, ami annyi rokonvónást mutat az övékkel.

Rákos Edith

A mai gyermek

(Ezeket, a ma gyermekére anyira jellemző apróságokat kedves előfizetőink közölték velünk. Egy részét írásban, más részét élőszóval. Felkérjük kedves előfizetőinket, hogy hasonló, a mai kor gyermekére vonatkozó vidám történetekkel mások is kereszenek fel bennünket. Hisszük, hogy minden anyát érdekelni fog a gyermekek édes, de mégis okos návsága, még abban az esetben is, ha másnak a gyermekéről van szó. A szerk.)

Icuka meglátja az éjjeliszekrényen nagymamája műfogsorát. Lelkendezve fut be a másik szobába, ahol szülei éppen reggeliznek.

— Anyu! ... Anyu!

— Mit akarsz, Icuka?

— Anyu! ... Úgy megijedtem! ...

— Mi történt?

— Képzeld el, a nagymama éjjeliszekrényén egy szörnnyetegt láttam! Nem volt lába, nem volt szeme, nem volt szája, csak fogai!

A kis Péter boldogságtól sugárzó arccal, újsággal a kezében jön haza az iskolából.

— Anyukám, még most se vagy büszke rám?

— Mért legyek büszke?

— Benn vagyok az újságban!

— Te...?

— Kérlek szépen, olvasd el: a mi városunkban 8068 iskolásgyermek van... Egy közülük én vagyok!

A négyestendős Rózsikának minden ebéd után le kell feküdnie.

Egyik délután, amikor anyukájával el kell mennie egy gyermekelőadásra, már egy negyedóra múlva felkel és így csicsereg anyukája fölébe:

— Nagyon izgatott vagyok! ... Annyira siettem az alvással, hogy ilyen gyorsan elkészültem veled!

A négyestendős Erzsike segít anyjának a fehérenmű rendezésében.

Ebben a szerepében borzasztóan fontos személynek képzelet magát és megkérdezi:

— Anyukám, most, ugy-e, én is férjnél vagyok?

Mélyen tisztelt előfizetőink!

A MAGYAR NŐK LAPJA a rendkívüli idők dacára imponáló és egyedülálló meglepetéseket készít elő előfizetői számára az 1940. évre. Messzemenő áldozattal gondoskodik már most arról, hogy hűséges előfizetőit az 1940. évben több és értékes ajándékkal lepje meg, amelyeknek mindenike felülmúlja értékben és szépségben eddigi juttatásainkat. Ezzel a kedvezményezési akciókkal ezúttal is kifejezésre juttatjuk kedves előfizetőink iránti hálánkat és viszonzzuk azt a megfeszített bizalmat és barátságot, amellyel előfizetőink is kitüntették lapunkat.

AZ 1940. ÉVRE SZÓLÓ KEDVEZMÉNYEINK ISMERTETÉSE

1. A fenti ábra szerinti, finom kézimunkaanyagra előnyomtatott, 80×80 cm méretű milióval és az alább felsorolt kitűnő magyar és külföldi írók grandiózus művei közül választott 2 könyvvel ajándékozunk meg azonnal azokat az előfizetőket, akik az 1940. évre szóló egész évi előfizetési díjat (24 pengőt) egy összegben beküldik.
2. Az előbbi pontban ismertetett milió vagy helyette a felsorolt írók művei közül választott 2 könyv kedvezményben részesülnek azok az előfizetők, akik az 1940. évre január 1-től félfévre előfizetnek és a 12 pengő előfizetési díjat egy összegben beküldik.
3. A felsorolt írók művei közül választott 1 könyv kedvezményben részesítjük azokat az előfizetőket, akik 1940. évre januártól negyedévi 6 pengő előfizetési díjat egy összegben beküldik.
4. Azok az előfizetők, akik havonta 2 pengőnként fizetik az előfizetési díjat, az 1940. év folyamán 2 könyv, vagy helyette egy előnyomtatott milió ajándékban részesülnek. Aki a 2 könyv ajándékot választja, az egyik könyvet már a július havi előfizetési díj beküldésekor (az első félév leteltekor) megkapja. A második könyvajándékunkban az év végén, a december havi előfizetési díj beküldése alkalmával részesül. A havonkénti előfizetőink közül azok, akik a miliót választják, ezen ajándékot az év végén, az egész évi (24 pengő) előfizetési díj befizetésekor kapják meg.

Megjegyezzük, hogy előfizetőink a milió helyett választhatnak 2 könyvet. E kívánság azonban mindenkor előre bejelentendő. Kérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, fogadják szeretettel a MAGYAR NŐK LAPJA nagy áldozatot jelentő kedvezményezési akcióját. Reméljük, hogy az az ezer színi hang, ezer finom árnyalat, ami színezi, értékessé teszi a MAGYAR NŐK LAPJÁT, ezeken az ajándékokon keresztül is tartalmas szépséggel gazdagítja olvasóinkat s erősíti kapcsolatainkat a mi lelkes és hűséges táborkunkkal.

Felhívjuk a figyelmet Dénes Gizella, Szentmihályiné Szabó Mária, Dupuj-Mazuel és Joseph Both kiváló regényalkotásaira, amelyek kedvezménysorozatunkban szerepelnek és amelyek nem hiányozhatnak egyetlen irodalombarát könyvtárából sem.

Könyv-kedvezményeink

Aszlányi Károly:	HÉT POFON
Burabás Pál:	EZ A VILÁG ELADÓ
Bibó Lajos:	A GYERMEK
Dékány András:	A GYÁR
Dénes Gizella:	ELIZ TUNDOKLÉSE
Karinthy Frigyes:	MENNYEI RIPIROT
Korcsmáros Nándor:	AZ ÚR HINTAJAN
Kollár Béla:	DR. MEZITLÁB
Lázár István:	OMLIK AZ UDVARHAZ
Lázár István:	SZENT GELLÉRT
Szentmihályiné Szabó Mária:	IRÉN ÉVEI
Dupuj-Mazuel:	KRESZTOSZ
Hans Fallada:	A REPULÓ IRNOK
Joseph Both	A RADETZKY INDULÓ
Dr. Whatley:	AXEL DRAGA...
Hardy:	ELVESZETT LELKEK

VILÁGSZÉP ASSZONY

LÁZAR ISTVÁN TÖRTÉNELMI REGÉNYE

3. «ÜDVOZLÉGY, IMPERATOR!»

Hét napig vart a szárazföldi sereg Antoniusra: hasztalan. A vezér tehát megadta magát Octavianusnak. Vér se folyt, egyvált a két sereg. Octavianus Kis-Ázsiába vitorlázott, hogy megbüntesse a fejedelmeket és városokat, melyek Antoniuszt segítették. Aztán bevonult Alexandriába. Kardcsapás nélkül, diadalmasan.

Kívós zászlókat lengetett a szél a világ legnagyobb kikötővárosának utcáin. Istenszobrok, óriási obeliszkek emelkedtek véges-végi. Hatalmas templomok és paloták, állami hivatalok és a törvénykezés oszlopos házai mellett fényes bazárak, görög-egyiptomi stílusú nagy épületek gögösködtek. A kereskedőnegyedek óriási raktáraiban bőség és gazdagság, rengeteg érték, amit összehordtak a világ nagy kereskedelmi piacára és alexandriai és idegen hajók. Szinte belevesztett a szédítő távlatokba Octavianus hajója, a kereskedelmi hajók vitorlaerdeje között.

Az egyiptomi küldöttség gazdag ajándékokkal Octavianus elé járult és kegyelemért esdekelt.

— Hol van Kleopatra? — kérdezte a római fővezér.

— A fáraóasszony palotájában várja a hódító nagyurat — felelte a főpap, a küldöttség feje.

— És hol van Antonius?

— Eltűnt, — hunyorgott ravaszul a főpap.

— Ha három nap alatt elém nem hozzátok, felgyujtatom Alexandriát!

Megszállotta sorban a város erődét, aztán a királyi palotába ment.

— Üdvözlégy, Imperátor, — köszöntötte alázatosan Kleopatra.

Főkelt trónjáról és helyet mutatott maga mellett:

— Vártalak...

Nagy, kék szeme mélyen és sejtelmesen ragyogott. Titkos szépítőszerei még szebbé varázsolták, mintha friss rózsaszirmok pihegnének alabástromfehér arcán. Kármíros ajka: ha hallgat is, beszél. Hosszu, selymes pillái sötétlen árnyékolták be arcát, szinte szemérmesen, ajka csücskén pedig kötekedő, édes mosoly ingerkedett. Fenséges és egyszerű, szerény és kacér, kihívó és alázatos, gögös és odaadó volt egyszerre. Asszony, aki jötszik s a győztes férfival szemben egész jövőendő életét fölteszi egyetlen tekintetire, egyetlen mosolyra.

— Irt vagyok, — szólalt meg Octavianus.

Köpenye szélével eltakarta arcát, hogy bele ne szédüljön abba az érzékeny varázslatos szemsugárba, amelybe Julius Caesar és Antonius is belehullott.

Csőnd. Csak a struccoll-legyeköz suhogtak Kleopatra aranytársa fölé, melynek két oldalán kék-bíbor pírta omlott alá fekete-göndör fürtjeire.

— Azért jöttem, hogy számonkérjem tőled Róma tartományait. Amelyeket te és Antonius vakmerően elvettek Rómától, a világ urától...

Féltreapta acaról köpenyét és belenézett a világszép asszony arcába. Legyőzte már fölgyülő szenvedélyét. Az eltompuló szemekbe kéréllhetetlenül és ridegen fúrta tekintetét.

Kleopatra érezte, hogy a nagy és nemes vad kisiklik a szeme sugarából. De talán még nem vesztette el a csatát, amit ezzel a férfival is meg kell vívnia. Új arcot mutatott.

— Jupiter fia, dicső Octavianus, ki a világ ura vagy, lelkem mélyéig megdöbben-tesz engem, a győztes nőt, — mondta remegő hangon s mélytűző szemét elhomályosította a könny. — Ellótted állok én, szerény szolgálóleányod és esdve kérlek, hallgass meg engem...

— Beszélj!

— A Julius-család énszanya, Vénusz istennő, kinek én is leánya vagyok...

— Nem érzelgini jöttem, — intett Octavianus nyersen. — Arra feleli, hogyan merészeltél kezét emelni Róma gyarmataira?

— Antonius ajándékozta a tőlem származó gyermekeinek és a felséges Caesar tőlemvaló fiának is juttatott apai örökségül...

Octavianus idegesen harapdálta ajkát.

— És neked mit ajándékozott? — kérdezte gúnyosan.

— Nekem a szívét, — mosolygott kicsinylően Kleopatra.

Octavianus elkomorodott.

— Ezt is számonkérem tőled. Tudtad, hogy Antoniusnak felesége van...

— Igen. Fulvia...

— És amikor Fulvia különös és gyanus körülmények között meghalt, Antonius az én nővéremet, Octaviát vette feleségül...

— De én előbb ismertem őt, mint Octavia. Antoniustól három gyermekem volt már akkor és engem kellett volna elvennie. De más parancsoltak neki a politikai érdekek...

Octavianus összerendezte.

— Azt állítod, hogy érdekből vette el Octaviát?

— Igen, — nézte merőn Kleopatra. — De engem szeretett... Ez azonban nem tartozik ide, dicső Imperátor. Szíve ügyét mindenki maga intézi el...

Látta, hogy Octavianus szellemileg mennyire alatta van és egy pillanat alatt felülkerekedett.

— Az erkölcs törvényei irányítják a szív ügyeit is, — mormogta Octavianus zavartan.

— Tévedsz. Mert ami ma erkölcs, az holnap bűn lehet és fordítva, — intett fölényesen Kleopatra. — Az erkölcs is változik...

— Soha, — ingatta fejét Octavianus. — De nem vitatkozom. Parancsolk...

— Ugy? — gúnyt ki a királynő szeme. — Különös...

Meglátta a gyűlöletet a korlátolt, kemény, számító és hajthatatlan katonát, kinek a képességei jóval alul vannak Antoniusén. Micsoda különbség a két férfi között! Annak az agyában istenek csókja ég, ennek rövid homloka pedig az alsóbbrendű szellemiséget, főként a bosszúállás vágyát árulja el. Zsarnok, ki semmitől sem riad vissza, ha az érdekei veszélyben vannak. A háború forgandó szerencsésén fölkapaszkodott katoná, szívós akarató martalóc, kiszellemű lélek, de vasakarata van s lám, ő az úr...

— Antonius a te unszólásodra megküldötte nővéremet a válólelet. Mi célja volt ezzel? Az, hogy bevonul Rómába, a köztársaságot megsemmisíti, császárá kiáltja ki magát s a fejedre teszi a császárnői koronát. Ne tagadd! A birodalmat a kezére akarja játszani, Kleopatra, hogy Egyiptom legyen a világ ura. Róma kémei mindent jelentettek és bűnhődniök kell... Hol van Antonius?

— Nem tudom — felelte közönyösen a királynő.

— Tudnod kell! — villámlott fel Octavianus szeme.

— Nem tudom, — ismételte az asszony.

— Felgyujtatom Alexandriát!...

Kleopatra kiegyenesedett. Felfogott tűz lángolt nagy szemében.

— Megteheded. Mint egykor Caesar. Elhamvasztotta a híres alexandriai könyvtárat. Négyszázezer tekeres égett el... Rátok vall, rómaiakra! Tűz, vér, nyomor és átok jelzi utatokat... A világot azonban nem a fegyver kormányozza, Octavianus! Hanem az értelem és a iudás... Ezt pedig Egyiptom és Hellás adta a világnak. És nem Róma! — Sértegetsz? — sápadt el Octavianus. — Asszony vagy és elnézem. Idehallgass!

— Hogy beszélsz velem te, a férfi? — vágott vissza Kleopatra. — Velem, ki nemcsak nő, hanem Egyiptom verbéli királynője is vagyok?!

— Királynő? — nevetett Octavianus élesen. — Csak voltál, Kleopatra. Előttem most a legyőzött áll, a fogoly. Ha akarom, szabadon eresztlek. De csak intennem kell a litoroknak s a hadijog alapján kivezgetlek...

A királynő megrettent.

— Engem? Hát így jutalmaz Róma? Milyen sors várt volna rád, Octavianus, ha meg nem fordítom hadiszerencsédet? Kétszáz hajómat kivontam a küzdelemből, hogy tied legyen a győzelem, tudod-e?

Octavianus meghökkent.

— Tudom, — mondta tompán. — Csak-hogy azt is tudom, miért cselekedtél így. Átlátok aranyhálódon, Kleopatra. Ámde csatlakoztál számításodban. Nem vagyok se Julius Caesar, se Antonius, aki egy nő köcskjét többbebecsüli a kö-

DR. FÖLDESNE «JUNO» KOZMETIKAI LABORÁTORIUMÁNAK KÉSZÍTMÉNYEI VEZETNEK! «JUNO» kozmetikai intézet, Budapest, IV., Károly király-út 24. szám. Telefon: 389-159. Szépségápolás. Végleges szőrtelenítés és szemölcsirtás feleséggel. Tanítványok kiképzése. Díjtalan tanácsadás levél útján is.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM

Két magyar bemutató

Írta Kárpáti Aurél

NEMZETI SZÍNHÁZ

Kállay Miklós új darabja, a Rontó Pál: misztérium-szálakkal átszőtt, magyar népi mesejáték, amely Gvadányi József ismert verses-elbeszélésének kalandos hőseit és történetét viszi színpadra, ugyancsak pattingó Sándor-versekben.

Rontó Pál, a hirre-dicsőségre vágó parasztlány — miután otthagya az egri iskolát — csikóbojtárnak áll és kövér pajtásával, a nagybendőjű Antival valami zavaros lóköti törtéretbe keverednek, mire fölcsap huszárnak. Két bajszerző ellensége, Szikár Tódor és Gyöngyvirág Jóska (egyik a Halál, másik az Ördög) azonban itt is nyomába szegődik s ravasz cselvetéseivel elpusztítani igyekszik a deli huszárt, akibe közben Hadik generális lánya, a szép Fruzsinka éppúgy beleszeretett, mint Rontó Pál a grófnőbe. A hadi kvártélyon az ellenséggel való cimborálás gyanújába keverik Palit, akit ezért a bíróság halálra is ítél, mígnem — Fruzsinka vallomása alapján — ártatlansága kiderül, a két hamis vádaskodót pedig megbotozzák. Hős Rontó Pálból most már tisz lenne, ha a két gonosz, aki a Verhovinán vámpír képeben garázdálkodik, újabb cselet nem szőne ellene. Rontó Pált a fátisztek ellen ingerlik és gyilkosságba kergetik s a boldogtalan huszár ekkor kénytelen kiszökni Lengyelországba, ahol az oroszok ellen küzdő, híres magyar gróf: Benyovszky fogadja szolgálatába. A gróffal együtt aztán tatár fogságba esik. Kameszkatában raboskodik s itt tudja meg, hogy Fruzsinka ezalatt máshoz ment feleségül. Persze Szikár és Gyöngyvirág most sem hagyja nyugton Rontót, aki azonban megint elbánik velük, majd megszökik, végighajózza az óceánt és Madagaskárban köt ki. Itt Csambarangó szerezcsen-királyt fordítja ellene két fáradszatótlan ellensége s Rontó csak nagy ügyel-bajjal tud megmenekülni a biztos halál elől. Végül mégis hazakerül Egerbe a vén obsitos és épp szőlőjében iddoggal, amikor eljön érte a Halál. Rontó előbb huszárnak öltözteti régi ellenségét s csak úgy adja meg magát neki — utolsót koccintva a Halállal.

Ezt a laza-füzésű viszontagság-sorozatot Kállay a szerelmi-motívum és a misztérium-elem beiktatásával igyekszik egységbe foglalni. Sajnos, a kifejezetten epikus anyag ellenáll minden egységítő kísérletnek. Rontó Pál története így meglehetősen szétfolyik a színpadon s nemcsak hosszadalmas, hanem kissé unalmas is válik, — minden táncos és mókás jelenet ellenére. Viszont az a szükségszerű idealizálás, amely a tehetséges szerző Rontó Pál eredeti alakját a magyar huszár vitézségének, hűségének és gallériásának mintaképévé avatja, akármilyen szívhez-szóló; kevés az érdeklődés állandó ébrentartására és nem kárpótol az elmaradt drámaért. Kár, hogy a költőt csak a darab záró-akkordja szólaltatja meg igazában. Ez a végső-jelenet ugyanis rendkívül megkapó s többet ér mindannál, ami előtte van. Az előadás főképp a látványosságot hangsúlyozza, a Hány, János vitéz, Ludas Matyi s más efféle mesejátékok stílusában. Jaschik Almos díszletei igen szépek. Az együttesből félszó Somogyi Erzi, Szeleczky Zita, Olty Magda, Jávör, Tapolczai, Juhász és Pethes válik ki. A rendezésért Tárayt illeti elismerés.

PESTI SZÍNHÁZ

Vége megint költővel találkozunk a színpadon. Heltai Jenővel, akinek négy egyfelvonásos fűjtött a játékos ölet, a lírai ellágyulás, a mosolygó bölcsesség és a pajkos humor szivárványa lebeg, újabb tanúságot téve a Néma Levente és az Ezerkettedik — éjszaka — irójának sokrétű, töretlen-íriss tehetségéről. A négy kis komédia összefoglaló címe: Utolsó pillanat s csakugyan mindegyikben van valami az élet döntő változást hozó fordulatának pillanatnyi, vídám vagy érzelmes izgalmából. Az első, a Fekete golyó, könnyed kabaré-tréfa. Igénytelen színpadi rögtönzés, amelynek csattanója az, hogy a férj által kissé egyoldalú amerikai párbajra kényszerített házibarát kinjában elveszi a házasságkötvetítőnőt. A burleszk apróság különösen Biharynak ad jó alkalmat arra, hogy komikai kedvét csillagossa. A második — A fehérrózsás úr — finom hangulatkép: a külföldről hazatért öreg gavallér a pesti mulatóban úgy találkozik ifjúsága egyik szép emlékével, hogy nem ismer rá s végül egy szál fehér rózsával int melancholikus búcsút a multnak. A költő az érzelme mélyhúrján játszik itt, halkán, szordinósan, gondonka-szólamába az irónia fojtott juzz-futamait vegyítve. A megöregedett gavallér, a vén pincér, a virágáros-nyokává fonyadt hajdani táncosnó s a naiv-buta kis görleleven, külső-belső rajza egyformán emberi, hiteles és mesteri. Somlay Artur, Gombaszögi Ella, Kőmives Sándor s az üde-kedves Dán Eteleka kitűnő játéka stílusosan keretezi a lírai csoportképet.

A harmadik darab s egyúttal az est fénypontja: Az orvos és a halál című groteszk történet régi ismerősünk. Idestova két évtized előtt láttuk először, de ma is olyan hamvas-frissen hat, mint a most szakasztott virág. Bölcsesség és költsézet illata árad belőle. Klasszikusan egyésszerű meséje abból a szellemes eszméből csirázik ki, hogy a Halálnak fia van, aki az öreg „kegyelmes úr“ halála után továbbfolytatja apja kegyetlen-gyilkos mesterségét. Hiába öli meg hát az orvostanár titokzatos betegét, hódtelet eredménytelen marad: az emberiséget nem ajándékozhatja meg a halhatatlansággal. Művészi tömör, szikrázóan elmesés kis darab ez, igazi költői trouvaival, a legmaradandóbb értékű magyar egyfelvonásosok egyike. Előadása méltó magához a darabhoz. Somlay enyhe cinizmussal és mélységes bonhomióval átitatott professzora a legemlékezetesebb művészi alakítások közül való. De remek Somló is, a Halál félelmetesen székszerű „titkárja“ szerepében. A negyedik egyfelvonásos franciás pezsgésű, csipős kis vígjáték, az Interjúból, pajzán humor arany-derűje sugárzik, incselkedő bájjal s a kényes izlés biztos mértékartással. Igazi Heltai-történet az „nagymultú“ színésznről, aki nagymama létere is elcsavarja a szerelmi memoárjai után szimatoló fiatal riportert fejét, majd amikor nekikadja legdrágább ereklényjét: a „király gyűrűjét“, hű ékszerésznél mingyárt egy felteucut új gyűrűt rendel — minden eshetőségre. A darab főszerepét Honty Hanna játssza, megvesztegető kedvességgel, határozatosan és finoman. Perényi László a riportert szemtelenségében is rokonszenves alakját hitelesíti. Az előadást Horváth Árpád rendezte körültekintő gondossággal.

**A boldogság
tükre**

az Ön arca, ha fiatalos
üdeséggel néz a világra.
Használja a Khasana arc-
pírt és ajkápírt és bámula-
los vonzerőt nyer szépsége.

KHASANA
arcpír ajkápír

Arai:
Ajkápír: 1.20, 2.90. Arcpír: 1.80, 3.50.
Minden szokizlet készséggel bemutatja.
Forgalomba hozza: MIHALY OTTÓ
MioPharma gyógyszerárugár,
Budapest, VI., Podmaniczky-u. 45.

telességnél. Katona vagyok s egyenes utamon nemhogy egy nő, de még az istenek sem állhatnak meg. Nos, ezek után meghallgatsza-e, Kleopatrá?

— Szóli, — vont vállat közönyösen az asszony.
Octavianus hidegen bólintott.

— Ha Antoniusz harmadnapra kezembe nem adod, elfogatom és felkoncoltatom a gyermeked...

— Meglesz, — felelte Kleopatra és sóhaj szakadt ki torkán.

Rábnői fogták föl, csendes jajgatással.

— Uram, — lépett elő Dolabella, Octavianus testőrségének parancsnoka, — nem illó dolog egy római főúrhoz...

Octavianus megütközve nézett kedvencére, az előkelő és dúsagzag római ifjúra.

— Hallgass, Dolabella! — intette keményen, de harag nélkül. — Nem csodálkozom, hogy te is beleestél a szépségre örvényébe. Jóakarátúan figyelmeztetek: óvakodj a kígyótól... Szegény fiú!

Maga is küzdött még a megejtő asszonyi varázs ellen, de erőt vett szenvedélyén, s a másik pillanatban újra a kéréhetetlen Octavianus volt.

— Megparancsolom, Dolabella, hogy Kleopatrát, Róma foglyát, vitéd a déli katonái őrtoronyba. Senki sem teheti be hozzá a lábát. Sem te, se más, csak két szaladlória s ha szükséges, az udvari orvos. Megértetted?

— Igenis, — tisztelgett Dolabella.

Egy óra múlva Kleopatra az őrtorony foglya volt.

(Folytatjuk.)

HÁZTARTÁS

Rovatvezető: ifj. székasi Sacelláry Györgyné

Borleves. Fél liter jó aszta'i bort felforralunk, fél citrom levét, kevés egész fahéjat, 2 szem szegfűszeget, fél citrom héját adunk bele. Ha jól felforrt, le vesszük a tűzről és átszűrjük. Négy tojás sárgáját 4 telekanál porcukorral jól kikeverünk habústben és folytonos keverés közben tűzön, vízen hozzá keverjük a megfőtt és lehűtött bort és addig verjük, míg jól megsűrűsödik.

Halleves. Híg vajas rántást készítünk, ha pirulni kezd, belekeverünk kékhegynyi reszelt hagymát, piros paprikát és annyi lélv eresztjük fel, amennyi levekre szükségünk van. Ha felforrt, beledobjuk a haldarabokat és lefedve lassan addig főzzük, míg a hal megfő. Tálalás előtt ízlés szerint tejfölt és ecetet adunk bele. Pirított zsemlyekockát külön adunk hozzá.

Pulyka sütése. A hízalt pulykát megtisztítjuk, fejét eldobjuk, sóval bedörzsöljük, jól megtüzdeldjük szalonnával és gyakran öntözve szép pirosra sütjük.

Mit vegyünk Karácsonyra: nem gond. Szivart, cigarettát! Mert ha ezt veszünk, biztosak lehetünk arról, hogy célunkat: örömet szerezni, — elértük. A M. Kir. Dohányjövődék igen nagy választékából különösen ajánlható a Sport, a Felvidék, a Regalia Media. Nikotincsökkenett minőségben is kapható. Még azzal is külön kedveskedik a jövődék, hogy egyes fajtákat igen ízléses karácsonyi cellofánburkolatba csomagolva bocsát a közönség rendelkezésére. Meglepetés lesz a különleges karácsonyi töltésű Memphis cigarettá.

Gesztenyével töltött pulyka. A megtisztított nem túlnagy pulykát megszózzuk s azután a következő töltelékkel töltjük meg: 1 kg tisztított, megfőtt és szitán áttört gesztenyét összekeverünk egynegyed kg darált sertéscombbal, 2 tejből áztatott és áttört zsemlyével, 2 egész tojással, sóval és kevés törőthorssal. Ezeket jól ekeverve, megtöltjük vele a pulyka belsejét. A pulyka mellét megtüzdeldjük szalonnával és a sütőben kevés zsírral öntözgetve, szép pirosra sütjük. Fontos, hogy ne hirtelen süljön, körülbelül 2—3 órát süttük.

Gombás párolt felső. Vékonyra szeletelt feisálszeleteket megtüzdeldjük szalonnával. Nagyobb lábosba teszünk zsírt, finomra vágott vöröshagymát, piros paprikát és beletesszük a hússzeleteket. Ha nagyon finomnak akarjuk készíteni, úgy pár kanál vö-

rősbort öntünk rá, ha a levét elfőtte, de vizet is tölthetünk. Őt nagy tisztított gombát felszelelte:ve teszünk rá, sózzuk, ízlés szerint ecetet öntünk bele és jó puhára pároljuk. Tálalás előtt lapított kanál liszttel szórjuk meg, 2—3 evőkanál tejfölt öntünk rá és egyet forraljuk. A húst tálra tesszük és rászűrjük a levét.

Burgonyás előétel. Burgonyapürét készítünk a rendes módon vajjal és hőven tejfel. Tűzálló tál aljára egy ujjnyit teszünk a püréből. Maradék pecsenyét leörlünk, kevés borst, vágott petrezselymet, kevés zsírt és a pecsenye levéből keveréket készítünk és egy sort ráteszünk a húsos keverékből a burgonyapürére. Minden hússort megöntözünk tejfelrel és így rakjuk, míg a készlet tart. Tetejére burgonyapüré kerüljön. Tetejét olvasztott vajjal öntjük le és szitált morzsával szórjuk be. Jó meleg sütőben fél óráig hagyjuk.

Hölgyeim! Le a kötötűvel

Itt a XX-ik század szenzációja, a szab. „Rapid” kézi kötőkészítők. Munkája kézimunka. Minden kötési minta köthető. Néhány óra alatt köthet magának pullover, blúzt, vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ara P 35.— Kérje 13. ismeretét. Áruforgalmi Kft., IV., Sütő-utca 2. félemelet 3.

Májpástétom. Negyedkiló tetszészerinti májat megsütünk, megdaráljuk 1 áztatott zsemlyével, 5 dkg füstölt szalonnával, azután szitán áttörjük. Tíz dkg jó vajot elkeverünk habosra, 1 tojás sárgáját és 5 dkg zsírt adunk bele, sőt, kevés pástétom-fűszert, ízlés szerint mustárt és hozzá adjuk a májat. Fontos, hogy mindezt nagyon jó habosra keverjük ki. Tálra szépen fejrakjuk, uborkával, aszikkal, díszítjük és pár órára hideg helyre tesszük.

Vágothús mártásban. Negyed kg marha, negyed kg sertéshúst kétszer átdarálunk, hozzákeverünk 1 áztatott és átdarált zsemlet, 2 tojást, kevés hagymát, sőt, petrezselymet s annyi morzsát, hogy formázhatjuk. Világos rántást készítünk, feleresztjük annyi vízzel, hogy sűrű mártást kapjunk. Kevés cukorral, sóval, citromlével s 1—2 vagdalt szardellával ízesítjük. Jól felforraljuk, majd beletesszük a gombócokat s pároljuk. Nem szabad keverni, csak rázogatni.

Kitűnő burgonyaköret. Fél deci vizet, 3 dkg vajjal, kevés sóval felforralunk, lassan 5 dkg lisztet keverünk hozzá és addig keverjük, míg sűrű pép lesz belőle. 20 dkg. héjában sült burgonya belsejét szitán áttörünk és az egészest 3 tojással, amit egyenként keverünk bele, jól eldolgozzuk. Evőkanállal nagy galuskákat szaggatunk belőle és forró zsírban kisütjük.

Titok

Nők tiszta teintjüket gyakran csak annak köszönhetik, hogy emésztésükre kellő figyelmet fordítanak. Kitűnő hatásával Önnek is használni a **DARMOL**

Tésztareceptek

Tea mellé szendvicsek. Vékonyra vágott rozsenyér héját levágjuk és forró vasalóval megvasaljuk. Minden kenyérszeletet megkenünk vajjal és egy szelet ementált teszünk rá. Két kenyérszeletet összeragasztunk, tepsire helyezük. Meleg sütőbe tesszük és melegen adjuk fel. Ugyanígy készíthetjük darált sonkával elkevert vajvas krémmel, de ezt nem tesszük sütőbe.

Gesztenyeperecek. 40 darab gesztenyét megfőzünk és szitán áttörjük. 11 dkg cukorral, 19 dkg liszttel, 14 dkg vajjal tészta gyúrjuk és pereceket formálunk belőle. Vajjal kikent és liszttel megszórt tepsiben sütjük és csokoládémázzal vonjuk be.

Mogyorótorta. 16 dkg mogyorót, 21 dkg cukorral, 4 tojás fehérjével habosra keverünk. E keveréket három egyenlő részre osztjuk, tortalemezen megsütjük és barackzselével minden lapot megkenve, fehér mázzal, vagy barackzselével vonjuk be.

**Télien, nyáron,
ősszel, tavasszal
Földes Margit-crème!**

Kifli, sonkával töltve. Apró kifliket veszünk, két végét levágva, kifúrjuk. A belsejét kevés tejbe áztatjuk, összekeverjük darált sonkával és vajjal, úgy, hogy krémszerű legyen. A keverékkel megtöltjük a kifliket, idomító-zacsok segítségével és meleg sütőben átmelegítjük. Melegen tálaljuk.

Rácsos-tészta. 32 dkg lisztet, 20 dkg vajot, 7 dkg cukrot, 1 egész tojást és egynek a sárgáját összegyúrva, a nagyobbik részt tepsibe nyomjuk (a kisebbik részt elteszük rácsnak), megkenjük fízzel (a legjobb eper, málna vagy ribizli) és a következő töltelékkel tesszük rá: 4 tojás sárgáját elkeverünk 20 dkg cukorral, 20 dkg darált hámozatlan mandulával, kevés vaniliát, vagy fahéjat adunk hozzá és 5 tojás habját. Ha ezt rátettük a tészta, utoljára a rács következik. Egyenletes tűznél kell sütni. Ajánlatos nem túlnagy tepsibe tenni, hogy magasabb legyen.

Csokoládészelet. 4 tojás sárgáját 10 dkg cukorral és 10 dkg vajjal jól kikeverünk, hozzáadunk 10 dkg pirított, őrlött mogyorót, 10 dkg reszelt csokoládét, 3—4 dkg apró kockára vágott cukrozott narancshéjat, 2 kávéskanál morzsát és végül a 4 tojás habját. Vigyázza kell sütni.

Száraz ördögpirula. 13 dkg darált mogyorót, 13 dkg cukrot, 1 tojás fehérjével gombócokká formálunk. 1 szelet csokoládét tejfel felfőzünk és a gombócokat fopizskáló segítségével egyenként belemártjuk. Végül mindegyiket reszelt csokoládéba hempergetjük és papírfomába tesszük.

Sárgabarackzes perecek. Keverőtálba 3 evőkanál barackzselét teszünk, hozzáadunk 14 dkg hámozott, darált mandulát, 20 dkg porcukrot és jól kikeverjük. Ha nem állna

Uraknak
Hölgyeknek
Gyermekeknek

HEILIG

harisnyaház a jó minőségek szaküzlete

Budapest, VII., Rákóczi-út 26. sz.

Legcélyszerűbb ajándék

harisnya, keztyű, finom kötöttárú,
fehérenmű

össze, úgy még lekvárt adunk hozzá. Deszkára darabos cukrot hintünk, ráhelyezük a barackos keveréket, jól meghempergetjük és vizesített tenyerünk között pereceket, vagy tetszés szerinti alakokat formálunk belőle. Minden egyes kis formát újból megforgatunk darabos cukorban és száraz helyen tartjuk egy-két napig. Olyan alakokat formáljunk belőle, amit jól köthetünk a karácsonyfára.

Kakaós-golyók. 15 dkg mazsolát kevés rumban áztatunk 1 óráig. 15 dkg kakaóport, 15 dkg porcukrot, 15 dkg darált diót és a mazsolát nagyon kevés tejjel jól elkeverjük. A keverékből golyókat formálunk és zsirpapírba, utána ezüst papírba csomagoljuk. Vigyázva kereszttel szúrjuk fogpiszkálóval és a két végét fehérpamutal megkötve, a karácsonyfára akasztjuk. Nagyon gazdaságos.

Habcsók. 25 dkg porcukrot, 5 tojásfehérjét és 1 kávéskanál borecetet felverünk kemény habbá, 10 dkg darabos diót bele keverünk, ha már kemény a hab és tovább verjük jó keményre, kis kanállal halmokat rakunk a tepsire, de előzőleg nagyon vékonyan olíva olajjal bekenjük a tepsit. A sütőben csak szárítjuk, hogy fehér maradjon.

EZ AZTÁN MEGLEPETÉS!

..egy remek rádió a fa alatt. Ennél szebb karácsonyi ajándékot el sem lehet képzelni.

**RÁDIÓ-,
GRAMOFON-
ÉS LEMEZ-**

osztályunk örömmel ajánlja fel szolgáltatásait. Pompás választékunk minden igényt kielégít. Árunk és kiszolgálásunk tökéletességét biztosítja a „Nagykovácsy garancia”.

Árusítás — részletre is — kizárólag Horthy

Miklósi-úti fióküzletünkben.

Nagykovácsy

BUDAI FIÓKÜZLETE

Kérjen árjegyzéket. — Díjtalan bemutatás!

É T R E N D

1939 december 21-től 31-ig:

21. **CSÜTÖRTÖK:** Ebéd: birsalmaleves, töltött borjúmelle, parajfőzelék, meleg ördögpirula csokoládémártással. **Vacsora:** sonkás tojáslepény, befőtt.
22. **PÉNTEK:** Ebéd: savanyú tojásleves, mákos metélt, párolt alma. **Vacsora:** rántott gomba rizssel, tartármártás, habtölcser gesztenyével.
23. **SZOMBAT:** Ebéd: köménymagleves pirított kiflikockával, babpüré füstölt oldalassal, csörögfánk. **Vacsora:** vese-velő, burgonyapüré, gesztenyés kiflik.
24. **VASÁRNAP:** Ebéd: paradicsommártás bugygyantott tojással, rakott tészta. **Vacsora:** borleves sültborsó tésztával, rántott harscsa, burgonya, cellersaláta, diós és mákos patkó. **Éjfélok:** pucos, apró sütemények.
25. **HÉTFŐ:** Ebéd: káfiollevés pulykaaprólékkal, meleg főtt sonka tormával, pulykasült, majonéz burgonya, gombás rizs, almapüré, oroszkrémorta, gyümölcs. **Vacsora:** töltött káposzta, dérlől hidegsült, mákos és diós patkó, befőtt.
26. **KEDD:** Ebéd: zöldségkrémleves, rántott borjúszület, csöben sült ka-fiol, gombasaláta, gesztenyepüré, gyümölcs. **Vacsora:** hideg sonka, libamájzeledek, uborka, sajt, sült gesztenye mézsel.
27. **SZERDA:** Ebéd: bableves, sertésfűlölköt, ízes táska. **Vacsora:** sonkás sajtos csöszlet, alma.
28. **CSÜTÖRTÖK:** Ebéd: paradicsomleves, nyúlgerinc, zsemlyegombóc, almás lepény. **Vacsora:** paprikás gomba, birsalma, dió.
29. **PÉNTEK:** Ebéd: rizsleves, ráchal burgonyával, császármarzsa. **Vacsora:** szardínia, vaj, sajt, befőtt.
30. **SZOMBAT:** Ebéd: hamis gulyásleves, vegyes hurka, sárgaborsópüré, cékla, vaniliás kifli. **Vacsora:** debreceni mustárral, sült burgonya, tepertős pogácsa.
31. **VASÁRNAP:** Ebéd: csirkeaprólékleves, sonkás vagy gombás palacsinta sajt- vagy vajmártással, sült csirke, sült burgonya, francia saláta, csokoládéortia tejszínnel, gyümölcs. **Vacsora:** sertés kocsonya, cékla, farsangi fánk. **Éjféltán:** pucos vagy őszibarack ből.

SZERKESZTŐI Ü Z E N E T E K

Válasz I. K.-nak. Sietünk megnyugtani, alig van valami különbség a két levél hőmérséklete között. Ezt is talán csak mi vettük észre, mert kerestük azt a negatívumot, amire figyelmünket felhívta. Kénytelen volt azt az alig érezhető hidegséget éreztetni, de csak azért, hogy észrevessze, hogy tudomást szerzett a dologról és nem azért, hogy szemrehányá-

Karácsonyra ajándékot

Cirkon

S z e r v i a - t é r 5 . s z á m

sokat tegyen neki. A szerelmes férfit nem kell sürgetni a házasságra, ha nincs akadály, nyilatkozik és a legrövidebb terminust kéri. Beismeri, hogy nem volt oka a kételkedésre, csak szeretné, ha bizonyosat tudna szándéka felől. Ami valószínű, úgy sem késik már sokáig és nem lesz szüksége rá, hogy „trükköt” használjon. Komoly férfinál épp az ellenkezőjét érhetné el, ha azal a hírel lepné meg, hogy házassági ajánlatot kapott más valakitől. Valószínűnek tartjuk, hogy nem szólna semmit és egyszerűen félreállna, mint olyan, aki felesleges lett az Ön életében. A tüzelt nem szabad játszani, mert nem biztos, hogy nem Ön égetheti meg magát súlyosan. **MÁLYVAVIRÁG.** Egy unatkozó asszonykát vetit élénk a levele, akinek olyan jól megy a sora, hogy unatkozik és problé-

mát keres magának, nehogy azt mondhasa, hogy ő boldog. Sőt irigylésre méltóan boldog (ezt mi mondjuk). Hogy mi a szerelem? Az, ami Önt ilyen boldoggá tehetné és semmi-semmi más gondolat nem zavarja. Ez is csak azért, mert a „kicsi urát” pár napra vidékre szolgáltatta a kötelesség és magáramaradottságában „szórakozást” keresett magának. Játszik, mint a gyerek, aki szép ajándékot kapott és átszalad a szomszédba, kis barátjához, hogy megmutassa, mit kapott és hogy egy kicsit irigyljék ajándékáért. Mert a boldogsággal is úgy van az ember, mint a gazdagsággal, a szépséggel, akkor érzi teljesnek, ha kiraktaba teheti, hogy megcsodálják. Legyen boldog, mert boldogságban gyönyörködünk, de azt sem titkoljuk, hogy egy kis sóhaj kíséretében azt gondoltuk, bár hasonló levelek özönével árasztanának el olvasóink és az öröm könnyeitől csillognának a szemek, amelyek eddig a bánattól voltak fátjoloztak. Karácsonyi ajándékul, ezt az ajándékot szeretném magamnak.

Lapunk folyó évi első félévi bekötési táblája már megrendelhető kiadóhivatatalunkban. Ár 2.50 pengő. Az összeg előre beküldendő. Postafordultával portómentesen küldjük.

Ízelítő olcsó karácsonyi árainkból

- Különleges aranyszínű poudrier . . . 6.—
- Háromsoros szép theklagyöngy, fülklippszel . . . 10.—
- Tolvész ett igazgyöngyör, csattal . . . 22.—

Folie divatékszerboltjában
Kigyó-utca 4-6

Baby. Régi verseire nem emlékszünk, ne haragudjék, de olyan sok verset olvastunk s így nem tudjuk eldönteni, hogy fejlődött-e vagy sem. Ez a verse kitaposott úton jár. Messze van attól, hogy elfogadhasuk.

Felhívjuk Romániában lakó kedves előfizetőinket, szíveskedjenek az előfizetésük után esedékes ajándék ügyében közvetlenül romániai megbízottunkhoz: Török János úrhoz fordulni (Oradea, Casuta Postala 47) és közölnék vele magyarországi rokonuk vagy ismerősük címét, amelyre az ajándékot elküldhetjük. A posta útján való közvetlen küldés esetén magas vámdíj terhelné, amitől mentesíteni szeretnénk kedves előfizetőinket.

Dr. B. A. Hiba, hogy túlságosan keveset tart magáról. Öngúnnal azt éri el, hogy a társasága is ugyanúgy fog Önről gondolkodni s ez — ismerje el — nagyon fájna, mert nem ez a célja. A múlt évi bálozás kudarcairól szerzett tapasztalatai nem egyedülállóak. Kedves kivétellel hasonló keserű emléket őriznek szívükben azok az édes bálozó fiatal leányok, akik nem gondoskodtak táncpartnerekről. A felkapott bálkirálynőknek ez a titkuk. Kivétel természetesen, ha az édesapa társadalmi állása olyan, hogy a gavalléro kötelességüknek érzik leánya mulattatását. Ön tőlsokat várt az első báljától s ezért volt olyan keserű a csalódása is. Az idén okosabb legyen és mint előbb említem, gondoskodjék táncosokról, mint ahogy a többi bálozó teszük.

Csendőrhadnagy. A feldolgozott téma nem új. Érdekeset nem is mondhatott, nehéz is a felrissítés, mert neves írók kimerítették ezt a tárgyat.

Közreműködő társat keresek **TÖKÉVEL.** Leveleket „**VIRÁGÜZLET**” jellegre a kiadóhivatalba kérek.

KÉT SZÍV. A tehetség kiváltság, amit éppen azért, mert kiváltság, sem magyarázni, sem elsajátítani nem lehet. A maghoz hasonló, amelyből százados fák, virágok csodái, életet tápláló gyümölcsök teremnek. Csodálatos és titokzatos mag a tehetség is. Kiváltság ami csak egyes emberekben jelentkezik. A lélekből kigyúló szikra, világitó fényesség. Ambícióval, szorgalommal el nem sajátítható. Eljuthat tanulással az intelligencia magaslatára, megértheti, élvezheti nagy tudósok, művészek alkotásait, de hasonló alkotásra képtelen, mert nem hordozza magában a tehetség magvát. Az alkotás láz-

Svájci

Karóla

Lakásóra

Ébresztőóra

Szinkronóra

ünneműbű

Karcsat

Kossuth Lajos-u.

5

hoz hasonló lázas örömmel gyönyörködik a hivatottak, a mesterek műveiben. Elfogta a vágy, hogy megkísérelje, tudna-e Ön is valami rendkívülit produkálni. Próbálja meg. Addig nem lesz nyugta úgysem, míg saját maga meg nem győződik, van-e alkotásra inspiráló tehetsége, vagy nincs. Szerencse fel! Várjuk munkáját.

Orvosok ezrei ajánlják a Togat-t

rheumatikus és köszvényes fájdalmak ellen, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, tag- és ízületi fájdalmaknál, valamint meghűléses betegségek ellen. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togat-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban. P 1.60.

B. B. Sajnálom, hogy rosszul esett Önnek kritikám. Ilyen hátállan szerep a kritikusé, mert fájdalmat okoz az olyan érzékeny frónak, mint Ön. Megnehezítette a kritikus helyzetét, aki kíméletlen, mert igazságos. — Igen meghatónak találtam novelláját. Elbeszélni is tud, de megmarad egyes eset szük keretén belül. Csak privátügy és nem több. Friss tehetséget keresek, aki újat tud mondani.

MUL KÉZIMUNKABOLTJA (VI., Teréz-körút 6.) rendkívül olcsó, finom és szép kézimunkával díszített akció-terítőket, ágyszatgarnitúrákat és konyhagarnitúrákat hoz forgalomba, melyekre felhívjuk lapunk olvasói szíves figyelmét. Ezek az akciódarabok finom anyagból, izléses művészi hímzéssel készülnek, egyetlen otthonban sem nélkülözhetők. Az akció ár olyan kedvezményes, hogy a beszerzés nem okoz nagy megerheltetést. Ha azonban az egyösszegben való fizetés mégis nehézséget jelentene, megvásárolható havi részletfizetés mellett is, készpénzfizetés árért. Részletfizetés mellett az akciódarabok utólagosan, a teljes ár kifizetése után vehetők át, vagy postán küldi a MUL Kézimunkaboltja. Pénzt takarít meg és örömet szerez mindenki magának, aki az akciódarabokat megvásárolja.

ÍGY IS JÓ... Bizalma megindító. Szeretetét nagyon köszönjük. Elismerjük, hogy panasza jogos. Férje megérdemli, hogy panaszkodjék rá, mert nem viselkedik úgy, ahogy kötelessége minden férjnek az olyan feleség mellett, mint Ön is. Milyen súlyosak azok a hibák, amelyeket így jelelt meg: „könyvelmú, csapodár, fizetését elpocsékolja és nem őszinte”. Egy is elég volna, hogy bánkódjon miatta. Így együtt több a soknál, amit a feleség elviselhet. Mit tegyen, hogy megváltoztassa őt, kérde. Nehéz kérdés, mert tudja Ön is, hogy felnőtt embert megváltoztatni, mássá gyúrni, mint amilyen, alig lehet. Vigasztalan ez a megállapítás, de azért meg kell kísérlni, talán visszatérítheti. Hogyan? Türelemmel, hogy észre se vegye az Ön szándékát. Azzal a szeretettel, amelyet választania. Meggyőződött sokszor, hogy Ön nélkül ő sem tud boldog lenni s ha ki is marad, nélkülözhetetlen az otthona, az Ön gondoskodása, melyhez csak az

édesanya szeretete hasonló, aki mindent megbocsát, mert szereti azt a rossz gyereket és hiszi, hogy jó szóval, simogató kézzel megjavítja, az otthonához köti. A feleség feladata nagyon hasonlít a misszionáriusokéhoz. Áldás és boldogság fakad a nyomán.

Quid faciendum? Ha elmúlik egy nagy szerelem, üresség marad a szívben s ez az üresség nem jelent megnyugvást. Tovább fáj és hiábavalónak tűnik minden az életben. Mintha megszakadt volna az éltető áram, ami belőle áradt. A szerelem ezer nyugtalanságával, fájdalommal és örömmel uralkodik a szíven és rajta keresztül az ember életén. Tévedés azt hinni, hogy parancsszóval ki lehet szakítani belőle azt, ami benne születik. Mennyi lelki zavarnak az okozója, ha erőszakosan elnémítják. A szív égető szomjúságát egyedül a lélek vize olthatja el. Itt keresse, ide meneküljön. Itt találja meg a békeesség forrását.

EGY NAGYON SZEP KÖNYVVEL vagy egy üveg finom kölnivízrel ajándékozunk meg azon kedves előfizetőinket, akik lapunk részére egy fél éves előfizetést szerznek. Az ajándékot a felévi előfizetési díj beérkezése után azonnal megküldjük.

éven át megszakítás nélkül csak a **Standard** gyártott hazánkban **RÁDIÓT**
15 év métnöki tapasztalatainak eredménye a: **JUBILEUMI SZOROZAT**

Az úri közönség bevásárlási forrása

MAHUNKA FERENC

vásznok, fehérnemű és kelengye szaküzlete

V., Erzsébet-tér 2

Telefonszám: 387-115

Finom lenvásznak, lendamaszt készletek és törülközők, lepedők, zsebkendők stb. stb.

A világhírű Schroll gyártmányok legnagyobb raktára.

APRÓHIRDETESEK

Bundák, rókák, alakítások Kökay Enre szücs-meseruel, V., Vilmos császár-út 10. Tel. 386-784.

Budapestre érkező úri személyeknek szép, kényelmes lakásomán 2 pengőért megszáns. Fogyzóuzó, Orczy-út 40. I. 10.

Budapestre érkezőknek „Úri otthon” nyujtok 2 pengőért. Hajuné, ny. MÁV főutató neje, Erzsébet-körút 2. III. 19. Emke-ház. Lit. T. 132-900

Zongorát vagy pianinót azonnal készpénzfizetésért sűrűsösen vennék. Tel.: 139-503. Zongora-terem.

Legmodernebb szabás, varrás, fehéreneműszabás, mestervizsga. Elit-szalón, Erzsébet-körút 46.

Zongorák, pianinók előleg nélküli húspengős részlete 350 pengőtől, legolcsóbban Fenyőné zongorateremben. Erzsébet-körút huszonhat. **Bérezongorák** csoda olcsón!

Hajszájakat, szemölcsöket, szépséghibákat végleges, nyomtalanul, garanciával eltávolít Kovács kozmetika. Tanítványképzés. Ingyen tanácsadás. Postai székülés. Teréz-körút 1c.

Rövid fekete gyakorlózongora kettőszáz, külföldi négy száz. Ehrbar gyönyörű hangú ötszáz pengő. Garantiáljak jókarban. Zongorák, pianinók feltűnő olcsón, tisztviselőknek előleg nélküli legcsekélyebb részletre. Rákóczi-út ötven. Zongora-terem. Erzsébet körút sarok.

ALOGJEGYÉRT, ókszerért, fogaranyért, szőnyegért sok pénz fizetek. **Baross ékszerház,** VIII., Baross-utca 83 szám. **Telefónáljon 1 3 4 - 7 7 0**

Hajszálak, szemölcsök végleges eltávolítása, modern szépségápolás, tanítványok kiképzése, vitéz Gallai Gábor Nándorné, VI., Andrassy-út 53. II. 8. Kozmetikai Intézet.

József-körút 65. Grimm József aranyéremmel kitüntetett zongorakészítő. Zongorák, pianinók legolcsóbban, részletre, garanciával.

Negyedéves zeneakadémista zongorakorrepetálást olcsón vállal. Szíves megkereséseket a lap kiadóhivatalába „Szatmári” jelígre kérek.

Női ruha iparendély megszerzéséhez előkészítem, szabást, varrást iparilag kiképezem. Kerekes Ferencné, Vámbáz-körút 5.

Dívatszalón legszebb kivitelben készít angol és francia ruhákat, kosztümöket, estélyi és menyasszonyi ruhákat, méltányos áron. Legmodernebb szabást és varrást tanít. Kovács Mihályné, Teréz-körút 15. (Andrassy-út sarok). IV. 35.

Perzsabunda, magas alakra, kifogástalan állapotban, privátnak eladó. Cím: Szinyei Merse-u. 16. I. 2.

Átadó úrnő részére kis územ, férjhezmenés miatt. Leveleket „Biztos jövő” jelígre kiadóba kérek.

Intelligens, németül beszélő úrleány elmerne társalkodónak vagy nevelőnőnek. Cím: Z. A., Kassa, Vizi-u. 8., II. 14.

Vagyonos belvárosi 50-es nőiszabó megmósúhá nemí hozományul. Leveleket „Keresztény” jelígre kiadóba kérek.

Szegény, árva úrleány keres olyan gazdag nemeslelkű úrnőt vagy urat, aki ötezer pengő költséggel hozzásegítene egy dunántúli városban nyitandó konkurencia mentes kézimunkázati létesítéséhez. Hozzáértése, ötletessége, munkaszere tete biztosítja az üzlet felvirágoztatását. Társlás is lehetséges. Komoly érdeklődőket levelben vagy személyesen tájékoztatom. Leveleket „Örök há-lára kötelez” jelígre kiadóba kérek.

Pestre érkező családok számára úri otthon nyujtok. Dolakné, IV., Ferenciek-tere 7. II. 5.

1931. év óta összegyűjtött Magyar Urasszonyok Lapja elköltözés miatt egyben vagy részletekben eladó. Cím: „D. S.-né” jelíge alatt kiadóban.

Nézzén szembe a valósággal!

Szépségének őszinte bírálója a nagyító-tükör. Ha akkor néz tükörbe, amikor az arca nincs kikészítve, csodálkozni fog a bőr-szövet sok apró hibáin.

Ezen könnyen segíthet: tegyen egyik arcfelére HUDNUT Vanishing krémét és utána púderezze be finoman illatosított HUDNUT púderrel. Azután hasonlítsa össze természetes, kikészítés nélküli

arcfelét a HUDNUT készítményekkel javított arcfelével és meglepődik majd a különbségen! Természetes arc bőre, amely annyira egyenetlen és apró hibával teli, finom, meleg tónust kap, arca üde és bárosysíma lesz.

HUDNUT ajakrounge: a befejező ecsetvonás... divatos árnyalataival csodálatosan friss és ragyogó vonalat ad a szájnak.

H U D N U T

puder és arckrém

Készül! magyarországi főitőtelepünkön.

Intelligens, 21 éves, képesített nőiszabó segéd, mint házivarrónő uradalomba ajánlkozik. A varrás mellett más tisztamunkát is evéség. Leveleket „Árva” jelígre kiadóba kérek.

Középkorú, intelligens leány férjhezmenne komoly, rom. kath. úrhoz, aki értékelné háziasságát. Háztartásvezetésben perfekt, szolid, alkalmazkodó, igaz hűséges társa lenne, aki kellemes otthonra vágyik. Leveleket „Megértő élet-társ” jelígre kiadóba kérek.

Örökös havi 500 pengőt jövedelmez az angora-tenyésztés. Válaszbelégy ellenében részletes ismertetőt küld: Tuna Zoltán angoratenyésztete, Pécel.

Női ruhákat, kosztümöket, kabátokat elsőrendű kivitelben jutányosan készítek. Szabásom kifogástalan. Lelkiismeretesen kidolgozom. Höflinger, Kele-keméi u. 4.

Hat-zertrőtszáz pengő évi nyugdíjjal, pestmelletti gyönyörű villaotthonnal, magasrangú, egyetemi diplomás katolikus, állami főtisztviselő feleségül venne nyugdíjjas orvosnőt gyógyszerésznőt, tanárnőt, tanítónőt, tisztviselőnőt, vagy tisztviselőt, tisztviselőt egyenértékű ingatlanul keresz-tény úrleányt gyermektelen özvegyt nevelő-ketlőt. Kimérítő önméretetést „Gyöngédelkű. házias” jelígre kiadóba kérek.

Csilárüdülg egész évben nyitva. Gyönyörű hegy-vidék, kényelmes kastélyszobák, zárt folyosók, prima kozt. olcsó panzió. Prospektus. Csillár-üdülg, Mátraszőlös.

Felén az-keresztő és kiadó: Papp Jenő. Kéziratokat, kliéket, fényképeket nem adunk vissza és nem örzünk meg. A lap cikkeinek és képeinek átvétele és lekötölése illos A Magyar Nők Lapját nyomta a Hungária Hirlapnyomda R. T. Budapest, V., Vilmos császár-út 34. szám. 2263.39. Felelős: vitéz Bánó Lehel igazgató.

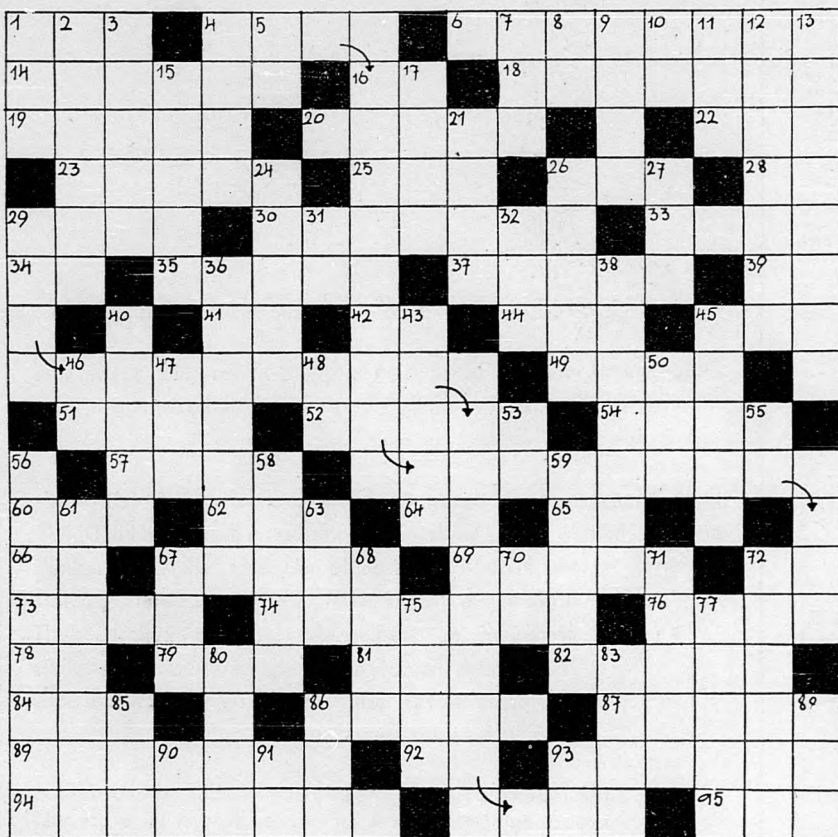
AJÁNDÉKOZZ NAPFÉNYT!

A PERIHEL naplámpa barnit, gyógyít.

EKA gyártmány. Tel: 221-837

Olcsó — részletfizetésre is kapható

KERESZTREJTVÉNY

Megfejtési
határidő: 1940
január 10

A megfejtés eredményét 1940
február hó 1-i számunkban
közöljük:

JUTALOMDIJAK:

1—5. díj: a MUL Kézimunka-
bolt (Budapest, VI., Teréz-
körtút 6.) előnyomtatott millió-
ajándéka.

6—8. díj: JUNO kozmetikai
intézet (Budapest, IV., Ká-
roly király-út 24.) arckrém-,
puder- és szappan-aján-
déka.

9—10. díj: Korányi-gyógy-
szertár (Budapest, VIII.,
Népszínház-utca 22.) egy-
egy lill-krém-, szappan- és
puder-ajándéka.

11. díj: Cadeau csokoládé-
gyár (Budapest, VI., Iza-
bella-utca 8. sz.) 1/4 kg dísz-
dobozos bonbon-ajándéka.

12—16. díj: egy-egy elfest-
tett gobelinreikül.

17—20. díj: két-két tálcá-
kendő-ajándék.

21—30-ig: Ajándék-meglepe-
tések.

VIZSZINTES: 1. Mutatószó. — 4. Bölcs görög közmondás. — 6. Színtelen, kellemetlen szagú gáz, a világítógáz egyik alkotó eleme. — 14. Pomba — közismert id. szóval. — 16. Fedd — másképpen. — 18. — éjszaka meséi, híres keleti mese-gyűjtemény. — 19. A nép ajkán élő vitézi történet — névelővel. — 20. Oktat. — 22. Soha — németül. — 23. Az egésznek tört darabja. — 25. Bizonyos időszak. — 26. Jugoszláv város. — 28. Vissza: cégrövidítés. — 29. Balti nép. — 30. Gát — más szóval. — 33. Ölet — németül. — 34. Gallium vegyjele. — 35. Álomba ringat. — 37. Francia folyó. — 39. Azonos mássalhangzók. — 41. Indulatszó. — 42. Somogyi Albert névbetűi. — 44. Angol segédige. — 45. A görög mondákban megszemélyesítője a dőre hitnek, a vak elbizakodottságnak, melyre a büntetés mindig bekövetkezik. — 49. Ruházkodási kellékek. — 51. Nagyobb talpas ivóedény, ma sportversenyek

díja. — 52. Teljes, nem tört. — 54. Magasra tesz. — 57. Becézett nőnév. — 60. Mutatószó. — 63. Időmérés. — 64. Német prepozíció. — 65. Fonetikus betű. — 66. Kínai férfinév és hosszmeték. — 67. Katonai ütközet. — 69. Férfi név. — 72. Római váltópénz. — 73. Görög hadisten. — 74. Kerti vetemény. — 76. Kézimunka fajta. — 78. Német Tibor névbetűi. — 79. Nem földi, sőt. — 81. Teniszkiíjezés. — 82. Határozószó. — 84. Kettős: idegen szóval. — 86. Aktákat vezet be. — 87. Híres japán bűvész. — 89. Korhol, szid — másszóval. — 92. Véd. — 93. Virágcsomó. — 94. A leghatalmasabb természeti ösztön, mely egész lelki életünkkel összeshövdök és általában éltető melege az emberi életnek. — 95. Görög előjáró szócska. (ANA.)

FÜGGŐLEGES: 1. Após — más szóval. — 2. Becézett nőnév. — 3. A háztetők előre-ugró része. — 4. Vöröstengeri angol kikötő város. — 5. Bártfay Eva névbetűi. — 7. Tengeri emlős. — 8. Mutatószó. — 9. Színültig. — 10. Papírra vet. — 11. Ipari növény. — 12. Pl. a Nap, a Föld stb. — 13. A győzelem díja. — 15. Női név. — 17. Híres országgyűlés színhelye. — 21. Papírra rótt szavak. — 24. Becézett idegen női név. — 26. — Jó-zsef, híres erdélyi regényíró. — 27. Német szem. névmás. 29. Arisztotelestől származó mondás. — 31. Kicsinyítő képző. — 32. Idegen női név. — 36. Iparosember. — 38. Bejelentése a versenyzési

készségnek. — 40. Becézett Ilona. — 43. A társasületek egyik fajtájának neve. — 45. Vidéki házak része — névelővel. — 46. EEEEEEEE. — 47. Belga város és híres fürdőhely. — 48. Tiltószó. — 50. Mutatószó. — 53. Vissza: névelő. — 55. Igekötő. — 56. Mozgalmas, eseményteli. — 58. Volt híres japán hadügyminiszter. — 59. Lakások része. — 61. Örökzöld fa, vagy cserje. — 63. Fémtisztítószer. — 67. Fonetikus betű. — 68. Keleti szeszital, melyet leginkább a rizsből állítanak elő. — 70. Vissza: a fa része. — 71. Szövött textilanyag. — 72. A szénvegyületek egyik csoportja, mely az emberi szervezetben is képződik, nagyobb mennyiségben különösen cukorbetegségnek mutatható ki. — 75. Közlekedési eszköz. — 77. Hazánkban is tenyésző egzotikus cserje. — 80. — Lóla, híres magyar operanékesnő. — 83. Időhatározó. — 85. Óbudai Tornaegylet. — 86. Zamata — valaminek. — 88. Időmérés. 90. Arany — franciául. — 91. Orbán Lajos névbetűi. — 93. A «c» betű régi alakja.

FESTMÉNYEK, KERETEK

Hoffmann Ferenc

Budapest, IV., Károly körút 28
(Központi Városháza)
IV., Gerlőczy-utca 5

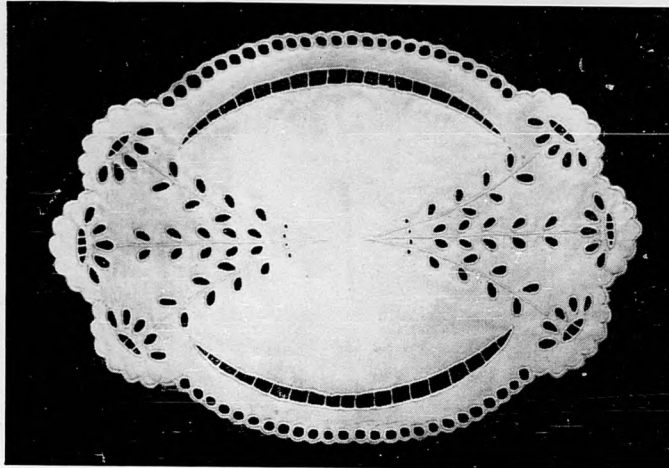
OLCSÓ ÁRAK

ÁGYTOLL-PEHELY

sz. fosztott tollat 2.— pengőért,
fehér fosztott libatollat P 3.50,
egy jobb minőségűt 4.50 pengő-
gőrt szállít 5 kilogrammos csomagokban bérmentve, utánvéttel

Rosner Gyula ÁGYTOLLÜZEME
Kiskunfélegyháza.

Ovális tácakendő, angolmadeira hímzéssel. Beszerezhető a MUL-nál

Boldog ünnepeket
kíván szeretettel

a „Mul”

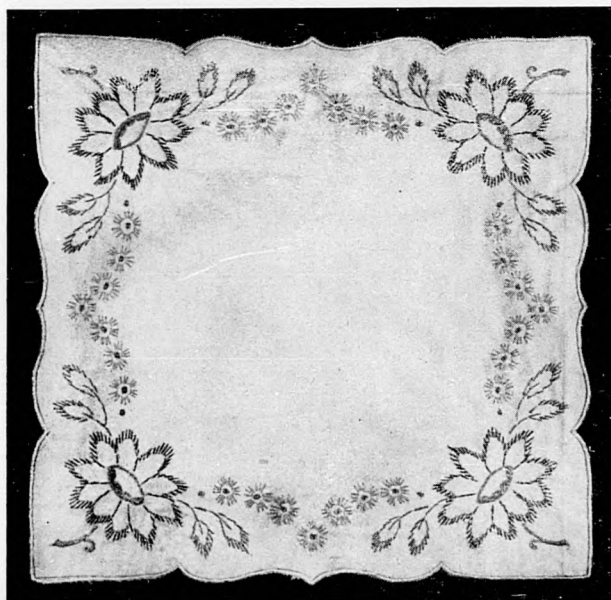
Kézimunkabolt

személyzete

Szeretettel

kérjük, szíveskedjenek a Magyar Nők Lapját ismerőseik körében ajánlani.
Díjtalan mutatványszámot postán küld a kiadóhivatal, Ferenciek-tere 7. II. 6

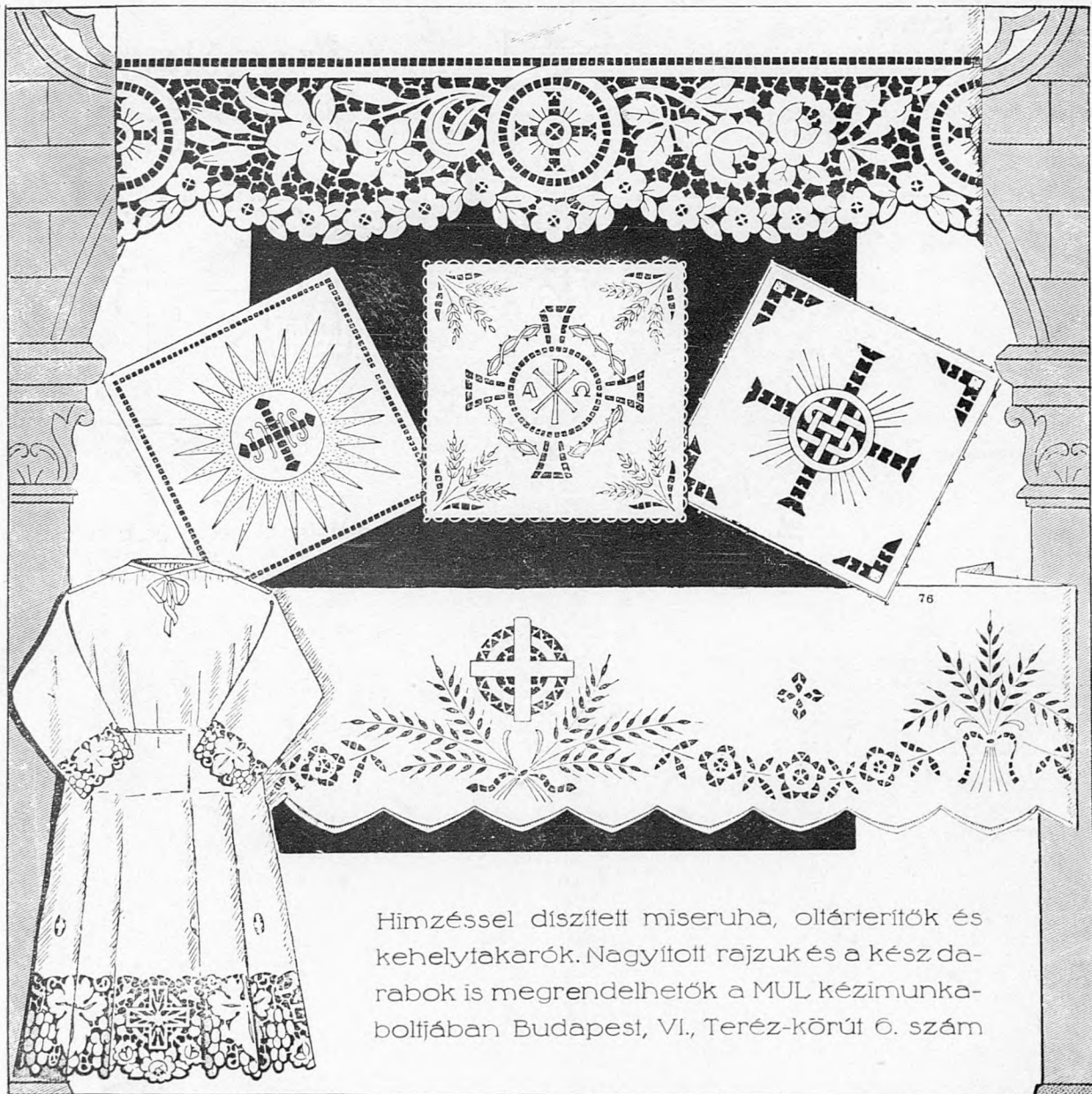

Színes hímzéssel díszített terítőcske. Beszerezhető a MUL-nál

Díszes ágypárnák. Beszerezhető a MUL Kézimunkaboltjában

MAGYAR NŐK LAPJA

76

Himzéssel díszített miseruha, oltárterítők és kehelytakarók. Nagyított rajzuk és a kész darabok is megrendelhetők a MUL kézimunkaboltjában Budapest, VI., Teréz-körút 6. szám